

Marokkaanse Nederlanders in Helmond 2013

**De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering
en criminaliteit (meting 4)**

J. de Boom

P. van Wensveen

P. Hermus

A. Weltevrede

M. van San

Marokkaanse Nederlanders in Helmond 2013
De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 4)

Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, P. Hermus, A. Weltevrede
en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.

April 2014

Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Bevolkingssamenstelling	9
2.3	Geslacht	11
2.4	Generatie	12
2.5	Leeftijd	13
2.6	Burgerlijke staat	15
2.7	Buitenlandse migratie	16
Hoofdstuk 3	Onderwijs	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Gebruikte begrippen en databron	17
3.3	Leerlingen en deelnemers	19
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	22
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	27
4.1	Inleiding	27
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	27
4.3	Werkzoekenden	28
4.4	Uitkeringen	34
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	39
5.1	Inleiding	39
5.2	Gebruikte begrippen en databron	39
5.3	Verdachten 2012	41
5.4	Verdachten 2008-2012	48
5.5	Pleegcarrière	49
5.6	Aard van de criminaliteit	50

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	53
Bijlage bij hoofdstuk 3	57
Bijlage bij hoofdstuk 4	65
Bijlage bij hoofdstuk 5	79
Begrippenlijst	89
Technische toelichting	95

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. In een samenwerkingsverband werken Rijk en gemeenten¹ samen om de problemen aan te pakken en oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jongeren op deze aspecten te reduceren.

Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Marokkaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de Aanpak Marokkaans-Nederlandse risicojongeren. De meting is in de jaren daarna herhaald. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de vierde meting beschreven. Geprobeerd is om over zo actueel mogelijke gegevens te rapporteren. Concreet betekent dit dat de gepresenteerde cijfers over bevolking (hoofdstuk 2) en werk en uitkering (hoofdstuk 4) betrekking hebben op de peildatum 1 januari 2013. Gegevens over onderwijs (hoofdstuk 3) hebben betrekking op schooljaar 2011/2012 en cijfers over verdachten (hoofdstuk 5) op het jaar 2012. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Marokkaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Marokkaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt

---

¹ Het betreft de gemeenten: Amersfoort, Amsterdam, Culemborg, Den Haag, Ede, Eindhoven, Gorinchem, Gouda, Helmond, Leiden, Lelystad, Maassluis, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Zeist.

echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Marokkaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Marokkaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Marokkaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.² Zo zijn zowel voor Marokkaanse Nederlanders als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Marokkaanse Nederlanders dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom dit rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Marokkaanse Nederlanders in de gemeenten behorende tot het samenwerkingsverband aanpak Marokkaans-Nederlandse risicojongeren om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.

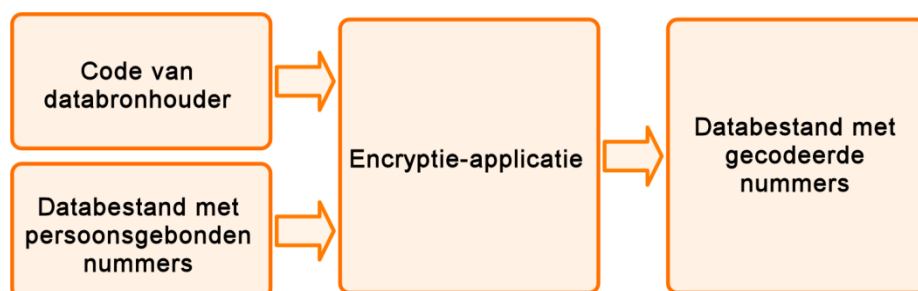
De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen.

De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de voorgaande metingen. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de

---

² Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de term Marokkaanse Nederlanders in plaats van Marokkanen. De definitie van Marokkaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Marokkaan. Een Marokkaanse Nederlander is een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie).³ In de tabellen en figuren worden Marokkaanse Nederlanders om praktische redenen met de kortere term 'Marokkaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Marokkaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale

³ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

bevolking van de gemeente. Naast Marokkaanse Nederlanders onderscheiden we Surinaamse, Turkse en Antilliaanse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders.

In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

Deze monitor gaat in op de situatie van de Marokkaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnt er een overkoepelende rapportage waarin de gegevens van de betrokken gemeenten zijn samengevoegd.

Hoofdstuk 2 **Demografie en Migratie**

2.1 Inleiding

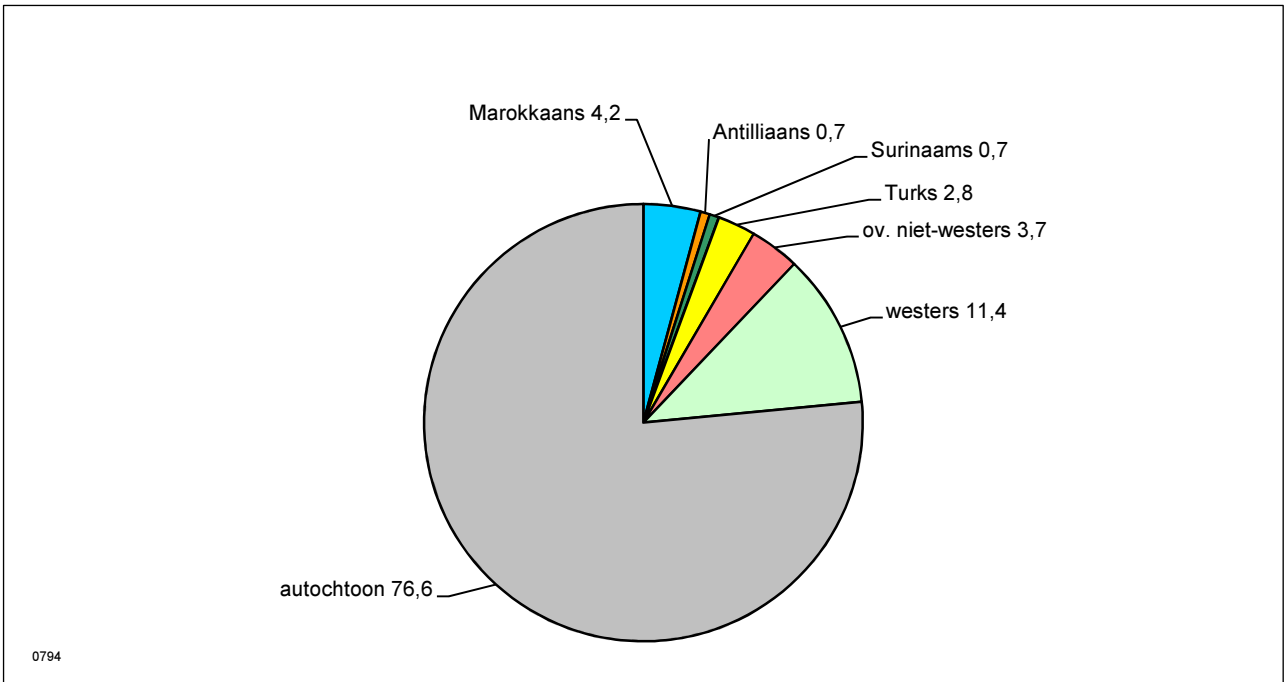
Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Marokkaans-Nederlandse bevolking in de gemeente Helmond zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en hun migratiegeschiedenis uiteen.

Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken:

bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

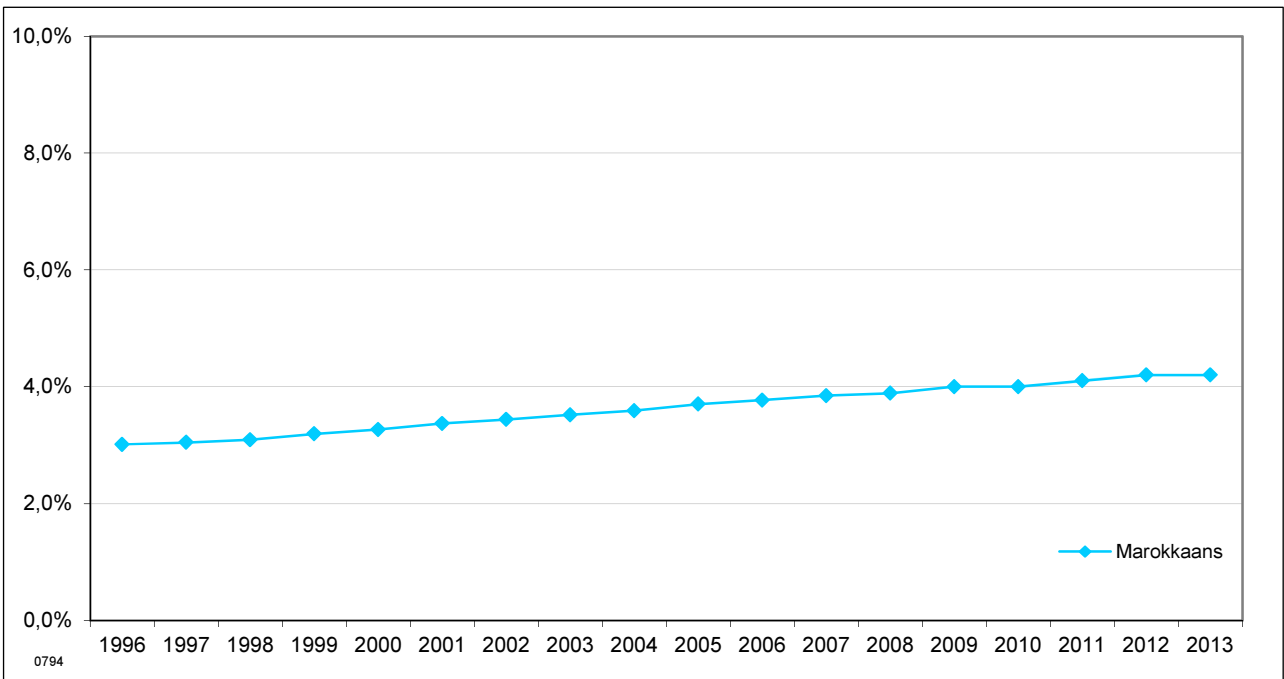
Per 1 januari 2013 telt Helmond in totaal 89.022 inwoners (zie tabel b2.1 in de bijlage). Hiervan zijn 3.724 inwoners (4,2 procent) van Marokkaanse herkomst. Van de bevolking in Helmond is 0,7 procent van Surinaamse afkomst, 0,7 procent van Antilliaanse herkomst en 2,8 procent is van Turkse herkomst. Het aandeel westerse en overig niet-westerse allochtonen is respectievelijk 11,4 en 3,7 procent. Het aandeel autochtone bewoners in Helmond is 76,6 procent. Nederland heeft per 1 januari 2013 bijna 16,8 miljoen inwoners. Hiervan zijn er ruim 369.000 (2,2 procent) van Marokkaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2013 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders neemt in de afgelopen jaren geleidelijk toe van 3,0 procent in 1996 tot 4,2 procent in 2013.

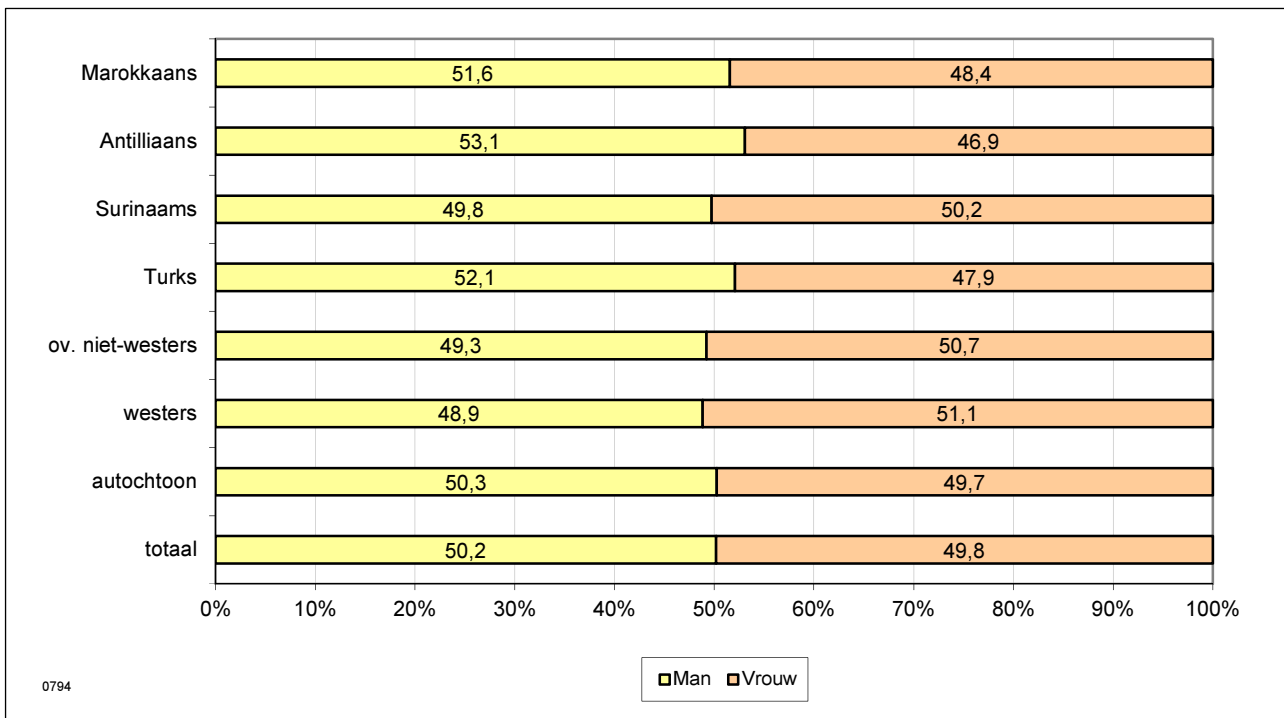

Figuur 2.2: Aandeel Marokkaanse Nederlanders, 1996-2013 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS, StatLine en GBA, bewerking Risbo

2.3 Geslacht

Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking in Helmond is 48,4 procent vrouw en 51,6 procent man (zie figuur 2.3). In de totale bevolking van Helmond is 49,8 procent vrouw en 50,2 procent man.

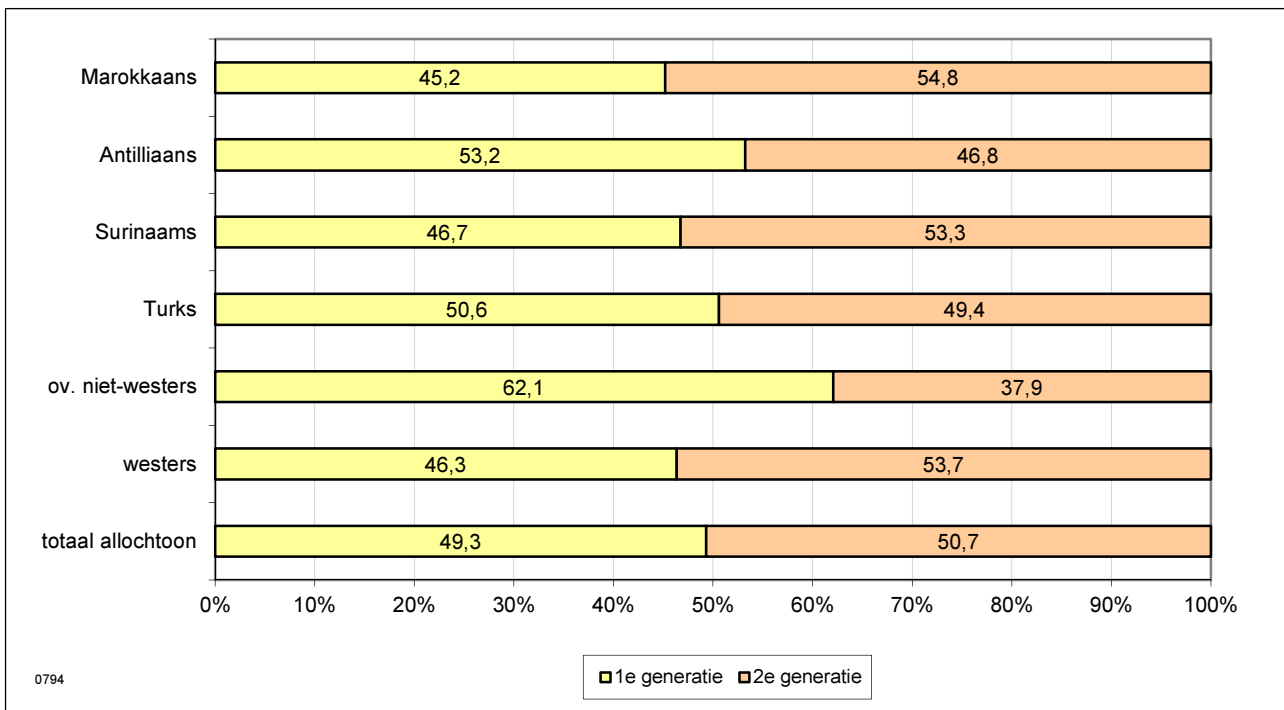
Figuur 2.3: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.4 worden de verschillende herkomstgroepen uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Personen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een toelichting op de definities verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Van de bevolking van Marokkaanse herkomst is meer dan de helft (54,8 procent) van de tweede generatie.

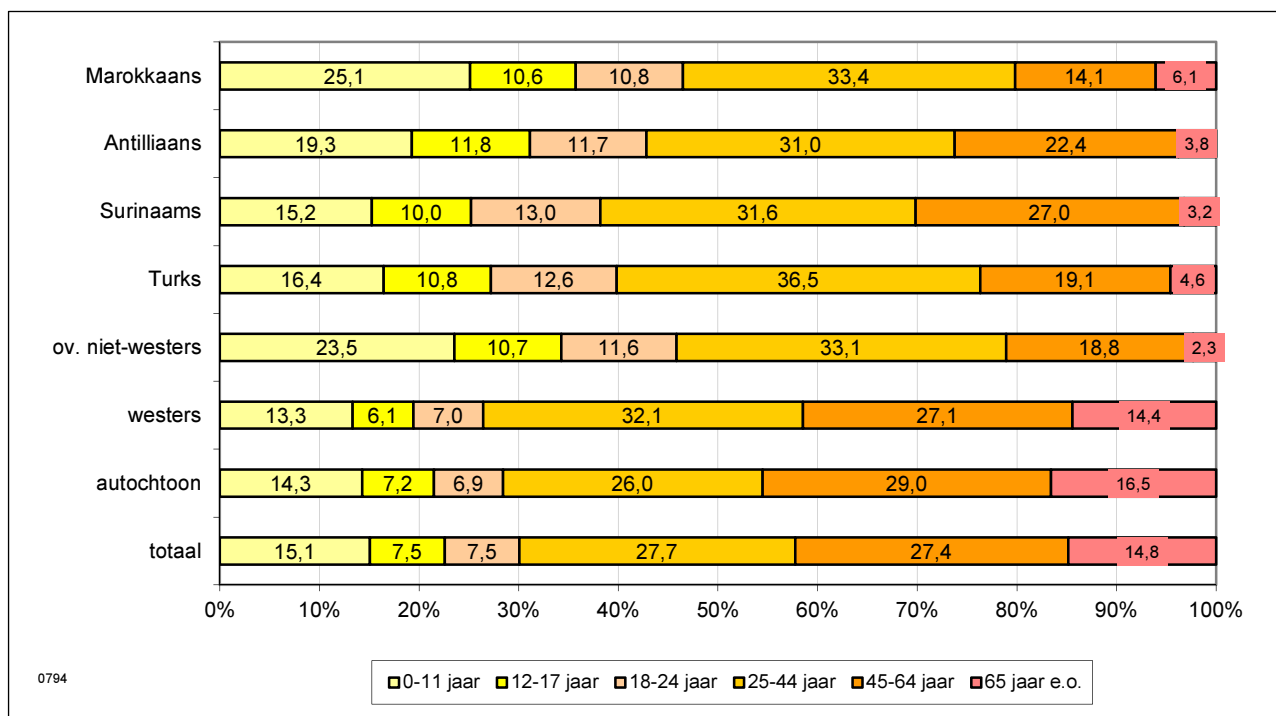
Figuur 2.4: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

In figuur 2.5 wordt de leeftijdsopbouw van Marokkaans-Nederlandse inwoners van Helmond vergeleken met andere herkomstgroepen en de totale bevolking in Helmond. De Marokkaans-Nederlandse bevolking is in vergelijking met de totale bevolking relatief jong.

Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is 25,1 procent jonger dan twaalf jaar, van alle inwoners is dit 15,1 procent. In de leeftijdscategorieën 45-64 jaar (14,1 procent) en 65 jaar of ouder (6,1 procent), is de Marokkaans-Nederlandse bevolking ondervertegenwoordigd. Van de totale bevolking van Helmond behoort 27,4 procent tot de leeftijdscategorie 45-64 jaar en is 14,8 procent 65 jaar of ouder.

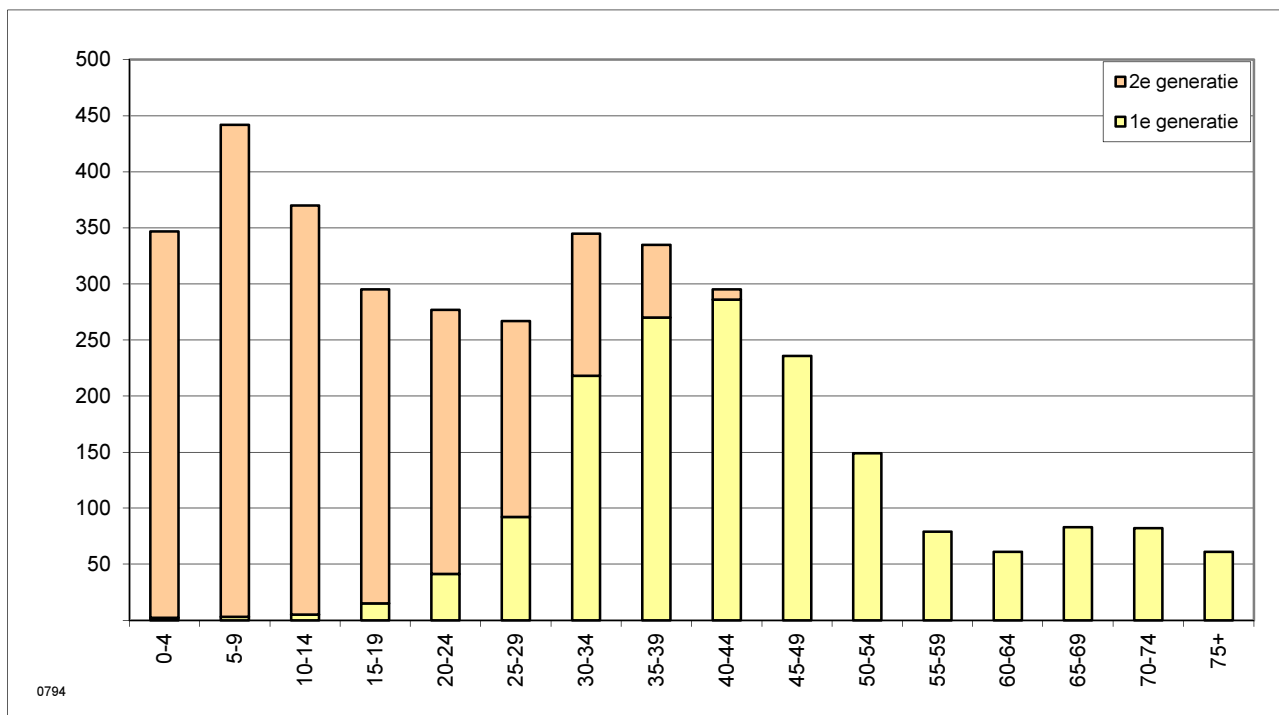

Figuur 2.5: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Figuur 2.6 laat zien dat er een samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten.

Voor de Marokkaanse Nederlanders geldt dat het overgrote deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren in Nederland is geboren (tweede generatie). Vanaf de leeftijdsgroep 30-34 jaar is de eerste generatie groter dan de tweede generatie. Onder de Marokkaanse Nederlanders van 40 jaar en ouder is het aandeel van de tweede generatie zeer beperkt.

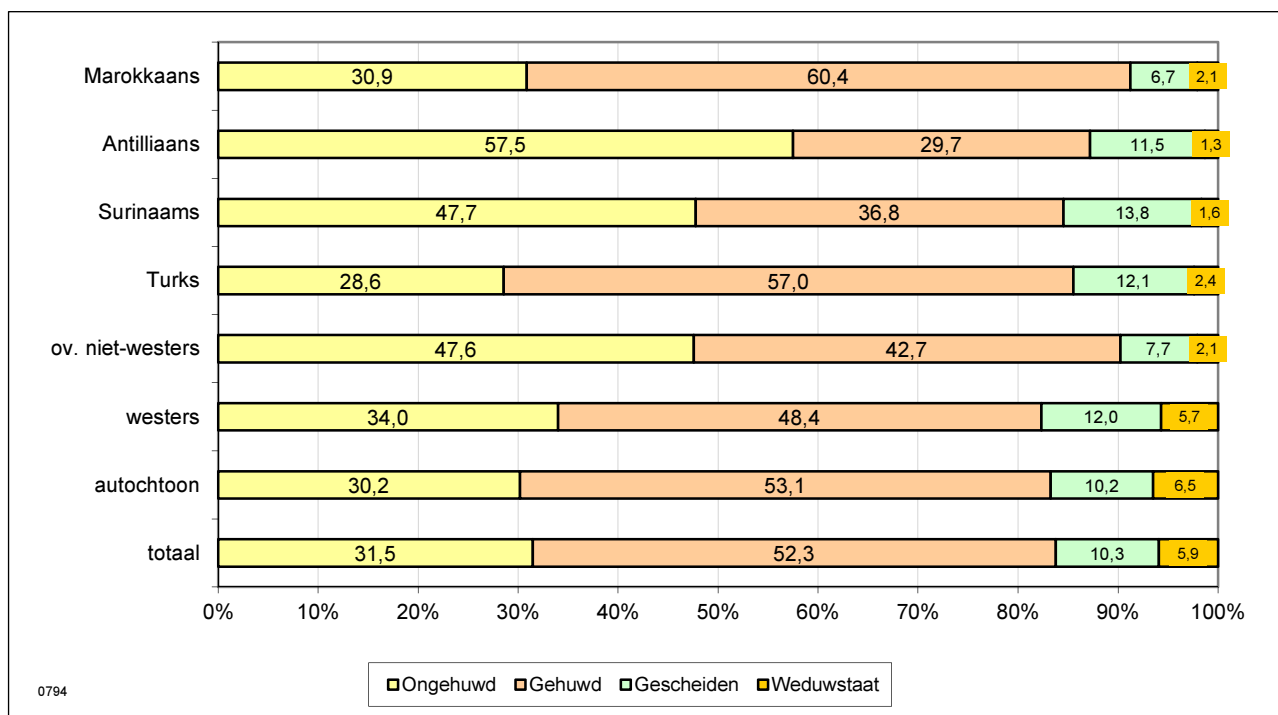
Figuur 2.6: Marokkaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2013 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

Van alle inwoners van Helmond van 16 jaar en ouder is 31,5 procent ongehuwd, 52,3 procent is gehuwd en de rest gescheiden (10,3 procent) of weduwe/weduwnaar (5,9 procent).

Van de Marokkaanse Nederlanders is een met het gemiddelde vergelijkbaar deel ongehuwd (30,9 procent). Het aandeel gehuwden is hoger dan gemiddeld (60,4 procent). De rest is gescheiden (6,7 procent) of weduwe/weduwnaar (2,1 procent). Het aandeel Marokkaanse Nederlanders dat is gescheiden, is relatief laag vergeleken met de totale bevolking van Helmond. Het aandeel weduwen en weduwnaren is lager dan gemiddeld, dit komt voornamelijk door de leeftijdsopbouw bij de migrantengroepen (zie figuur 2.5). Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwnaren logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

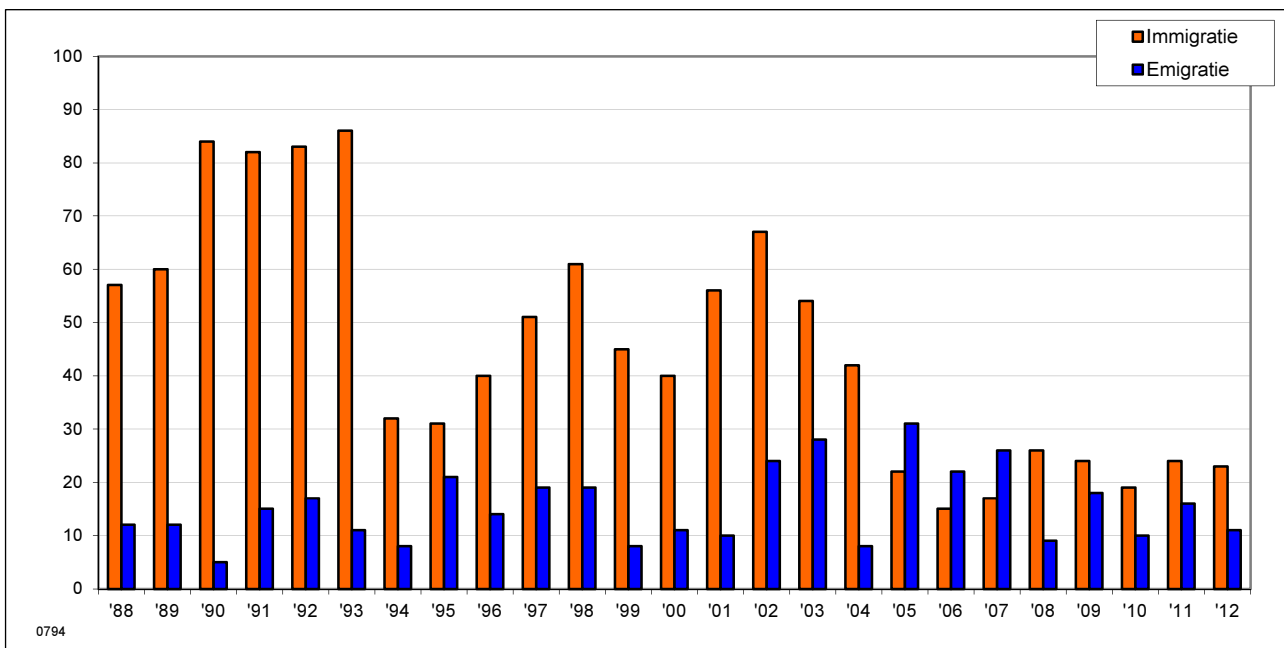

Figuur 2.7: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.8 wordt de immigratie en emigratie van Marokkanen in de afgelopen 25 jaar weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Marokkanen vanuit het buitenland in Helmond, met emigratie het vertrek van Marokkanen vanuit Helmond naar het buitenland. In het begin van de jaren negentig komen ruim 80 Marokkanen vanuit het buitenland naar Helmond. Na 1993 neemt de immigratie sterk af tot 31 personen in 1995, de jaren erna loopt het aantal immigranten weer op tot 67 personen in 2002. Daarna daalt het aantal tot 15 personen in 2006. Het immigratiecijfer schommelt de laatste jaren rond de 25 personen. De emigratie ligt in de meeste jaren lager dan de immigratie, alleen van 2005 t/m 2007 was er sprake van een klein vertrekoverschot. In 2012 immigreren er 23 Marokkanen vanuit het buitenland naar Helmond, het aantal Marokkanen dat emigreert bedraagt 11 personen.

Figuur 2.8: Buitenlandse migratie van Marokkanen, 1988-2012 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, Statline

Hoofdstuk 3 **Onderwijs**

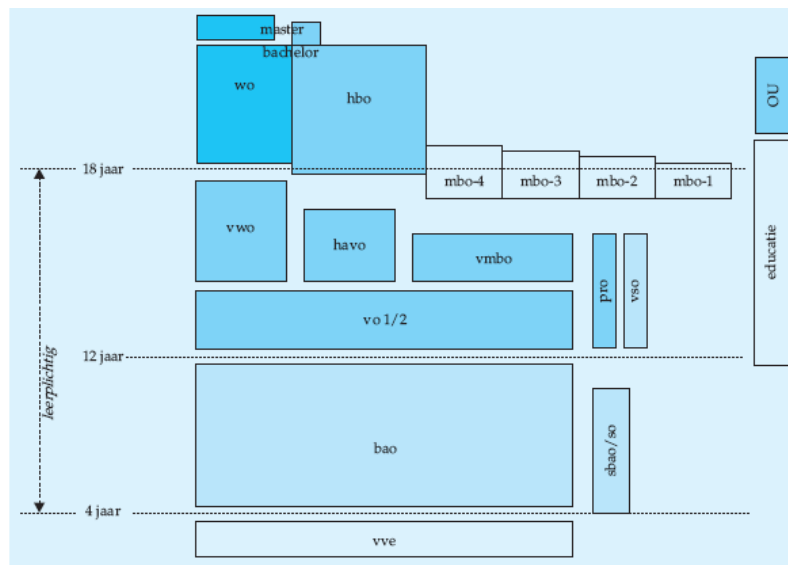
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men gaat werken. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Marokkaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2011/2012. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbi	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2011/2012 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2012 en vermenigvuldigd met 100%.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2011/2012 zijn in maart 2013 bekend en worden in oktober 2013 definitief vastgesteld.⁴ In deze rapportage presenteren we de voorlopige cijfers omdat dit de meest actuele gegevens zijn. We gebruiken de voorlopige cijfers van het schooljaar 2011/2012 en de voorgaande schooljaren.

Koppeling

De nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn per schooljaar op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2012 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

3.3 Leerlingen en deelnemers

Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige jongeren in het bekostigde onderwijs. We zien dat 61,0 procent van de jongeren van 12 t/m 22 jaar uit Helmond voortgezet onderwijs volgt, 25,7 procent volgt middelbaar beroepsonderwijs en de resterende 13,2 procent hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs.⁵

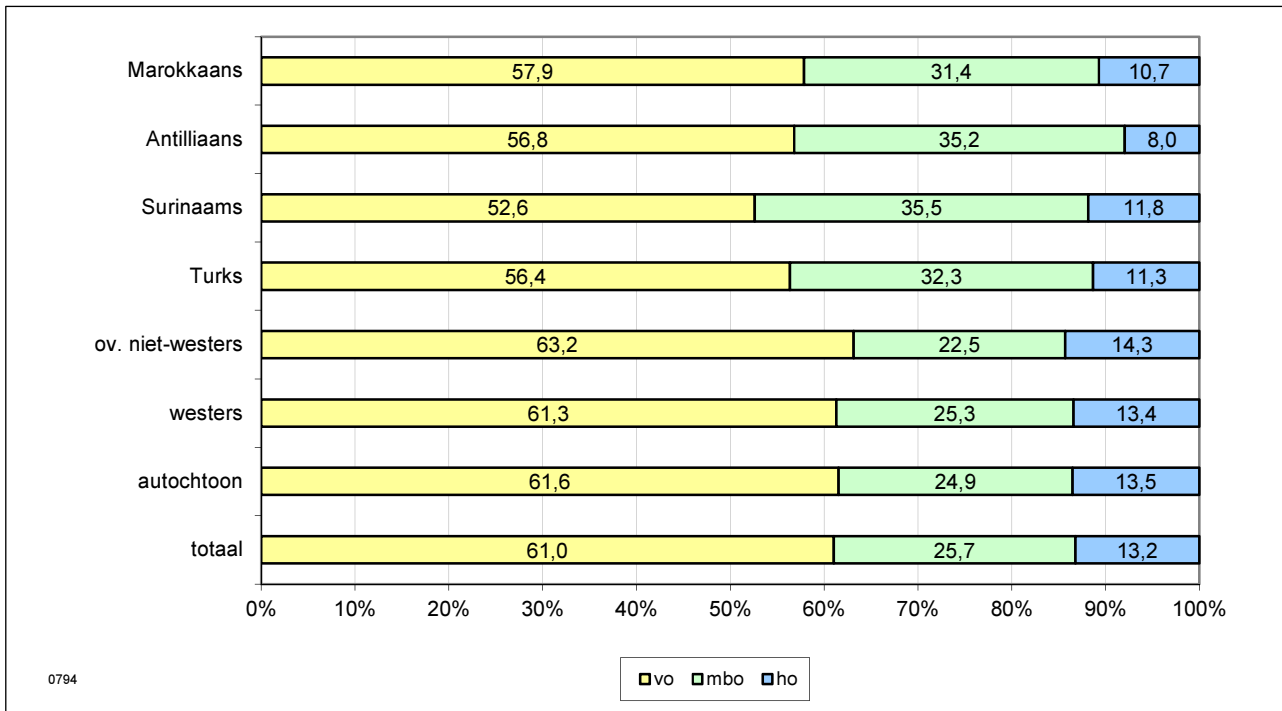
Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren van 12 t/m 22 jaar dat voortgezet onderwijs volgt (57,9 procent) is iets kleiner dan in de totale groep leerlingen. Van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt een bovengemiddeld groot deel een mbo-opleiding (31,4 procent).

---

⁴ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

⁵ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13-jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

De deelname van Marokkaans-Nederlandse leerlingen aan het hoger onderwijs is iets lager dan gemiddeld in Helmond (10,7 procent).

Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.3.1 Marokkaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

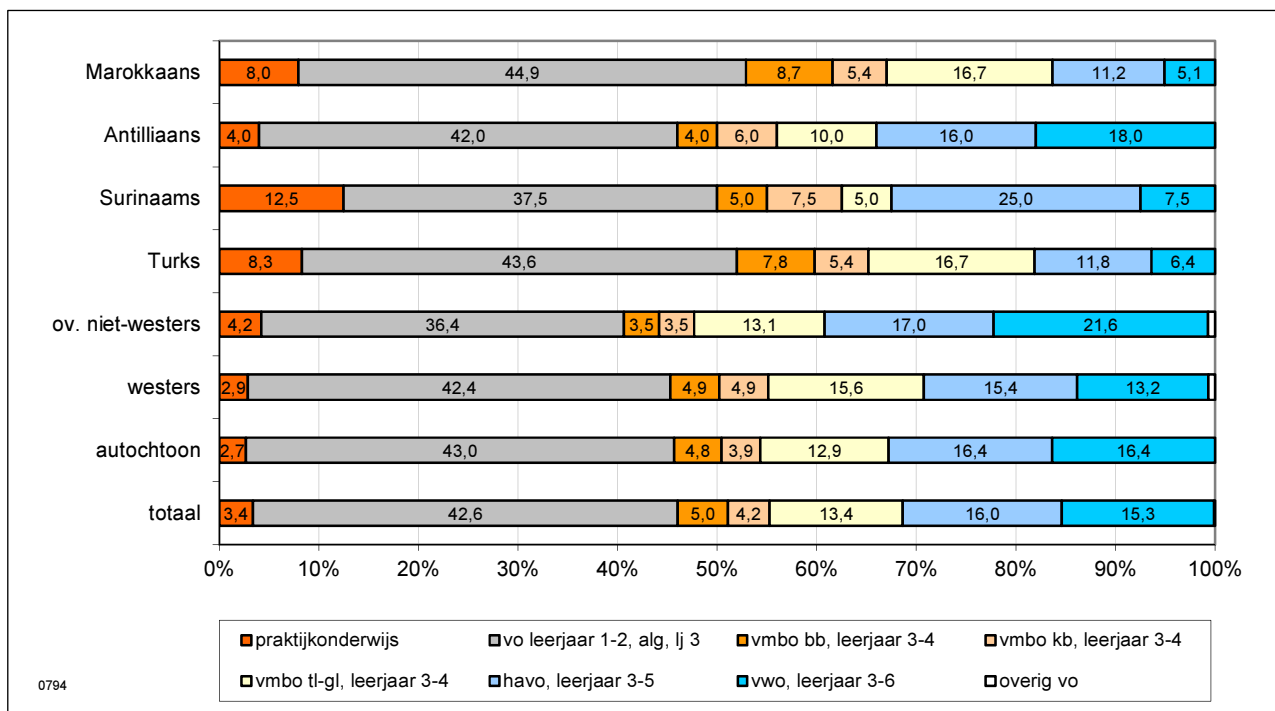
In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de 12 t/m 22-jarige leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁶

Het aandeel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren dat praktijkonderwijs volgt (8,0 procent) is duidelijk groter dan het gemiddelde van 3,4 procent. Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel.

Binnen het vmbo volgen Marokkaans-Nederlandse jongeren vaker dan gemiddeld de laagste leerweg (de basisberoepsgerichte leerweg). Van alle leerlingen volgt 5,0 procent deze leerweg. Bij de Marokkaans-Nederlandse jongeren is dat 8,7 procent.

⁶ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

We zien verder dat van de totale groep leerlingen van 12 t/m 22 jaar uit Helmond 16,0 procent in de bovenbouw van de havo zit en 15,3 procent in de bovenbouw van het vwo. Bij de Marokkaans-Nederlandse jongeren liggen deze percentages lager. Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren zit 11,2 procent van de leerlingen in de bovenbouw van de havo en 5,1 procent in de bovenbouw van het vwo.

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

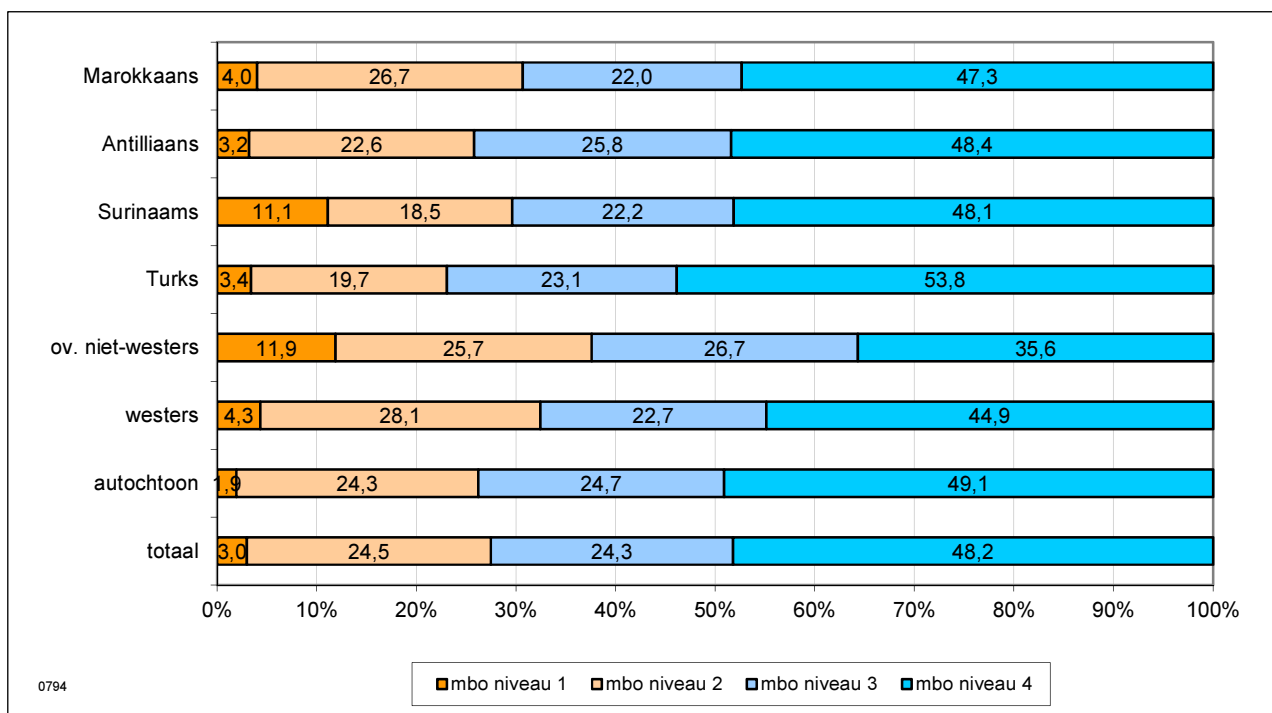
Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.3.2 Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op de 12 t/m 22-jarige schoolgaande jongeren in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

Het mbo kent vier niveaus. In Helmond volgt 3,0 procent van alle deelnemers een assistent-opleiding (niveau 1). Verder zien we dat 24,5 procent van de deelnemers de basisberoepsopleiding (niveau 2) en 24,3 procent de vakopleiding (niveau 3) volgt. Het aandeel deelnemers dat een middenkader- of specialistenopleiding (niveau 4) volgt is het grootst, 48,2 procent.

Voor de deelname van Marokkaanse Nederlanders zien we een ander beeld dan gemiddeld in Helmond. Het aandeel deelnemers dat een assistent-opleiding volgt, is ongeveer gelijk aan dat van de totale groep mbo-leerlingen (4,0 procent). Het aandeel Marokkaanse Nederlanders dat een basisberoepsopleiding (niveau 2) volgt, is iets hoger dan gemiddeld. Het deel dat een opleiding op niveau 3 volgt, is iets lager dan het gemiddelde (22,0 procent). Verder volgt 47,3 procent van de Marokkaans-Nederlandse deelnemers een mbo-opleiding op het hoogste niveau (niveau 4). Dit percentage is ongeveer gelijk aan het gemiddelde.

Figuur 3.3: Leerlingen (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

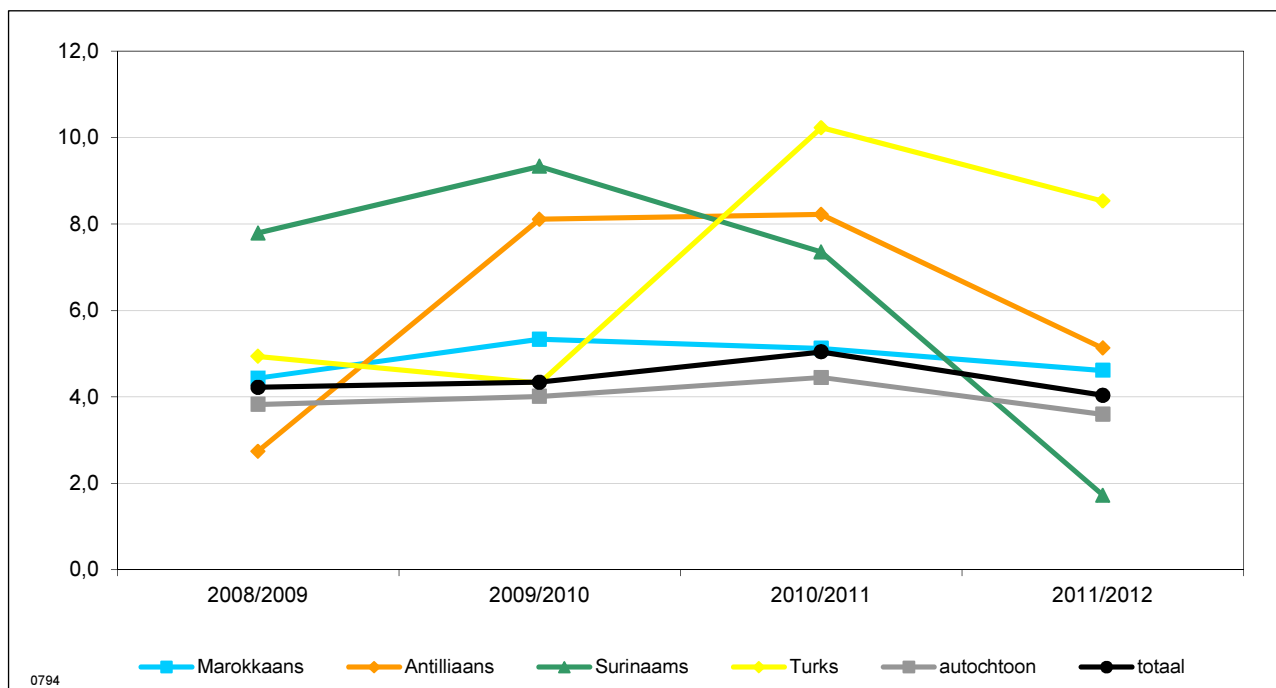
Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Marokkaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in Helmond. We kijken daarbij tevens naar de ontwikkeling van het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters sinds het schooljaar 2008/2009. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Per 1 januari 2012 wonen er in Helmond 6.816 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1). In het schooljaar 2011/2012 hebben er hiervan 275 (4,0 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is vergelijkbaar met het schooljaar 2008/2009 toen 4,2 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde. Het afgelopen jaar is het percentage vsv-ers gedaald.

Van de 390 Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben er 18 (4,6 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat, is vergelijkbaar met 2008/2009 toen 4,4 procent de school voortijdig verliet. In de tussenliggende jaren lag het percentage vsv-ers iets hoger.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 08/09 tot en met 11/12 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale

groep.⁷ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven.

Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 4,0 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater. Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren heeft 4,6 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 14 procent. In het schooljaar 2008/2009 was de oververtegenwoordiging 9 procentpunten lager (5 procent). Ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 is het aantal Marokkaans-Nederlandse schoolverlaters met 2 personen toegenomen. Onder de totale groep schoolverlaters gaat het om een afname van 7 personen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 08/09 tot en met 11/12

Helmond	Marokkaans					verschil 09-12	totaal				
	08/09	09/10	10/11	11/12	verschil 09-12		08/09	09/10	10/11	11/12	verschil 09-12
l'en vo/mbo 12 t/m 22 jaar	361	375	371	390			6.683	6.729	6.704	6.816	
nw. v. schoolverlaten (N)	16	20	19	18	2		282	292	338	275	-7
nw. v. schoolverlaten (%)	4,4	5,3	5,1	4,6	0,2		4,2	4,3	5,0	4,0	-0,2
oververtegenwoordiging (%)	5	23	2	14	9		nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b3.3 en b3.3a in de bijlage wordt het aantal, het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor de gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders. Daarbij is ook de ontwikkeling sinds 2008/2009 opgenomen.

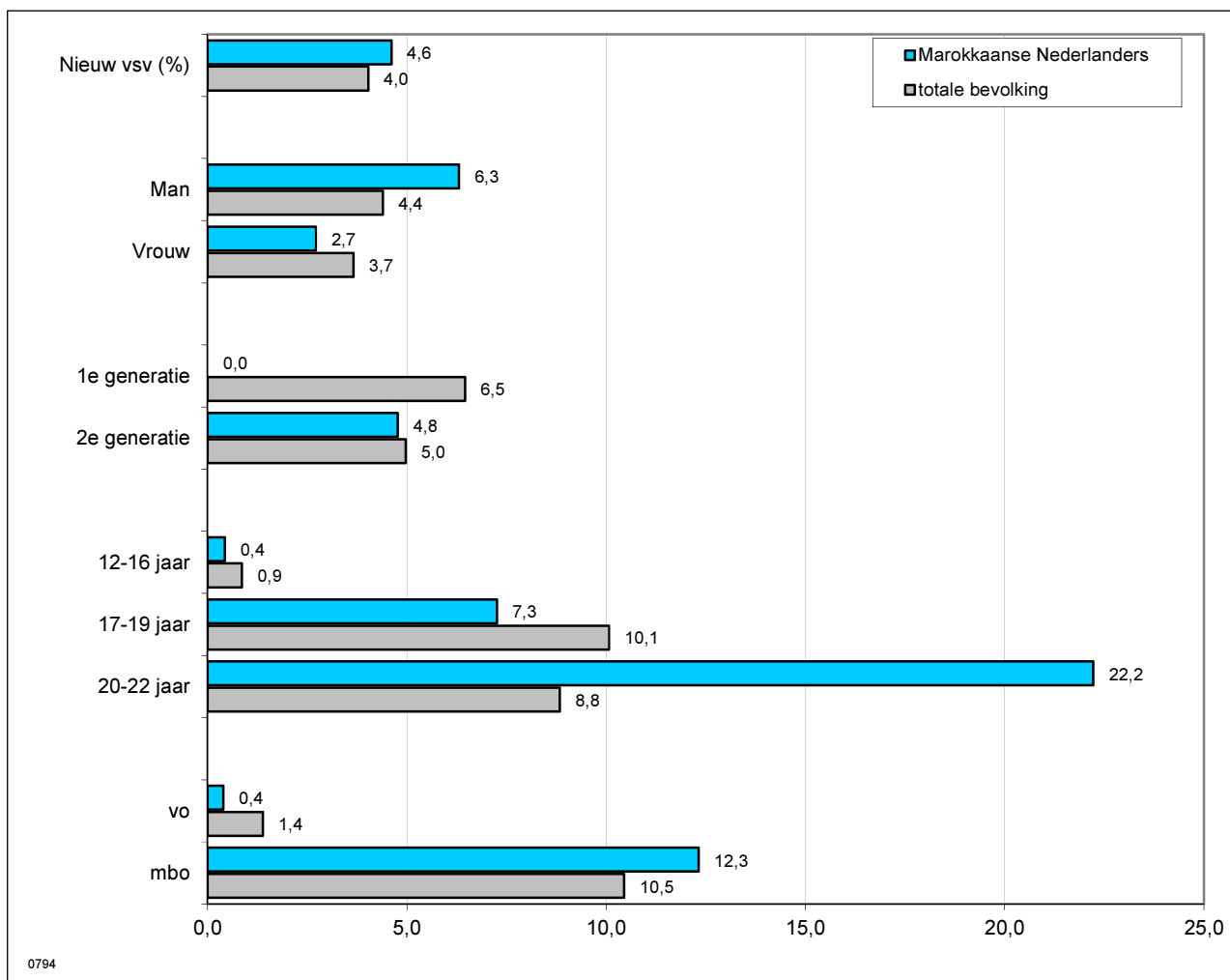
⁷ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$. Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

3.4.1 Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

In figuur 3.5 splitsen we de vsv-cijfers uit naar geslacht, generatie en leeftijd.

Als we kijken naar de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters, dan blijkt het aandeel vsv-ers onder jongens veel hoger dan onder meisjes (respectievelijk 6,3 procent versus 2,7 procent). Het zijn vooral jongeren vanaf 17 jaar die de school voortijdig verlaten. Van de Marokkaans-Nederlandse 12 t/m 16-jarigen is 0,4 procent vsv-er, in de leeftijdsgroep van 17 t/m 19 jaar is dat 7,3 procent, van de 20 t/m 22-jarigen is 22,2 procent vsv-er. Het aandeel voortijdig schoolverlaters is met name in het mbo relatief hoog, dit zien we ook bij de Marokkaans-Nederlandse jongeren (12,3 procent).

Figuur 3.5 Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Marokkaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2011/2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 **Inleiding**

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkeringsituatie van de Marokkaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Marokkaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Marokkaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Marokkaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Marokkaanse Nederlanders.

4.2 **Gebruikte begrippen en databronnen**

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).⁸

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal

---

⁸ Per 1 januari 2012 is de WIJ afgeschaft. Jongeren kunnen vanaf die datum een WWB uitkering aanvragen. In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100%.

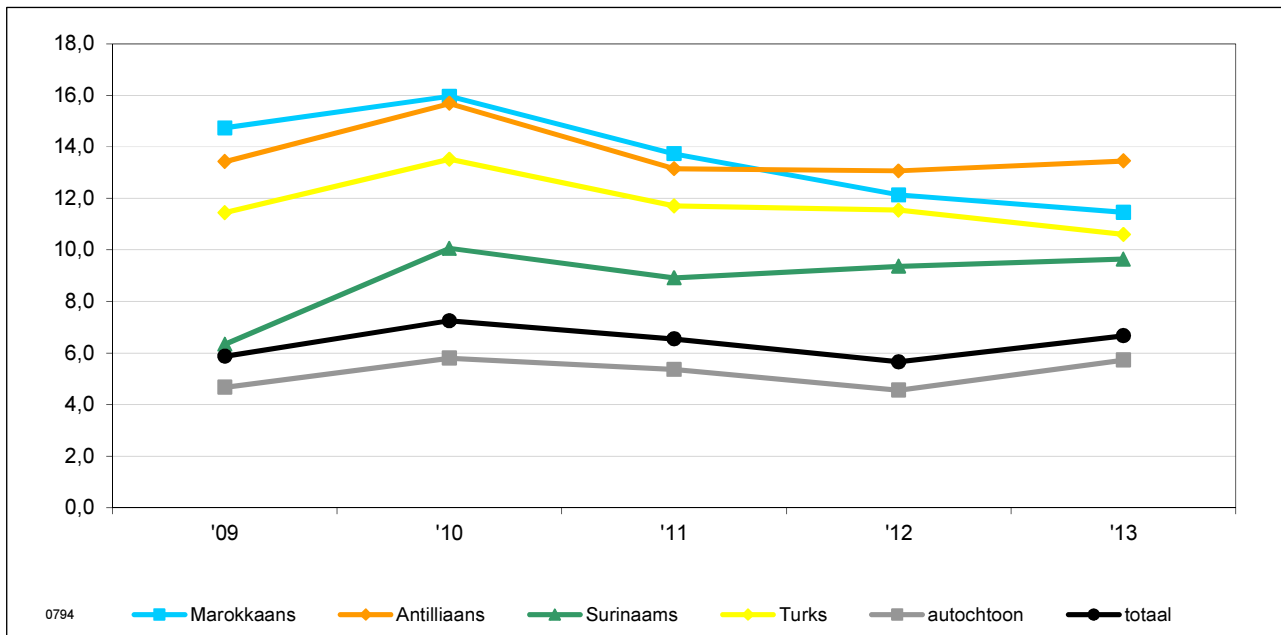
Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2012 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2013 als peildatum.

4.3 Werkzoekenden

In figuur 4.1 is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar van 2009 tot en met 2013 opgenomen. Per 1 januari 2013 wonen in Helmond 58.912 personen van 15 t/m 64 jaar. Daarvan staan er 3.931 (6,7 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is iets toegenomen ten opzichte van 2009. Toen stond 5,9 procent van de 15-64-jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven.

Van de 2.339 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 268 (11,5 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Dit percentage is lager dan het percentage van 14,7 in 2009.

Figuur 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Marokkaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van Helmond. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage werkzoekenden onder Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.⁹ In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven sinds 2009.

Van alle 15 t/m 64-jarigen is 6,7 procent werkzoekend. Van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 11,5 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is 72 procent. Dat is 79 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 151 procent in 2009. Ten opzichte van 2009 is het aantal Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden met 55 personen afgenomen. Onder de totale groep werkzoekenden gaat het om een toename van 443 personen.

⁹ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64-jarigen in de gemeente 8% als werkzoekende staat ingeschreven en van de 15-64-jarigen in de herkomstgroep 10% dan is de oververtegenwoordiging: $((10-8)/8)*100=25\%$. Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 1 januari 2013

Helmond	Marokkaans					verschil 09-13	totaal					verschil 09-13
	'09	'10	'11	'12	'13		'09	'10	'11	'12	'13	
bevolking van 15 t/m 64 jaar	2.193	2.225	2.287	2.308	2.339		59.332	59.495	59.390	59.037	58.912	
werkzoekenden	323	355	314	280	268	-55	3.488	4.315	3.891	3.342	3.931	443
% werkzoekenden	14,7	16,0	13,7	12,1	11,5	-3,2	5,9	7,3	6,6	5,7	6,7	0,8
oververtegenwoordiging (%)	151	120	110	114	72	-79	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

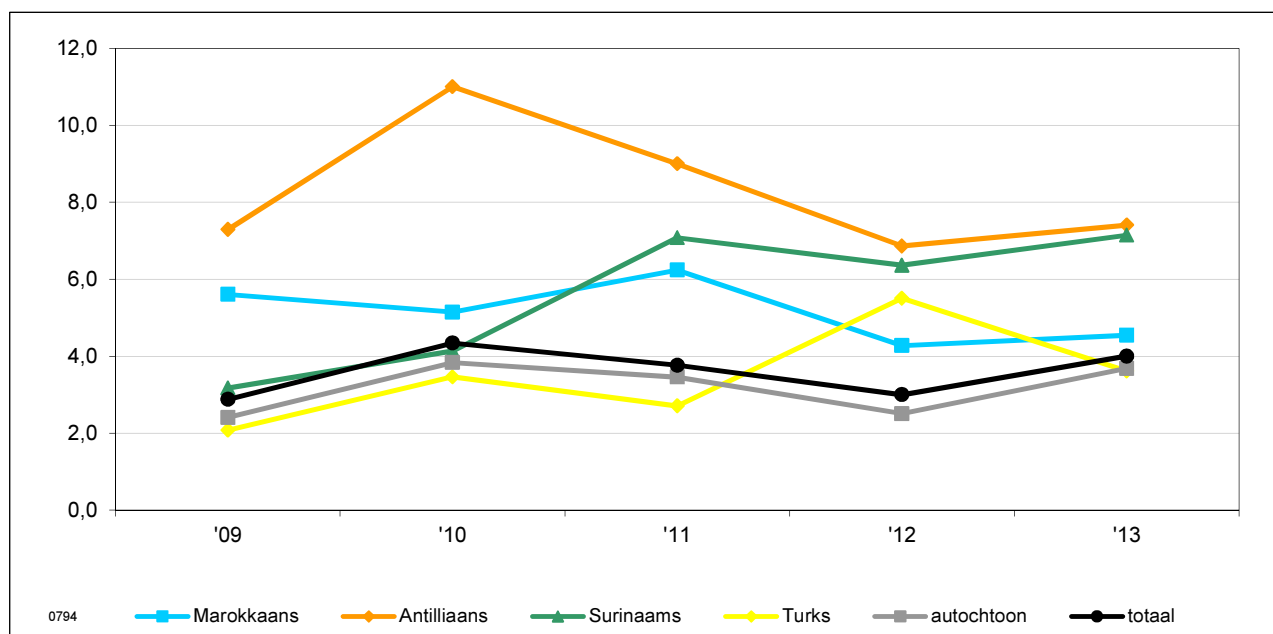
Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in Helmond. Als we figuur 4.1 vergelijken met figuur 4.2 zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 9.863 jongeren van 15 t/m 24 jaar in Helmond (zie ook tabel 4.2). Daarvan staan er 395 (4,0 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is toegenomen ten opzichte van 2009. Toen was 2,9 procent als werkzoekende ingeschreven.

Van de 572 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 24 jaar zijn er 26 (4,5 procent) werkzoekend. In 2009 was dit met 5,6 procent, iets hoger.

Figuur 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen vijf jaar. Van alle 15 t/m 24-jarigen is 4,0 procent werkzoekend.

Van de 15 t/m 24-jarige Marokkaanse Nederlanders is 4,5 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is 13 procent. Dat is 82 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 95 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een afname van 4 personen. Onder de totale groep werkzoekenden gaat het om een toename van 115 personen.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013

Helmond	Marokkaans					verschil 09-13	totaal					verschil 09-13
	'09	'10	'11	'12	'13		'09	'10	'11	'12	'13	
bevolking van 15 t/m 24 jaar	535	544	561	561	572		9.717	9.742	9.714	9.729	9.863	
werkzoekenden	30	28	35	24	26	-4	280	423	366	292	395	115
% werkzoekenden	5,6	5,1	6,2	4,3	4,5	-1,1	2,9	4,3	3,8	3,0	4,0	1,1
oververtegenwoordiging	95	19	66	43	13	-82	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

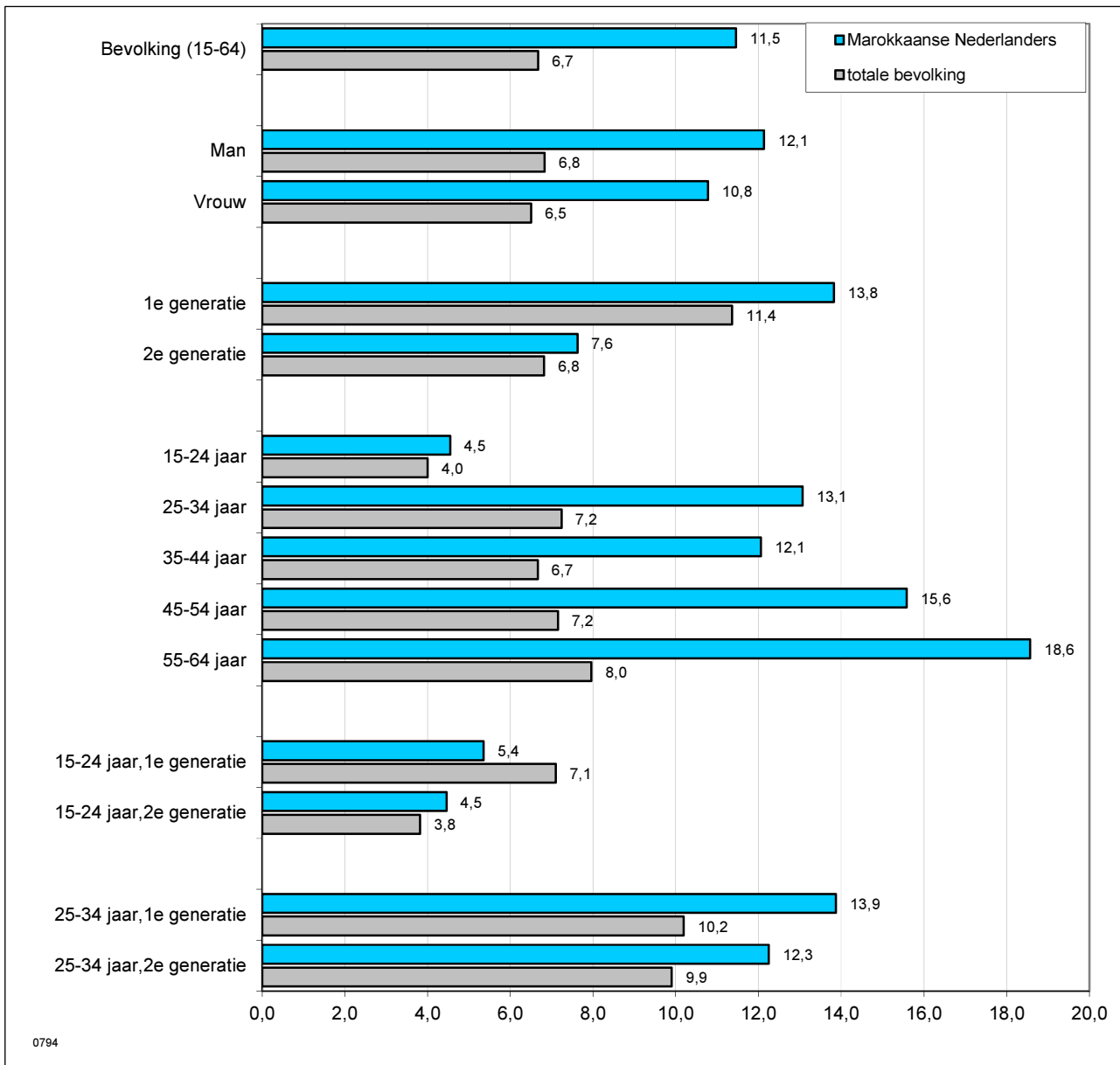
In de tabellen b4.5 en b4.5a in de bijlage wordt het aantal, het percentage werkzoekenden en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor de gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders. Daarbij is ook de ontwikkeling voor de periode 2009 tot en met 2013 opgenomen.

4.3.1 Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.3 wordt het aandeel werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie. Het aantal Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is in diverse subgroepen (zeer) beperkt. De resultaten van deze analyses waarin wordt uitgesplitst naar subgroepen moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd. Voor absolute aantallen wordt verwezen naar tabel b4.1 in de bijlage. We zien dat het percentage werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse mannen hoger ligt dan onder Marokkaans-Nederlandse vrouwen (respectievelijk 12,1 procent en 10,8 procent). Bij de Marokkaanse Nederlanders is het percentage werkzoekenden, onder de eerste generatie veel

hoger dan onder de tweede generatie. Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Marokkaanse Nederlanders is gemiddeld genomen veel jonger en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen de leeftijdsgroepen van 15-24 jaar en 25-34 jaar. Onder de 15-24-jarigen is het aandeel werkzoekenden in de eerste generatie niet veel anders dan dan bij de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders (5,4 procent tegenover 4,5 procent bij de 15-24-jarigen). Ook onder de 25-34-jarigen is het aandeel werkzoekenden onder de eerste generatie iets hoger. Onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking vinden we het hoogste aandeel werkzoekenden onder de 55-64-jarigen (18,6 procent). Van de totale groep 55-64-jarigen in Helmond is 8,0 procent werkzoekend.

Figuur 4.3 : Aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Kenmerken van werkzoekenden

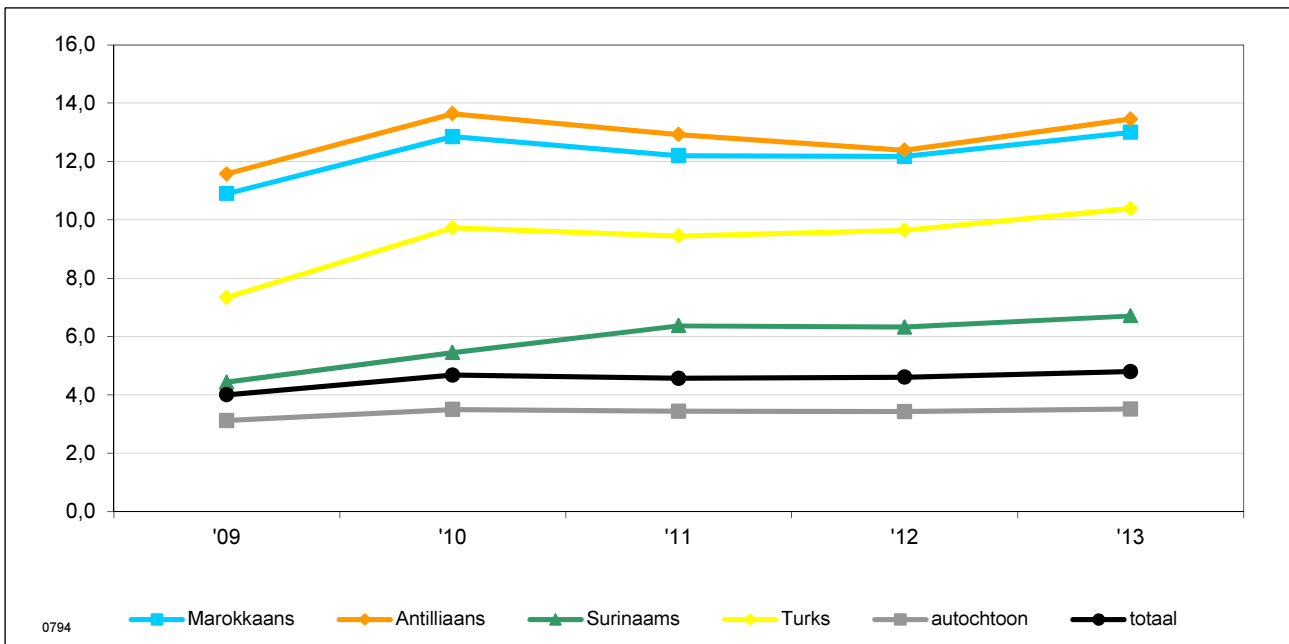
In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk: duur, opleidingsniveau en beroepsniveau. We zien hier dat van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden 41,6 procent korter dan 6 maanden werkzoekend is. Dit is lager dan het gemiddelde van de totale groep werkzoekenden in Helmond (44,8 procent). Van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden heeft 47,0 procent geen of lager onderwijs genoten. Hiermee zijn ze lager opgeleid dan de gemiddelde werkzoekende in Helmond, daarvan heeft 30,2 procent een opleiding op het laagste niveau. Daarnaast zoeken Marokkaanse Nederlanders vaker werk op een elementair

niveau dan de gemiddelde werkzoekende (43,4 procent tegenover 28,1 procent gemiddeld).

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 58.912 inwoners in Helmond in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 2.828 (4,8 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB of de IOA (zie figuur 4.4 en tabel 4.3). In 2009 was 4,0 procent van de 15 t/m 64-jarigen afhankelijk van een uitkering.¹⁰ Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is iets hoger dan in 2009.

Van de 2.339 Marokkaanse Nederlanders krijgen er 304 (13,0 procent) een uitkering. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaanse Nederlanders is iets gestegen ten opzichte van 2009, toen 10,9 procent afhankelijk was van een uitkering.

Figuur 4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

¹⁰ De uitkeringscijfers zijn voor diverse jaren gecorrigeerd. Eerder gepresenteerde cijfers bleken niet altijd (en niet in alle gemeenten) op een uniforme wijze te zijn selecteerd.

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan het aandeel uitkeringsafhankelijken in de totale bevolking van Helmond. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen.

De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Marokkaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹¹ In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven.

Van alle 15 t/m 64-jarigen ontvangt 4,8 procent een uitkering. In 2013 ontvangt 13,0 procent van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders een uitkering. De oververtegenwoordiging komt in 2013 uit op 171 procent. Dat is 1 procentpunt lager dan de oververtegenwoordiging van 172 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 65 personen. Onder de totale groep uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 452 personen.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 1 januari 2013

Helmond	Marokkaans						totaal					
	'09	'10	'11	'12	'13	verschil 09-13	'09	'10	'11	'12	'13	verschil 09-13
bevolking van 15 t/m 64 jaar	2.193	2.225	2.287	2.308	2.339		59.332	59.495	59.390	59.037	58.912	
uitkeringen (N)	239	286	279	281	304	65	2.376	2.783	2.715	2.720	2.828	452
uitkeringen (%)	10,9	12,9	12,2	12,2	13,0	2,1	4,0	4,7	4,6	4,6	4,8	0,8
oververtegenwoordiging (%)	172	175	167	164	171	-1	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Jongeren

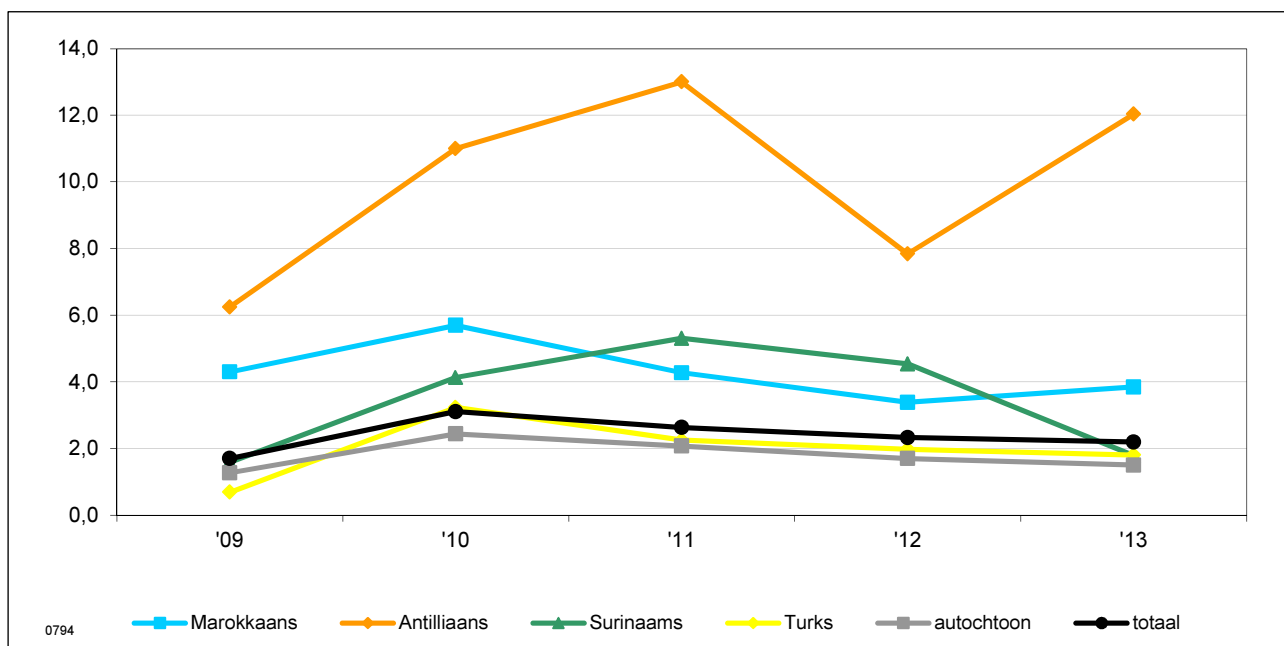
In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in Helmond.

Als we figuur 4.4 vergelijken met figuur 4.5, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24-jarige jongeren veel kleiner is die dan van 15 t/m 64-jarigen.

¹¹ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64-jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64-jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$. Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Er wonen in Helmond 9.863 jongeren. Daarvan ontvangen er 217 (2,2 procent) een uitkering. Dat is een toename in vergelijking met 2009, toen 1,7 procent van de jongeren een uitkering ontving.

Van de 572 Marokkaans-Nederlandse jongeren krijgen er 22 (3,8 procent) een uitkering. We zien dat het percentage Marokkaans-Nederlandse jongeren met een uitkering ten opzichte van 2009 iets afgenomen is. Toen ontving 4,3 procent van de Marokkaans-Nederlandse jongeren een uitkering.

Figuur 4.5: Personen (15-24 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven. Voor de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is de oververtegenwoordiging 75 procent. Dat is 77 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 152 procent in 2009. De daling is vooral in het eerste jaar te zien. Onder Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een afname van 1 personen. Onder de totale groep uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 51 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013

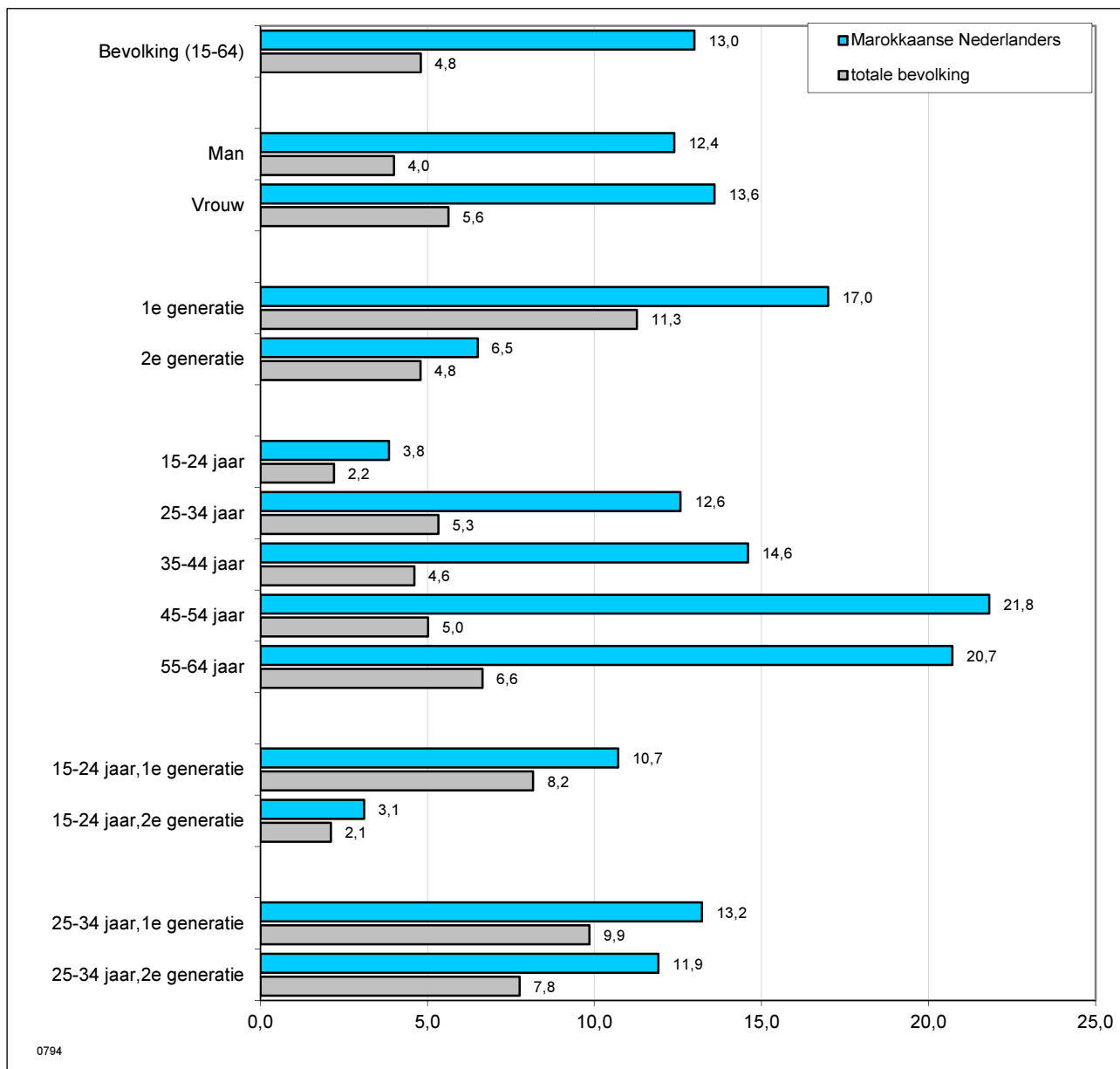
Helmond	Marokkaans						totaal					
	'09	'10	'11	'12	'13	verschil 09-13	'09	'10	'11	'12	'13	verschil 09-13
bevolking van 15 t/m 24 jaar	535	544	561	561	572		9.717	9.742	9.714	9.729	9.863	
uitkeringen (N)	23	31	24	19	22	-1	166	303	256	227	217	51
uitkeringen (%)	4,3	5,7	4,3	3,4	3,8	-0,5	1,7	3,1	2,6	2,3	2,2	0,5
oververtegenwoordiging (%)	152	83	62	45	75	-77	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

In de tabellen b4.6 en b4.6a in de bijlage wordt het aantal, het percentage uitkeringsontvangers en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor de gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders. Daarbij is ook de ontwikkeling voor de periode 2009 tot en met 2013 opgenomen.

4.4.1 Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.6 wordt het aandeel uitkeringsontvangers uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie. Het aantal Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is in diverse subgroepen (zeer) beperkt. De resultaten van deze analyses waarin wordt uitgesplitst naar subgroepen moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd. Voor absolute aantallen wordt verwezen naar tabel b4.2 in de bijlage. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaans-Nederlandse vrouwen is iets hoger dan die van Marokkaans-Nederlandse mannen. Ook zien we dat de uitkeringsafhankelijkheid onder ouderen veel groter is dan onder jongeren. Verder blijkt dat de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders uit Helmond veel minder vaak afhankelijk van een uitkering is dan de eerste generatie. Dit is deels het gevolg van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en het aandeel uitkeringsontvangers onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen.

Figuur 4.6: Aandeel Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar) met een WWB, IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. Van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is een groot deel al langdurig afhankelijk van een uitkering. Dit geldt overigens ook voor de totale groep uitkeringsontvangers in Helmond. Van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers heeft 33,6 procent al meer dan 5 jaar een uitkering. Van alle uitkeringsontvangers van Helmond is een vergelijkbaar deel (33,8 procent) al 5 jaar of langer afhankelijk van een uitkering.

5.1 Inleiding

Het beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking in Helmond. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van Helmond.

In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking in het jaar 2012. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van Helmond. In paragraaf 5.4 worden verdachtcijfers gepresenteerd voor de periode 2008-2012. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2012 in Helmond ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2008-2012 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Marokkaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden

vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2012

De cijfers over het meest recente jaar (hier dus 2012) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2014) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

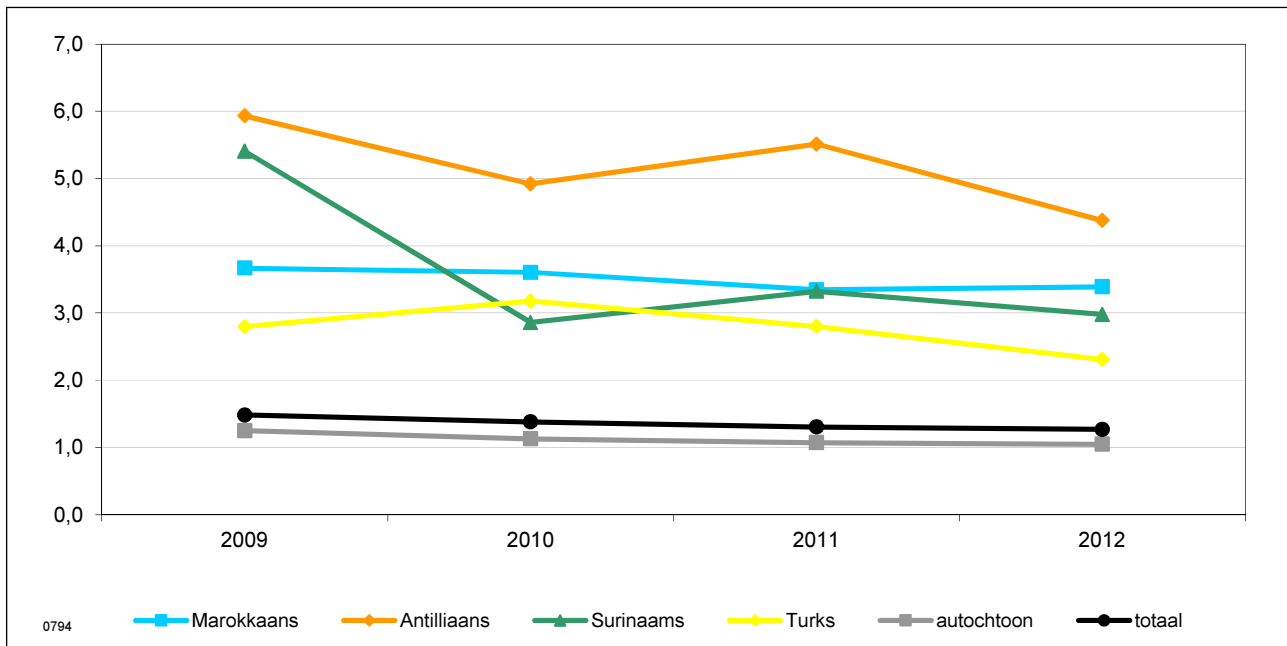
Koppeling

Geregistreerde verdachten in 2012 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2012. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2012 in de gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

5.3 Verdachten 2012

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2012 telt Helmond 75.128 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2012 komen er hiervan 952 (1,3 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1 en tabel 5.1). Het percentage verdachten is ten opzichte van 2009 (1,5 procent) iets gedaald.

Van de 2.716 Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder worden 92 personen (3,4 procent) verdacht. Het percentage verdachten onder Marokkaanse Nederlanders is iets lager dan in 2009, toen 3,7 procent werd verdacht van een misdrijf.

Figuur 5.1: Verdachten (12 jaar en ouder), 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en de groep van Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹² In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle personen van 12 jaar en ouder is in 2012 1,3 procent geregistreerd als verdachte.

Van de Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder staat 3,4 procent geregistreerd als verdachte. De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder is 167 procent. Dat is 20 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 147 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 1 persoon. Onder de totale groep verdachten gaat het om een afname van 143 personen.

¹² Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3)*100=100\%$. Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 tot en met 2012

Helmond	Marokkaans				verschil 09-12	totaal				verschil 09-12
	'09	'10	'11	'12		'09	'10	'11	'12	
bevolking 12 jaar en ouder	2.536	2.581	2.662	2.716		73.900	74.405	74.747	75.128	
verdacht (N)	93	93	89	92	-1	1.095	1.027	974	952	-143
verdacht (%)	3,7	3,6	3,3	3,4	-0,3	1,5	1,4	1,3	1,3	-0,2
oververtegenwoordiging (%)	147	161	157	167	20	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

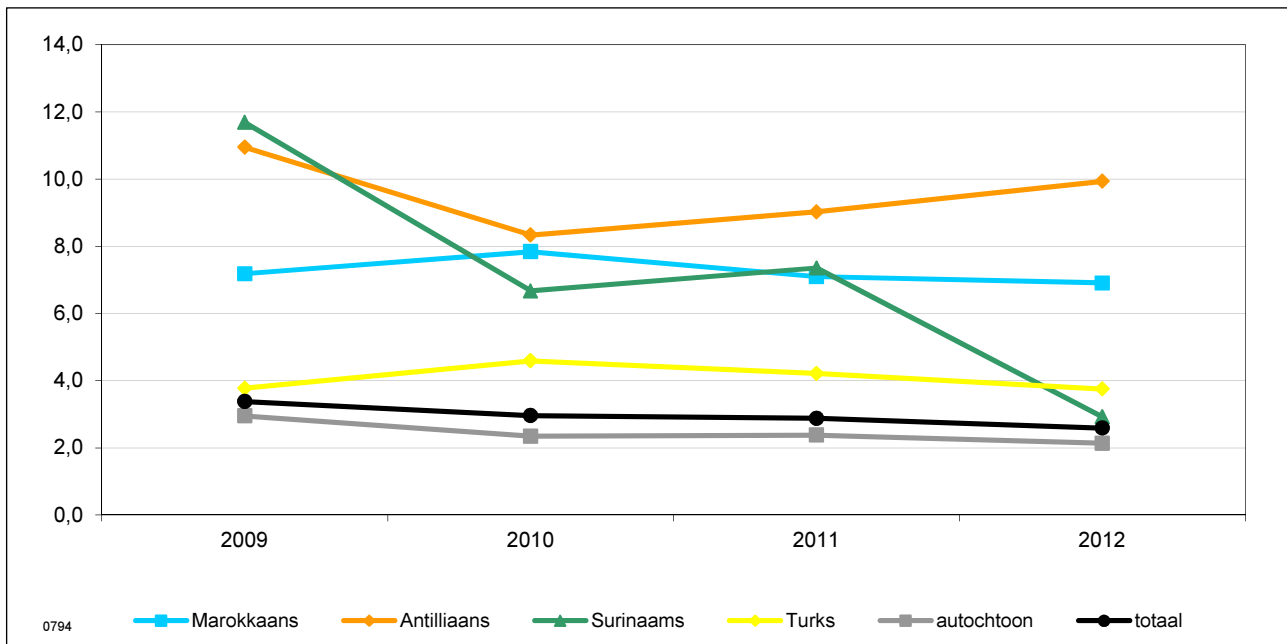
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In figuur 5.2 is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1 zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen.

Er wonen in Helmond 13.096 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2012 worden er daarvan 339 verdacht, dat is 2,6 procent. Het aandeel verdachte jongeren is iets lager dan in 2009. Toen werd 3,4 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 753 Marokkaans-Nederlandse jongeren worden er 52 (6,9 procent) verdacht. Dat is iets minder dan het percentage in 2009 (7,2 procent).

Figuur 5.2: Verdachten (12-24 jaar), 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor 2009 tot en met 2012.

De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar bedraagt 167 procent in 2012. Dat is 54 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 113 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 1 persoon. Onder de totale groep verdachten gaat het om een afname van 94 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 tot en met 2012

Helmond	Marokkaans					totaal				
	'09	'10	'11	'12	verschil 09-12	'09	'10	'11	'12	verschil 09-12
bevolking 12 t/m 24 jaar	710	714	733	753		12.819	12.899	12.916	13.096	
verdacht (N)	51	56	52	52	1	433	382	372	339	-94
verdacht (%)	7,2	7,8	7,1	6,9	-0,3	3,4	3,0	2,9	2,6	-0,8
oververtegenwoordiging (%)	113	165	146	167	54	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b5.4 en b5.4a in de bijlage wordt het aantal, het percentage verdachten en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor de gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders. Daarbij is ook de ontwikkeling voor de periode 2009 tot en met 2012 opgenomen.

5.3.1 Marokkaans-Nederlandse verdachten naar achtergrondkenmerken

In figuur 5.3 wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie. Vervolgens kijken we naar het aandeel jonge verdachten in de verschillende onderwijsniveaus en bekijken we of er een verschil is in het verdachtenpercentage tussen voortijdig schoolverlaters en niet voortijdig schoolverlaters. Tot slot bekijken we of -en in welke mate werkzoekenden en uitkeringsontvangers vaker verdacht worden.

Verdachten naar geslacht

Van de mannen wordt een veel groter deel verdacht dan van de vrouwen. Van alle vrouwen van 12 jaar en ouder in Helmond wordt in 2012 0,5 procent verdacht. Van de mannen wordt 2,0 procent verdacht van een misdrijf. Van de Marokkaans-Nederlandse vrouwen wordt in 2012 1,0 procent verdacht van een misdrijf. Marokkaans-Nederlandse vrouwen worden relatief vaker verdacht dan

de totale vrouwelijke bevolking van Helmond. Van de Marokkaans-Nederlandse mannen is 5,6 procent verdacht van een misdrijf, dat is veel hoger dan het gemiddelde percentage van alle mannen in Helmond.

Verdachten naar leeftijd en generatie

Leeftijd is een belangrijke indicator voor crimineel gedrag. Het is een bekend gegeven dat de kans op crimineel gedrag vanaf het 12^e tot (ongeveer) het 18^e levensjaar sterk toeneemt, dan stabiliseert om vervolgens vanaf ongeveer het 20^e levensjaar af te nemen.¹³ We zien dit beeld ook onder de Marokkaanse Nederlanders in Helmond. Van de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen wordt 5,1 procent verdacht, van de jongvolwassenen 8,7 procent. Onder de groep 25-44-jarige Marokkaanse Nederlanders is het percentage verdachten met 2,7 procent aanzienlijk lager (zie figuur 5.3). Onder Marokkaanse Nederlanders lijkt het verschil in het percentage verdachten tussen de eerste en tweede generatie op het eerste gezicht heel groot. Van de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is 1,6 procent verdacht, van de tweede generatie 6,3 procent. Een en ander hangt echter sterk samen met het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en het aandeel verdachten onder jongeren is in het algemeen groter dan onder ouderen. Om te voorkomen dat verschillen in verdachtenpercentages tussen generaties onterecht worden toegeschreven aan een generatie-effect, terwijl er eigenlijk sprake is van een leeftijdseffect, is in figuur 5.3 de analyse opnieuw gemaakt maar nu voor Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar. Na de correctie voor leeftijd is het verschil tussen de generaties kleiner (5,0 versus 7,1 procent).

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.¹⁴ Deze samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar.

Van de nieuwe voortijdig schoolverlaters wordt een groter deel verdacht dan van de niet voortijdig schoolverlaters. Van de voortijdig schoolverlaters wordt 10,2 procent verdacht en van de niet voortijdig schoolverlaters 2,3 procent. Ook

---

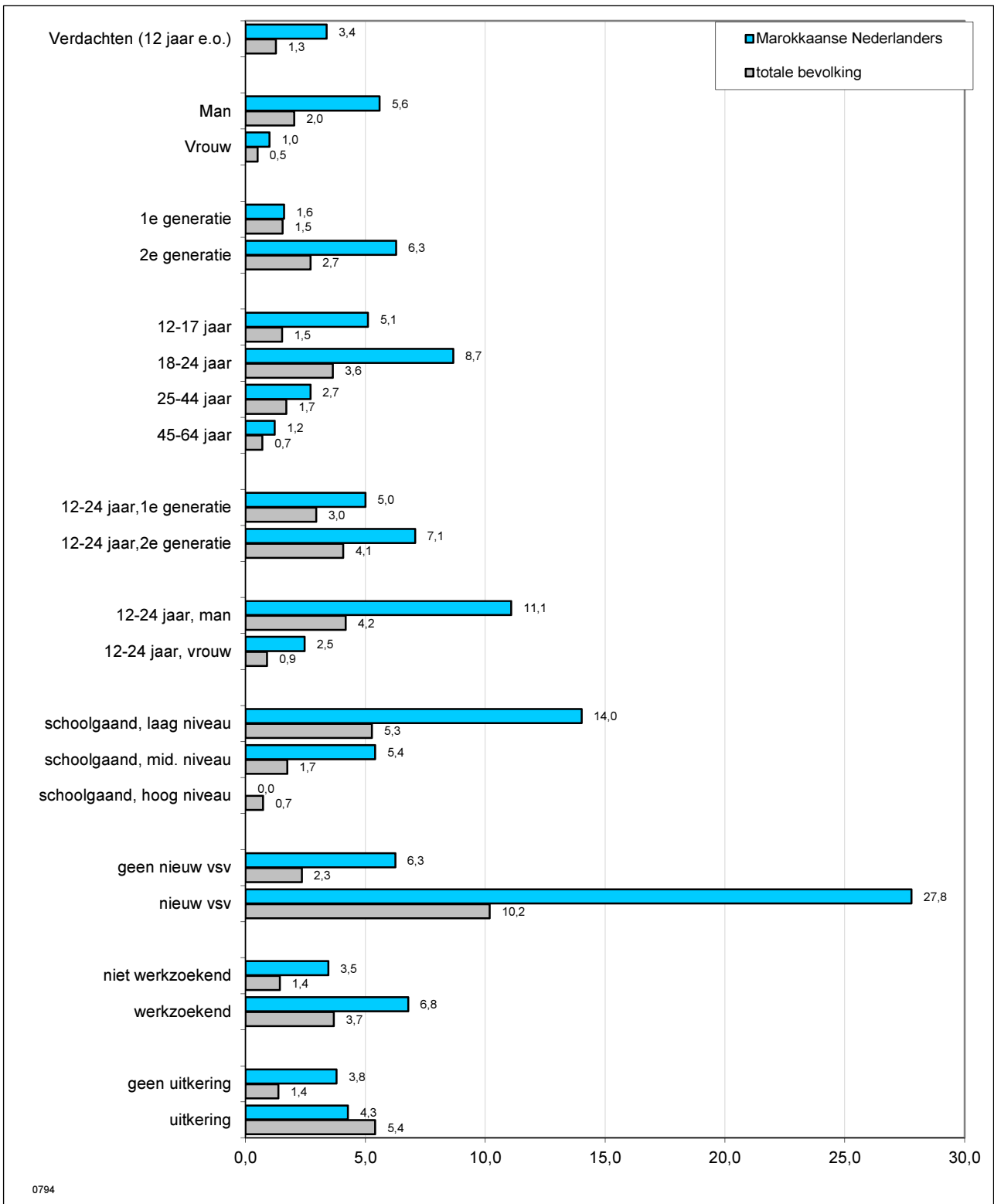
¹³ Zie bijvoorbeeld Hirschi, T. en M. Gottfredson (1983). 'Age and the explanation of crime'. In: *The American Journal of Sociology*, jg. 89, nr. 3, p. 552-584.

¹⁴ De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

bij de Marokkaans-Nederlandse jongeren zien we dit beeld. Van de Marokkaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 6,3 procent verdacht, van de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters 27,8 procent. Hier moet worden opgemerkt dat het aantal voortijdige schoolverlaters in Helmond beperkt is. Het resultaat van deze analyses moet daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd. In 2012 gaat het om 18 Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. Voor een overzicht van de absolute aantallen wordt verwezen naar tabel b5.1 in de bijlage.

Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

Onder de totale bevolking in Helmond zien we dat werkzoekenden vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden. Ook onder Marokkaanse Nederlanders is dit verschil te zien. Het percentage verdachten onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ligt op 6,8 procent, onder Marokkaans-Nederlandse niet werkzoekenden op 3,5 procent. Personen met een uitkering worden vaker verdacht dan personen zonder uitkering. Ook onder Marokkaanse Nederlanders is dit verschil te zien, maar duidelijk minder dan in de totale bevolking. Van de Marokkaanse Nederlanders met een uitkering wordt 4,3 procent verdacht, van de Marokkaanse Nederlanders zonder uitkering 3,8 procent.

0794
 Figuur 5.3: Aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

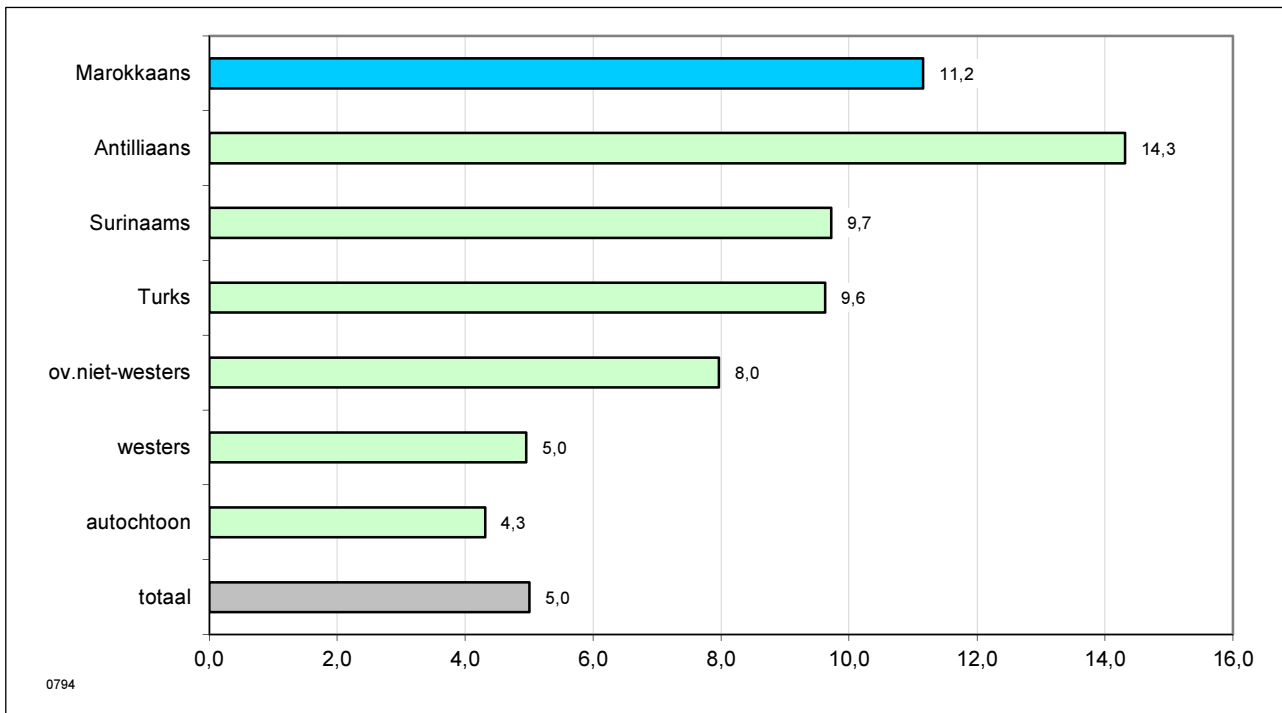
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.4 Verdachten 2008-2012

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van Helmond in 2012 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2012 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2008-2012 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2012 in Helmond woont, is in de periode 2008-2012 5,0 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. In figuur 5.4 zien we dat het percentage onder de Marokkaanse Nederlanders veel hoger ligt dan dit gemiddelde. Van de Marokkaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2012 in Helmond wonen, is in de periode 2008-2012 11,2 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt. Van de 12-24-jarige Marokkaans-Nederlandse mannen is in de periode 2008-2012 26,8 procent één keer of meer in aanraking gekomen met de politie. Van alle 12-24-jarige mannen in Helmond is in de periode 2008-2012 13,5 procent in aanraking gekomen met de politie (zie tabel b5.2 in de bijlage).

Figuur 5.4: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2008-2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2012)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

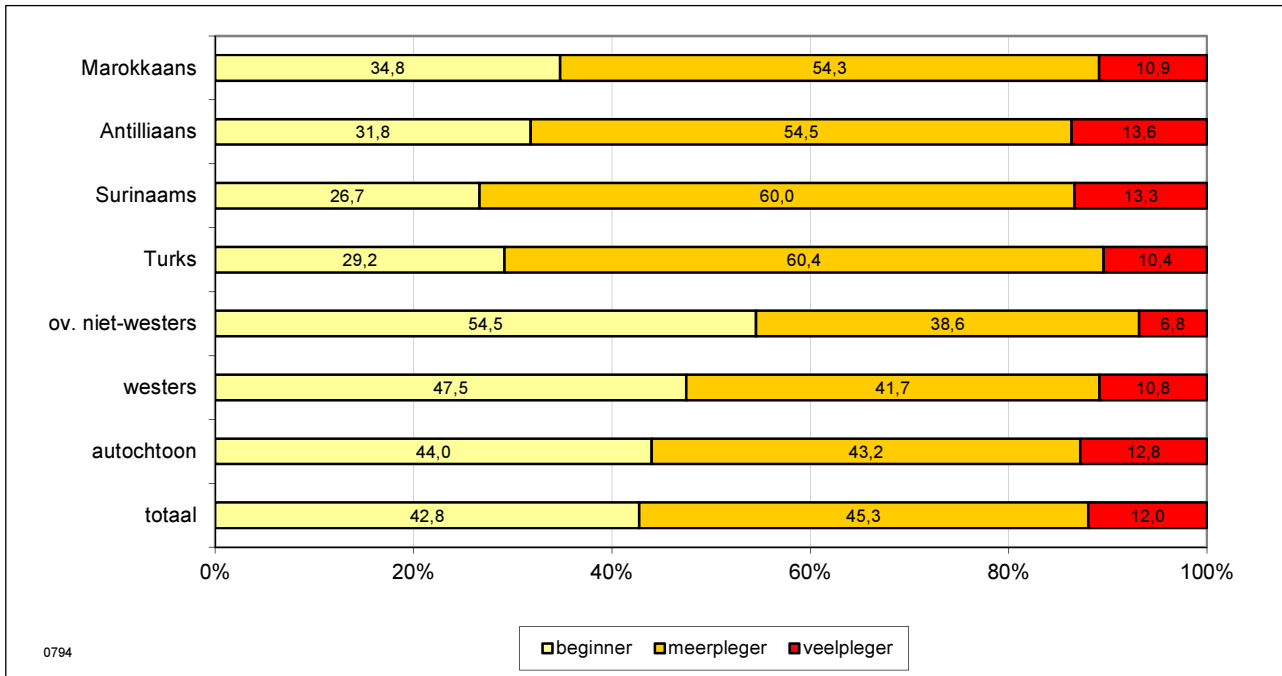
5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.¹⁵ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

Wanneer we in figuur 5.5 de pleegcarrière van alle verdachten uit Helmond bekijken blijkt dat 42,8 procent beginner is en een vergelijkbaar aandeel meerpleger (45,3 procent). Een kleiner deel is veelpleger, namelijk 12,0

¹⁵ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

procent. De verdeling bij de Marokkaans-Nederlandse verdachten wijkt af van de verdeling bij alle verdachten in Helmond. Van de Marokkaans-Nederlandse verdachten is 34,8 procent beginner, 54,3 procent meerpleger en 10,9 procent veelpleger.

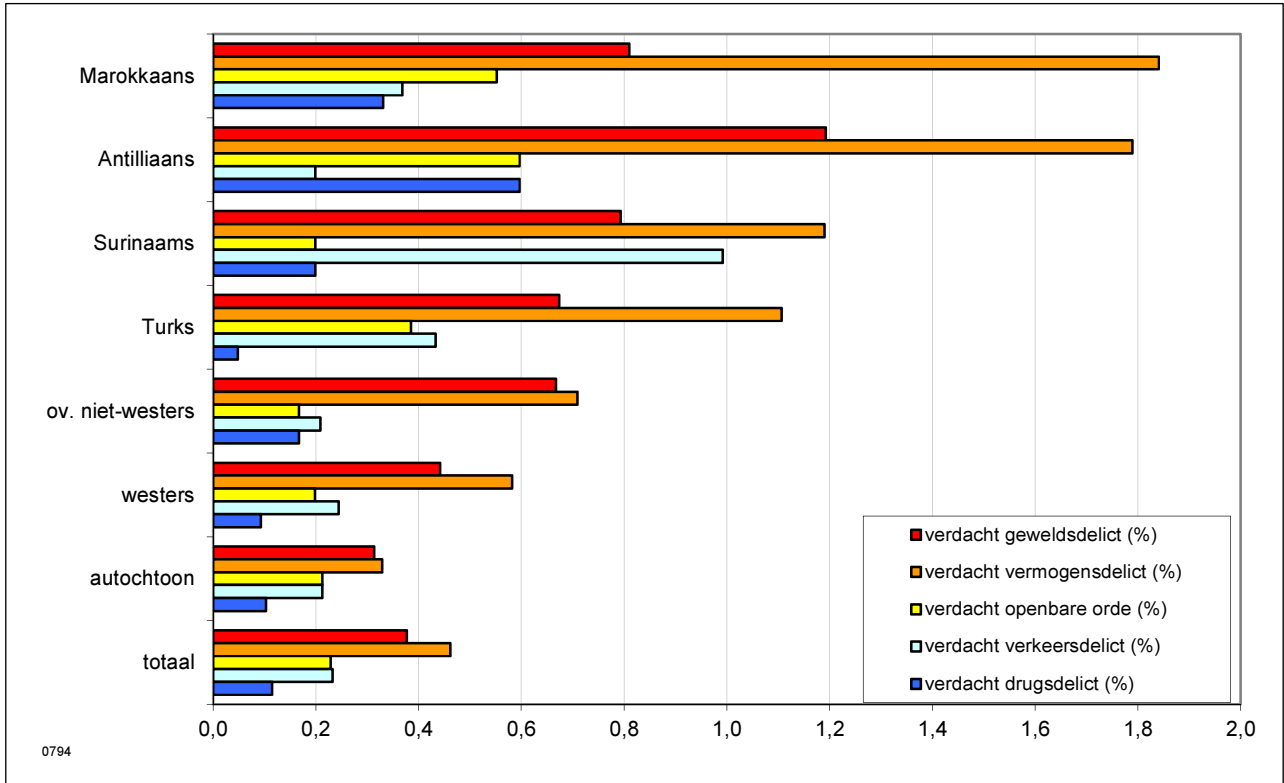
Figuur 5.5: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, in 2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.6 Aard van de criminaliteit

Hiervoor is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstgroep.

In figuur 5.6 is deze analyse grafisch weergegeven. Ten opzichte van de totale bevolking zijn Marokkaanse Nederlanders oververtegenwoordigd op nagenoeg elke onderscheiden delictcategorie. Onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking komen vermogensdelicten relatief het vaakst voor.

0794
Figuur 5.6: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype, in 2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

Helmond	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	3.724		633		623		2.463		3.279		10.135		68.165		89.022	
Aandeel in de bevolking (%)		4,2		0,7		0,7		2,8		3,7		11,4		76,6		100,0
Geslacht																
Man	1.921	51,6	336	53,1	310	49,8	1.283	52,1	1.615	49,3	4.952	48,9	34.267	50,3	44.684	50,2
Vrouw	1.803	48,4	297	46,9	313	50,2	1.180	47,9	1.664	50,7	5.183	51,1	33.898	49,7	44.338	49,8
Generatie																
1e generatie	1.683	45,2	337	53,2	291	46,7	1.246	50,6	2.035	62,1	4.697	46,3	-	-	10.289	49,3
2e generatie	2.041	54,8	296	46,8	332	53,3	1.217	49,4	1.244	37,9	5.438	53,7	-	-	10.568	50,7
Leeftijd																
0-11 jaar	935	25,1	122	19,3	95	15,2	405	16,4	772	23,5	1.349	13,3	9.723	14,3	13.401	15,1
12-17 jaar	395	10,6	75	11,8	62	10,0	265	10,8	352	10,7	619	6,1	4.920	7,2	6.688	7,5
18-24 jaar	401	10,8	74	11,7	81	13,0	311	12,6	379	11,6	710	7,0	4.729	6,9	6.685	7,5
25-44 jaar	1.242	33,4	196	31,0	197	31,6	899	36,5	1.085	33,1	3.252	32,1	17.756	26,0	24.627	27,7
45-64 jaar	525	14,1	142	22,4	168	27,0	470	19,1	615	18,8	2.744	27,1	19.758	29,0	24.422	27,4
65 jaar e.o.	226	6,1	24	3,8	20	3,2	113	4,6	76	2,3	1.461	14,4	11.279	16,5	13.199	14,8
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	7	0,7	4	3,3	4	4,2	12	3,0	83	10,8	194	14,4	-	-	304	8,3
0-11 jaar, 2e generatie	928	99,3	118	96,7	91	95,8	393	97,0	689	89,2	1.155	85,6	-	-	3.374	91,7
12-17 jaar, 1e generatie	12	3,0	15	20,0	4	6,5	18	6,8	91	25,9	185	29,9	-	-	325	18,4
12-17 jaar, 2e generatie	383	97,0	60	80,0	58	93,5	247	93,2	261	74,1	434	70,1	-	-	1.443	81,6
18-24 jaar, 1e generatie	47	11,7	24	32,4	12	14,8	51	16,4	213	56,2	309	43,5	-	-	656	33,5
18-24 jaar, 2e generatie	354	88,3	50	67,6	69	85,2	260	83,6	166	43,8	401	56,5	-	-	1.300	66,5
25-44 jaar, 1e generatie	866	69,7	132	67,3	102	51,8	589	65,5	975	89,9	1.969	60,5	-	-	4.633	67,4
25-44 jaar, 2e generatie	376	30,3	64	32,7	95	48,2	310	34,5	110	10,1	1.283	39,5	-	-	2.238	32,6
45-64 jaar, 1e generatie	525	100,0	139	97,9	154	91,7	463	98,5	600	97,6	1.440	52,5	-	-	3.321	71,2
45-64 jaar, 2e generatie	0	0,0	3	2,1	14	8,3	7	1,5	15	2,4	1.304	47,5	-	-	1.343	28,8
65 jaar e.o., 1e generatie	226	100,0	23	95,8	15	75,0	113	100,0	73	96,1	600	41,1	-	-	1.050	54,7
65 jaar e.o., 2e generatie	0	0,0	1	4,2	5	25,0	0	0,0	3	3,9	861	58,9	-	-	870	45,3
Burgerlijke staat (16 jaar eo)																
Ongehuwd	775	30,9	265	57,5	232	47,7	537	28,6	1.086	47,6	2.851	34,0	16.606	30,2	22.352	31,5
Gehuwd	1.517	60,4	137	29,7	179	36,8	1.071	57,0	974	42,7	4.056	48,4	29.228	53,1	37.162	52,3
Gescheiden	168	6,7	53	11,5	67	13,8	227	12,1	176	7,7	1.004	12,0	5.636	10,2	7.331	10,3
Weduwstaar	52	2,1	6	1,3	8	1,6	45	2,4	47	2,1	476	5,7	3.561	6,5	4.195	5,9

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2012 (in procenten)

Helmond	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	276	57,9	50	56,8	40	52,6	204	56,4	283	63,2	448	61,3	3.711	61,6	5.012	61,0
mbo	150	31,4	31	35,2	27	35,5	117	32,3	101	22,5	185	25,3	1.503	24,9	2.114	25,7
ho	51	10,7	7	8,0	9	11,8	41	11,3	64	14,3	98	13,4	815	13,5	1.085	13,2
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	22	8,0	2	4,0	5	12,5	17	8,3	12	4,2	13	2,9	100	2,7	171	3,4
vo leerjaar 1-2, alg. lj 3	124	44,9	21	42,0	15	37,5	89	43,6	103	36,4	190	42,4	1.595	43,0	2.137	42,6
vmbo bb, leerjaar 3-4	24	8,7	2	4,0	2	5,0	16	7,8	10	3,5	22	4,9	177	4,8	253	5,0
vmbo kb, leerjaar 3-4	15	5,4	3	6,0	3	7,5	11	5,4	10	3,5	22	4,9	145	3,9	209	4,2
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	46	16,7	5	10,0	2	5,0	34	16,7	37	13,1	70	15,6	477	12,9	671	13,4
havo, leerjaar 3-5	31	11,2	8	16,0	10	25,0	24	11,8	48	17,0	69	15,4	610	16,4	800	16,0
vwo, leerjaar 3-6	14	5,1	9	18,0	3	7,5	13	6,4	61	21,6	59	13,2	607	16,4	766	15,3
overig vo	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,7	3	0,7	0	0,0	5	0,1
Mbo																
mbo niveau 1	6	4,0	1	3,2	3	11,1	4	3,4	12	11,9	8	4,3	29	1,9	63	3,0
mbo niveau 2	40	26,7	7	22,6	5	18,5	23	19,7	26	25,7	52	28,1	365	24,3	518	24,5
mbo niveau 3	33	22,0	8	25,8	6	22,2	27	23,1	27	26,7	42	22,7	371	24,7	514	24,3
mbo niveau 4	71	47,3	15	48,4	13	48,1	63	53,8	36	35,6	83	44,9	738	49,1	1.019	48,2
Hoger onderwijs																
hbo	35	68,6	6	85,7	8	88,9	35	85,4	50	78,1	68	69,4	652	80,0	854	78,7
wo	16	31,4	1	14,3	1	11,1	6	14,6	14	21,9	30	30,6	163	20,0	231	21,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Helmond	Marokkaans				Antilliaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal						
	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11
Schoolsoort																																			
vo	56,3	55,3	56,4	57,9	70,7	64,6	61,7	56,8	47,8	53,9	59,8	52,6	59,2	55,9	56,2	56,4	67,6	66,7	66,1	63,2	60,7	61,5	61,7	61,3	62,5	62,4	62,6	61,6	62,0	61,8	62,0	61,0			
mbo	31,7	33,0	32,0	31,4	22,0	29,3	32,1	35,2	40,2	38,2	32,9	35,5	32,7	35,1	33,2	32,3	22,8	22,6	21,9	22,5	26,8	25,5	25,8	25,3	24,4	24,1	24,0	24,9	25,5	25,4	25,1	25,7			
ho	12,0	11,7	11,5	10,7	7,3	6,1	6,2	8,0	12,0	7,9	7,3	11,8	8,1	9,0	10,7	11,3	9,6	10,7	12,0	14,3	12,4	13,0	12,5	13,4	13,1	13,5	13,5	13,5	12,5	12,8	12,9	13,2			
Voortgezet onderwijs																																			
praktijkonderwijs	8,2	9,6	10,0	8,0	1,7	5,7	4,0	4,0	11,4	12,5	12,2	12,5	7,3	9,9	9,3	8,3	3,7	4,3	5,8	4,2	2,0	1,9	2,7	2,9	2,8	2,7	2,7	2,7	3,3	3,5	3,7	3,4			
vo leerjaar 1-2, alg. lj 3	41,2	41,6	40,5	44,9	51,7	37,7	22,0	42,0	31,8	37,5	36,7	37,5	38,8	35,4	39,0	43,6	39,0	39,5	36,3	36,4	44,1	47,5	42,0	42,4	41,1	43,0	41,5	43,0	41,2	42,6	40,8	42,6			
vmbo bb, leerjaar 3-4	7,8	7,2	9,7	8,7	8,6	5,7	8,0	4,0	2,3	2,1	0,0	5,0	7,3	10,4	8,8	7,8	4,9	6,0	4,5	3,5	6,3	5,3	4,7	4,9	5,1	4,6	4,6	4,8	5,5	5,1	5,1	5,0			
vmbo kb, leerjaar 3-4	7,3	8,4	6,6	5,4	6,9	7,5	6,0	6,0	4,5	2,1	4,1	7,5	8,2	6,6	3,9	5,4	2,6	2,1	3,4	3,5	2,2	4,4	7,0	4,9	3,7	4,4	4,8	3,9	3,9	4,6	4,9	4,2			
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	16,3	14,8	15,8	16,7	6,9	17,0	18,0	10,0	20,5	18,8	14,3	5,0	18,3	18,4	19,5	16,7	9,4	11,4	10,3	13,1	13,7	12,0	13,3	15,6	13,0	14,5	13,7	12,9	13,2	14,3	13,8	13,4			
havo, leerjaar 3-5	9,8	10,8	10,4	11,2	12,1	13,2	24,0	16,0	15,9	16,7	24,5	25,0	14,6	14,2	12,2	11,8	17,2	16,4	18,8	17,0	13,2	13,7	15,1	15,4	15,7	15,6	15,8	16,4	15,2	15,2	15,7	16,0			
vwo, leerjaar 3-6	8,6	6,8	6,9	5,1	12,1	13,2	18,0	18,0	11,4	8,3	8,2	7,5	4,6	3,8	7,3	6,4	20,2	17,1	20,2	21,6	17,8	13,2	14,6	13,2	17,8	14,5	16,9	16,4	16,7	13,6	15,9	15,3			
overig vo	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	2,1	0,0	0,0	0,9	1,4	0,0	0,0	3,0	3,2	0,7	0,7	0,7	2,1	0,7	0,7	0,9	0,7	0,0	0,0	1,0	1,0	0,1	0,1			
Mbo																																			
mbo niveau 1	7,2	5,4	3,4	4,0	5,6	8,3	3,8	3,2	2,7	2,9	3,7	11,1	9,9	6,8	4,1	3,4	5,6	4,2	7,2	11,9	3,3	3,9	4,3	4,3	2,9	1,6	1,5	1,9	3,8	2,6	2,4	3,0			
mbo niveau 2	27,5	28,9	26,5	26,7	38,9	25,0	30,8	22,6	27,0	29,4	25,9	18,5	27,3	21,1	23,1	19,7	34,4	34,7	26,8	25,7	31,5	29,6	27,4	28,1	26,6	26,4	23,2	24,3	27,6	26,9	24,1	24,5			
mbo niveau 3	23,2	25,5	18,4	22,0	22,2	33,3	30,8	25,8	27,0	20,6	18,5	22,2	17,4	21,8	22,3	23,1	26,7	25,3	32,0	26,7	24,9	27,4	23,1	22,7	28,1	27,4	26,8	24,7	26,7	26,7	25,8	24,3			
mbo niveau 4	42,0	40,3	51,7	47,3	33,3	33,3	34,6	48,4	43,2	47,1	51,9	48,1	45,5	50,4	50,4	53,8	33,3	35,8	34,0	35,6	40,3	39,1	45,2	44,9	42,4	44,6	48,5	49,1	41,9	43,7	47,7	48,2			
Hoger onderwijs																																			
hbo	84,6	77,4	69,8	68,6	100,0	100,0	80,0	85,7	72,7	100,0	83,3	88,9	86,7	76,5	84,6	85,4	81,6	82,2	81,1	78,1	77,4	71,4	70,0	69,4	80,5	81,7	83,1	80,0	80,7	80,7	81,2	78,7			
wo	15,4	22,6	30,2	31,4	0,0	0,0	20,0	14,3	27,3	0,0	16,7	11,1	13,3	23,5	15,4	14,6	18,4	17,8	18,9	21,9	22,6	28,6	30,0	30,6	19,5	18,3	16,9	20,0	19,3	19,3	18,8	21,3			

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2011/2012 (absolute aantallen en in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	nieuw vsv		pop.	nieuw vsv		pop.	nieuw vsv		pop.	nieuw vsv		pop.	nieuw vsv		pop.	nieuw vsv		pop.	nieuw vsv		pop.	nieuw vsv	
Helmond	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	390	18	4,6	78	4	5,1	58	1	1,7	293	25	8,5	362	17	4,7	604	29	4,8	5.031	181	3,6	6.816	275	4,0
Geslacht																								
Man	206	13	6,3	43	2	4,7	22	1	4,5	137	13	9,5	174	8	4,6	317	13	4,1	2.531	101	4,0	3.430	151	4,4
Vrouw	184	5	2,7	35	2	5,7	36	0	0,0	156	12	7,7	188	9	4,8	287	16	5,6	2.500	80	3,2	3.386	124	3,7
Generatie																								
1e generatie	13	0	0,0	20	1	5,0	-	-	-	25	1	4,0	122	10	8,2	176	11	6,3	-	-	-	356	23	6,5
2e generatie	377	18	4,8	58	3	5,2	-	-	-	268	24	9,0	298	8	2,7	428	18	4,2	-	-	-	1.429	71	5,0
Leeftijd																								
12-16 jaar	230	1	0,4	-	-	-	-	-	-	165	0	0,0	302	3	1,0	391	6	1,5	3.314	28	0,8	4.402	38	0,9
17-19 jaar	124	9	7,3	-	-	-	-	-	-	107	22	20,6	157	16	10,2	156	20	12,8	1.372	126	9,2	1.916	193	10,1
20-22 jaar	36	8	22,2	-	-	-	-	-	-	21	3	14,3	39	3	7,7	57	3	5,3	345	27	7,8	498	44	8,8
Schoolsoort																								
vo	252	1	0,4	48	0	0,0	35	0	0,0	187	4	2,1	268	8	3,0	428	7	1,6	3.607	47	1,3	4.825	67	1,4
mbo	138	17	12,3	30	4	13,3	23	1	4,3	106	21	19,8	94	9	9,6	176	22	12,5	1.423	134	9,4	1.990	208	10,5

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaren 08/09 tot en met 11/12 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans				Antilliaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal							
	percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv							
Helmond	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12
Leerlingen vo/mbo	4,4	5,3	5,1	4,6	2,7	8,1	8,2	5,1	7,8	9,3	7,4	1,7	4,9	4,3	10,2	8,5	2,9	5,5	3,9	4,7	7,5	4,6	7,3	4,8	3,8	4,0	4,4	3,6	4,2	4,3	5,0	4,0				
Geslacht																																				
Man	7,6	6,6	5,9	6,3	2,4	11,6	12,5	4,7	11,9	13,5	15,6	4,5	7,9	6,2	12,5	9,5	2,7	4,2	4,7	4,6	10,1	4,7	8,2	4,1	4,9	4,6	5,3	4,0	5,6	5,0	6,0	4,4				
Vrouw	1,6	4,2	4,3	2,7	3,1	3,2	3,0	5,7	2,9	5,3	0,0	0,0	2,3	2,8	8,4	7,7	3,0	6,5	3,2	4,8	4,8	4,6	6,3	5,6	2,8	3,4	3,6	3,2	2,9	3,7	4,1	3,7				
Generatie																																				
1e generatie	3,6	6,7	9,1	0,0	6,3	11,8	12,5	5,0	-	-	-	-	5,3	5,6	12,5	4,0	6,2	9,8	8,1	8,2	4,7	6,3	7,6	6,3	-	-	-	-	5,2	7,6	8,5	6,5				
2e generatie	4,5	5,2	4,9	4,8	1,8	7,0	7,0	5,2	-	-	-	-	4,9	4,2	10,0	9,0	2,7	4,5	3,0	2,7	8,8	3,9	7,1	4,2	-	-	-	-	5,3	4,5	6,2	5,0				
Leeftijd																																				
12-16 jaar	1,0	1,4	1,4	0,4	-	-	-	-	5,3	0,0	-	-	1,7	1,1	4,7	0,0	0,7	1,8	2,6	1,0	2,0	1,1	1,3	1,5	0,9	1,4	1,7	0,8	1,1	1,3	1,8	0,9				
17-19 jaar	10,2	10,1	10,1	7,3	-	-	-	-	13,3	24,0	-	-	9,8	7,3	14,7	20,6	7,8	13,3	8,9	10,2	15,4	11,8	18,4	12,8	9,9	9,5	10,1	9,2	10,4	10,1	10,9	10,1				
20-22 jaar	4,8	11,4	10,4	22,2	-	-	-	-	0,0	10,0	-	-	6,3	9,3	18,4	14,3	5,1	10,3	8,6	7,7	18,6	7,3	16,4	5,3	6,1	6,8	8,3	7,8	6,8	7,7	10,1	8,8				
Schoolsoort																																				
vo	0,4	0,9	1,7	0,4	1,8	4,0	4,2	0,0	2,6	0,0	2,3	0,0	1,5	0,5	4,3	2,1	1,6	2,6	2,2	3,0	2,2	0,7	1,6	1,6	1,2	1,5	1,9	1,3	1,3	1,4	2,0	1,4				
mbo	11,0	10,3	10,9	12,3	6,3	16,7	16,0	13,3	10,8	21,2	16,0	4,3	10,7	9,8	19,5	19,8	6,7	11,6	8,9	9,6	15,6	11,4	20,7	12,5	9,2	9,2	11,1	9,4	9,9	9,9	12,5	10,5				

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, in schooljaar 2011/2012 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Marokkaans			
	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	ovvt %	
Amsterdam	44.364	2.049	4,6	8.334	410	4,9	7
Rotterdam	42.935	2.249	5,2	5.083	285	5,6	7
Utrecht	16.835	666	4,0	3.279	216	6,6	67
Den Haag	32.566	1.588	4,9	3.256	187	5,7	18
Gouda	5.781	172	3,0	773	54	7,0	135
Eindhoven	13.690	574	4,2	655	45	6,9	64
Tilburg	14.722	589	4,0	664	31	4,7	17
Leiden	7.090	253	3,6	661	27	4,1	14
's-Hertogenbosch	9.871	321	3,3	524	22	4,2	29
Amersfoort	11.975	403	3,4	497	23	4,6	38
Roosendaal	6.022	180	3,0	471	31	6,6	120
Helmond	6.816	275	4,0	390	18	4,6	14
Nijmegen	10.205	400	3,9	439	45	10,3	162
Zeist	4.517	176	3,9	377	25	6,6	70
Veenendaal	5.487	134	2,4	426	19	4,5	83
Ede	9.496	301	3,2	326	15	4,6	45
Lelystad	5.908	242	4,1	249	6	2,4	-41
Schiedam	5.767	276	4,8	224	15	6,7	40
Culemborg	2.496	68	2,7	282	11	3,9	43
Gorinchem	2.852	102	3,6	207	10	4,8	35
Oosterhout	4.431	131	3,0	205	8	3,9	32
Maassluis	2.400	67	2,8	202	8	4,0	42
Totaal 22 MG	266.226	11.216	4,2	27.524	1.511	5,5	30

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 en 2011/2012

(in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar												verschil
	totaal				Marokkaans				oververtegenwoordiging				
	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	
Amsterdam	4,7	5,3	4,8	4,6	5,0	6,0	5,2	4,9	6	15	8	7	1
Rotterdam	5,8	5,4	6,0	5,2	6,4	6,1	6,7	5,6	11	12	12	7	-4
Utrecht	4,9	4,4	5,0	4,0	6,8	6,6	8,0	6,6	40	51	62	67	27
Den Haag	4,8	4,3	5,0	4,9	5,4	5,4	6,5	5,7	12	25	31	18	6
Gouda	3,5	3,6	3,5	3,0	6,0	7,3	5,1	7,0	73	101	46	135	62
Eindhoven	4,0	4,5	4,5	4,2	6,8	7,5	6,0	6,9	70	66	34	64	-6
Tilburg	5,1	4,1	4,2	4,0	5,8	5,9	6,7	4,7	15	45	60	17	2
Leiden	4,5	4,2	3,6	3,6	4,4	6,1	5,2	4,1	-2	46	43	14	16
's-Hertogenbosch	4,5	3,9	3,8	3,3	9,2	7,0	6,9	4,2	105	81	84	29	-76
Amersfoort	3,4	3,5	3,4	3,4	6,7	5,2	7,1	4,6	99	51	107	38	-61
Roosendaal	3,9	3,2	3,7	3,0	6,1	6,3	6,2	6,6	56	96	68	120	64
Helmond	4,2	4,3	5,0	4,0	4,4	5,3	5,1	4,6	5	23	2	14	9
Nijmegen	4,1	4,0	4,0	3,9	7,6	5,3	9,6	10,3	84	32	139	162	78
Zeist	3,9	3,5	4,3	3,9	8,7	6,1	10,7	6,6	123	76	151	70	-53
Veenendaal	3,5	3,0	3,1	2,4	4,2	3,5	4,5	4,5	20	16	48	83	63
Ede	3,4	3,1	3,2	3,2	7,5	5,9	4,6	4,6	118	91	47	45	-73
Lelystad	5,1	5,2	4,6	4,1	5,3	5,9	6,7	2,4	4	13	47	-41	-45
Schiedam	4,5	4,2	3,8	4,8	6,9	6,1	9,1	6,7	54	43	135	40	-14
Culemborg	3,4	3,1	2,8	2,7	5,6	6,3	1,5	3,9	64	101	-46	43	-21
Gorinchem	4,0	3,7	3,8	3,6	3,7	9,0	6,8	4,8	-8	142	79	35	43
Oosterhout	3,9	2,9	2,9	3,0	6,9	4,9	2,6	3,9	75	70	-9	32	-43
Maassluis	3,3	3,4	4,2	2,8	2,4	4,3	4,2	4,0	-28	25	1	42	70
Totaal 22 MG	4,6	4,4	4,6	4,2	5,8	6,1	6,2	5,5	27	37	36	30	3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2013 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal					
	pop.	N	%	pop.	N	%	pop.	N	%	pop.	N	%	pop.	N	%	pop.	N	%	pop.	N	%	pop.	N	%			
Helmond																											
Totale bevolking (15-64)	2.339	268	11,5	446	60	13,5	477	46	9,6	1.811	192	10,6	2.276	234	10,3	7.021	580	8,3	44.542	2.551	5,7	58.912	3.931	6,7			
Geslacht																											
Man	1.170	142	12,1	253	33	13,0	241	27	11,2	948	109	11,5	1.092	109	10,0	3.403	292	8,6	22.911	1.340	5,8	30.018	2.052	6,8			
Vrouw	1.169	126	10,8	193	27	14,0	236	19	8,1	863	83	9,6	1.184	125	10,6	3.618	288	8,0	21.631	1.211	5,6	28.894	1.879	6,5			
Generatie																											
1e generatie	1.447	200	13,8	304	49	16,1	271	31	11,4	1.111	131	11,8	1.842	225	12,2	3.824	364	9,5	-	-	-	8.799	1.000	11,4			
2e generatie	892	68	7,6	142	11	7,7	206	15	7,3	700	61	8,7	434	9	2,1	3.197	216	6,8	-	-	-	5.571	380	6,8			
Leeftijd																											
15-24 jaar	572	26	4,5	108	8	7,4	112	8	7,1	442	16	3,6	576	24	4,2	1.025	54	5,3	7.028	259	3,7	9.863	395	4,0			
25-34 jaar	612	80	13,1	100	14	14,0	96	9	9,4	440	54	12,3	555	57	10,3	1.539	123	8,0	7.362	438	5,9	10.704	775	7,2			
35-44 jaar	630	76	12,1	96	13	13,5	101	10	9,9	459	58	12,6	530	74	14,0	1.713	125	7,3	10.394	572	5,5	13.923	928	6,7			
45-54 jaar	385	60	15,6	95	16	16,8	115	15	13,0	355	47	13,2	419	51	12,2	1.501	142	9,5	10.901	654	6,0	13.771	985	7,2			
55-64 jaar	140	26	18,6	47	9	19,1	53	4	7,5	115	17	14,8	196	28	14,3	1.243	136	10,9	8.857	628	7,1	10.651	848	8,0			
Leeftijd, generatie																											
15-24 jaar,1e generatie	56	3	5,4	33	3	9,1	15	2	13,3	59	2	3,4	267	21	7,9	415	29	7,0	-	-	-	845	60	7,1			
15-24 jaar,2e generatie	516	23	4,5	75	5	6,7	97	6	6,2	383	14	3,7	309	3	1,0	610	25	4,1	-	-	-	1.990	76	3,8			
25-34 jaar,1e generatie	310	43	13,9	54	8	14,8	23	4	17,4	194	17	8,8	468	53	11,3	991	83	8,4	-	-	-	2.040	208	10,2			
25-34 jaar,2e generatie	302	37	12,3	46	6	13,0	73	5	6,8	246	37	15,0	87	4	4,6	548	40	7,3	-	-	-	1.302	129	9,9			
35-44 jaar,1e generatie	556	68	12,2	78	13	16,7	79	6	7,6	395	48	12,2	507	72	14,2	978	80	8,2	-	-	-	2.593	287	11,1			
35-44 jaar,2e generatie	74	8	10,8	18	0	0,0	22	4	18,2	64	10	15,6	23	2	8,7	735	45	6,1	-	-	-	936	69	7,4			

Bron: UWW WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Helmond	Marokkaans					Antilliaans					Surinaams					Turks					ov.niet-westers					westers					autochtoon					totaal				
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13
Totale bevolking (15-64)	14,7	16,0	13,7	12,1	11,5	13,4	15,7	13,2	13,1	13,5	6,3	10,1	8,9	9,4	9,6	11,4	13,5	11,7	11,5	10,6	14,0	15,7	15,1	11,6	10,3	7,0	9,4	7,5	6,5	8,3	4,7	5,8	5,4	4,6	5,7	5,9	7,3	6,6	5,7	6,7
Geslacht																																								
Man	15,3	17,0	14,8	12,8	12,1	10,9	13,9	11,8	10,6	13,0	5,7	9,3	9,1	8,2	11,2	9,4	14,3	11,0	10,7	11,5	13,2	16,4	14,9	11,8	10,0	6,3	9,8	7,3	6,3	8,6	4,5	6,1	5,5	4,4	5,8	5,5	7,6	6,6	5,5	6,8
Vrouw	14,1	14,9	12,7	11,5	10,8	16,5	18,1	14,8	16,2	14,0	7,1	10,9	8,7	10,6	8,1	13,8	12,7	12,5	12,5	9,6	14,7	15,1	15,3	11,4	10,6	7,7	9,0	7,6	6,7	8,0	4,9	5,5	5,2	4,7	5,6	6,3	6,9	6,5	5,9	6,5
Generatie																																								
1e generatie	18,1	19,8	15,8	15,3	13,8	16,1	18,3	16,6	16,6	16,1	7,7	11,2	9,2	9,9	11,4	14,2	17,0	15,1	14,2	11,8	16,2	18,3	17,8	13,8	12,2	8,4	10,9	9,0	7,2	9,5	-	-	-	-	-	12,9	15,1	13,0	11,3	11,4
2e generatie	7,4	8,3	10,0	6,6	7,6	6,1	8,9	5,3	5,1	7,7	4,3	8,5	8,6	8,6	7,3	5,7	6,6	5,5	7,1	8,7	0,7	1,6	2,2	1,3	2,1	5,6	7,8	5,8	5,7	6,8	-	-	-	-	-	5,5	7,4	6,2	5,8	6,8
Leeftijd																																								
15-24 jaar	5,6	5,1	6,2	4,3	4,5	7,3	11,0	9,0	6,9	7,4	3,2	4,1	7,1	6,4	7,1	2,1	3,5	2,7	5,5	3,6	5,8	5,8	5,6	4,9	4,2	3,4	6,7	3,2	2,8	5,3	2,4	3,8	3,5	2,5	3,7	2,9	4,3	3,8	3,0	4,0
25-34 jaar	11,9	16,3	13,9	10,4	13,1	15,2	14,9	8,2	10,1	14,0	7,9	11,0	9,0	9,4	9,4	12,5	14,8	11,8	10,3	12,3	15,5	18,5	17,4	12,2	10,3	5,3	9,3	6,6	4,7	8,0	3,5	5,4	5,2	3,9	5,9	5,3	7,6	6,8	5,2	7,2
35-44 jaar	19,5	20,8	16,7	14,6	12,1	15,0	17,4	14,4	12,5	13,5	4,0	10,3	6,3	10,9	9,9	13,5	17,4	14,7	14,0	12,6	18,5	19,2	18,8	13,5	14,0	7,0	8,7	6,9	6,3	7,3	4,0	5,4	5,1	4,2	5,5	5,8	7,3	6,7	5,7	6,7
45-54 jaar	23,3	22,4	17,7	18,7	15,6	12,8	20,7	20,7	20,2	16,8	9,7	14,4	14,1	11,1	13,0	19,8	20,0	19,0	17,2	13,2	13,4	16,4	15,8	14,4	12,2	8,3	11,5	9,5	8,4	9,5	5,5	6,6	5,9	5,0	6,0	6,8	8,2	7,3	6,5	7,2
55-64 jaar	27,8	22,5	20,9	24,1	18,6	21,1	14,3	15,6	20,0	19,1	13,8	14,3	9,1	8,7	7,5	15,0	13,4	13,1	13,8	14,8	21,7	24,2	24,2	17,9	14,3	10,3	10,2	10,4	9,6	10,9	7,5	7,4	6,8	6,6	7,1	8,4	8,3	7,8	7,5	8,0
Leeftijd, generatie																																								
15-24 jaar,1e generatie	10,0	12,0	10,6	9,3	5,4	13,3	15,6	17,2	6,9	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3	4,9	6,3	1,5	3,0	3,4	10,0	10,0	10,4	9,4	7,9	4,1	6,2	4,3	2,6	7,0	-	-	-	-	-	6,9	8,1	6,8	5,3	7,1
15-24 jaar,2e generatie	4,7	4,1	5,7	3,7	4,5	4,5	8,8	5,6	6,8	6,7	3,6	4,7	7,9	7,2	6,2	1,4	2,8	2,9	5,9	3,7	0,0	0,9	0,8	0,7	1,0	3,0	7,0	2,5	3,0	4,1	-	-	-	-	-	2,9	4,6	3,6	3,8	3,8
25-34 jaar,1e generatie	12,5	16,6	12,3	9,9	13,9	18,8	20,0	11,1	14,5	14,8	10,9	8,8	3,7	5,0	17,4	12,0	15,7	13,2	11,6	8,8	17,3	20,6	19,5	14,0	11,3	4,7	9,1	7,3	4,8	8,4	-	-	-	-	-	10,6	14,3	11,5	8,6	10,2
25-34 jaar,2e generatie	10,8	15,9	16,2	11,0	12,3	8,6	7,3	4,5	4,5	13,0	4,7	12,3	11,3	10,8	6,8	13,2	13,9	10,2	9,0	15,0	3,2	4,8	5,5	2,5	4,6	6,0	9,6	5,6	4,6	7,3	-	-	-	-	-	8,0	11,4	8,9	7,1	9,9
35-44 jaar,1e generatie	19,1	21,1	16,4	15,0	12,2	15,8	17,5	15,8	15,1	16,7	3,0	8,7	6,7	11,2	7,6	13,9	18,6	15,9	14,9	12,2	19,0	19,8	19,3	13,8	14,2	8,5	10,9	7,4	7,0	8,2	-	-	-	-	-	13,9	16,4	13,4	11,7	11,1
35-44 jaar,2e generatie	33,3	13,0	21,9	10,0	10,8	8,3	16,7	6,3	0,0	0,0	8,0	17,4	4,8	9,5	18,2	7,1	2,7	4,1	7,4	15,6	0,0	0,0	5,6	5,3	8,7	5,5	6,4	6,4	5,5	6,1	-	-	-	-	-	6,0	6,8	6,7	5,8	7,4

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2013 in de gemeente wonen met een WWB, IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering	
Helmond	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	2.339	304	13,0	446	60	13,5	477	32	6,7	1.811	188	10,4	2.276	335	14,7	7.021	340	4,8	44.542	1.569	3,5	58.912	2.828	4,8
Geslacht																								
Man	1.170	145	12,4	253	28	11,1	241	12	5,0	948	80	8,4	1.092	154	14,1	3.403	131	3,8	22.911	651	2,8	30.018	1.201	4,0
Vrouw	1.169	159	13,6	193	32	16,6	236	20	8,5	863	108	12,5	1.184	181	15,3	3.618	209	5,8	21.631	918	4,2	28.894	1.627	5,6
Generatie																								
1e generatie	1.447	246	17,0	304	51	16,8	271	24	8,9	1.111	148	13,3	1.842	331	18,0	3.824	192	5,0	-	-	-	8.799	992	11,3
2e generatie	892	58	6,5	142	9	6,3	206	8	3,9	700	40	5,7	434	4	0,9	3.197	148	4,6	-	-	-	5.571	267	4,8
Leeftijd																								
15-24 jaar	572	22	3,8	108	13	12,0	112	2	1,8	442	8	1,8	576	51	8,9	1.025	15	1,5	7.028	106	1,5	9.863	217	2,2
25-34 jaar	612	77	12,6	100	14	14,0	96	12	12,5	440	47	10,7	555	103	18,6	1.539	49	3,2	7.362	268	3,6	10.704	570	5,3
35-44 jaar	630	92	14,6	96	8	8,3	101	4	4,0	459	64	13,9	530	96	18,1	1.713	78	4,6	10.394	300	2,9	13.923	642	4,6
45-54 jaar	385	84	21,8	95	14	14,7	115	9	7,8	355	52	14,6	419	48	11,5	1.501	89	5,9	10.901	395	3,6	13.771	691	5,0
55-64 jaar	140	29	20,7	47	11	23,4	53	5	9,4	115	17	14,8	196	37	18,9	1.243	109	8,8	8.857	500	5,6	10.651	708	6,6
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar, 1e generatie	56	6	10,7	33	7	21,2	15	1	6,7	59	2	3,4	267	48	18,0	415	5	1,2	-	-	-	845	69	8,2
15-24 jaar, 2e generatie	516	16	3,1	75	6	8,0	97	1	1,0	383	6	1,6	309	3	1,0	610	10	1,6	-	-	-	1.990	42	2,1
25-34 jaar, 1e generatie	310	41	13,2	54	11	20,4	23	5	21,7	194	21	10,8	468	102	21,8	991	21	2,1	-	-	-	2.040	201	9,9
25-34 jaar, 2e generatie	302	36	11,9	46	3	6,5	73	7	9,6	246	26	10,6	87	1	1,1	548	28	5,1	-	-	-	1.302	101	7,8
35-44 jaar, 1e generatie	556	86	15,5	78	8	10,3	79	4	5,1	395	56	14,2	507	96	18,9	978	43	4,4	-	-	-	2.593	293	11,3
35-44 jaar, 2e generatie	74	6	8,1	18	0	0,0	22	0	0,0	64	8	12,5	23	0	0,0	735	35	4,8	-	-	-	936	49	5,2

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Helmond	Marokkaans					Antilliaans					Surinaams					Turks					ov.niet-westers					westers					autochtoon					totaal				
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13
Totale bevolking (15-64)	10,9	12,9	12,2	12,2	13,0	11,6	13,6	12,9	12,4	13,5	4,4	5,5	6,4	6,3	6,7	7,3	9,7	9,4	9,6	10,4	11,0	12,8	12,9	13,5	14,7	4,4	5,6	5,0	5,0	4,8	3,1	3,5	3,4	3,4	3,5	4,0	4,7	4,6	4,6	4,8
Geslacht																																								
Man	10,2	12,5	11,4	11,1	12,4	6,7	9,1	9,0	9,3	11,1	2,4	4,4	5,8	4,7	5,0	5,7	8,6	7,6	8,0	8,4	10,5	13,7	13,1	12,7	14,1	3,4	5,0	4,2	4,2	3,8	2,4	2,9	2,8	2,7	2,8	3,2	4,0	3,8	3,8	4,0
Vrouw	11,6	13,2	13,0	13,3	13,6	17,5	19,7	17,9	16,2	16,6	6,6	6,6	7,0	8,0	8,5	9,2	11,0	11,6	11,4	12,5	11,4	12,0	12,8	14,1	15,3	5,4	6,2	5,9	5,7	5,8	3,8	4,2	4,2	4,2	4,2	4,8	5,3	5,4	5,4	5,6
Generatie																																								
1e generatie	13,7	15,3	15,2	15,8	17,0	13,6	15,8	15,6	16,6	16,8	5,6	5,0	5,5	6,1	8,9	9,3	11,9	12,3	12,3	13,3	12,8	15,1	15,4	16,3	18,0	4,9	6,1	5,6	5,2	5,0	-	-	-	-	-	9,1	10,7	10,5	10,6	11,3
2e generatie	4,9	8,1	6,6	5,9	6,5	6,1	8,1	6,8	2,9	6,3	2,7	6,0	7,6	6,6	3,9	3,3	5,5	4,2	5,2	5,7	0,4	0,3	1,1	0,5	0,9	3,9	5,1	4,5	4,8	4,6	-	-	-	-	-	3,8	5,4	4,7	4,7	4,8
Leeftijd																																								
15-24 jaar	4,3	5,7	4,3	3,4	3,8	6,3	11,0	13,0	7,8	12,0	1,6	4,1	5,3	4,5	1,8	0,7	3,2	2,3	2,0	1,8	5,1	6,0	6,8	9,0	8,9	1,9	4,2	2,4	1,9	1,5	1,3	2,4	2,1	1,7	1,5	1,7	3,1	2,6	2,3	2,2
25-34 jaar	7,1	12,3	10,9	11,0	12,6	13,1	14,9	9,2	12,1	14,0	5,6	6,6	10,1	8,2	12,5	6,6	9,6	8,0	9,4	10,7	12,5	14,9	15,2	14,7	18,6	2,5	4,6	3,6	3,5	3,2	2,0	2,5	3,1	3,1	3,6	3,1	4,4	4,5	4,6	5,3
35-44 jaar	13,9	14,1	13,0	13,9	14,6	9,7	9,6	10,8	7,7	8,3	4,0	4,0	3,2	3,6	4,0	8,5	9,9	11,8	12,3	13,9	11,8	15,2	15,0	15,8	18,1	4,7	5,3	5,1	4,3	4,6	2,4	2,9	2,7	2,9	2,9	3,7	4,3	4,2	4,4	4,6
45-54 jaar	22,6	21,1	22,0	21,9	21,8	15,1	19,5	18,4	17,0	14,7	5,8	5,8	6,1	9,3	7,8	15,1	17,5	15,9	15,4	14,6	11,9	12,0	11,7	12,0	11,5	5,7	6,4	5,9	6,1	5,9	3,9	3,7	3,5	3,7	3,6	5,0	5,1	4,8	5,1	5,0
55-64 jaar	20,8	20,3	23,7	20,7	20,7	18,4	16,7	15,6	24,4	23,4	10,3	11,4	11,4	6,5	9,4	13,3	14,3	14,8	13,0	14,8	20,9	21,2	21,6	20,2	18,9	6,8	7,3	7,8	8,8	8,8	5,8	5,8	5,6	5,4	5,6	6,4	6,5	6,5	6,4	6,6
Leeftijd, generatie																																								
15-24 jaar,1e generatie	8,9	10,7	1,5	7,4	10,7	6,7	15,6	20,7	20,7	21,2	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	0,0	5,1	1,5	3,0	3,4	8,4	11,2	12,7	18,0	18,0	0,5	3,1	1,0	1,3	1,2	-	-	-	-	-	4,0	6,8	5,3	7,8	8,2
15-24 jaar,2e generatie	3,4	4,9	4,6	3,0	3,1	6,1	8,8	9,9	2,7	8,0	1,8	4,7	5,9	5,2	1,0	0,9	2,8	2,4	1,8	1,6	0,5	0,0	0,8	0,7	1,0	2,8	4,9	3,3	2,3	1,6	-	-	-	-	-	2,4	4,0	3,5	2,3	2,1
25-34 jaar,1e generatie	7,5	11,8	11,8	11,3	13,2	15,6	18,3	13,0	18,2	20,4	4,3	2,9	3,7	0,0	21,7	5,8	8,8	9,0	8,0	10,8	14,3	16,9	17,6	17,4	21,8	1,8	3,9	3,3	2,3	2,1	-	-	-	-	-	6,7	9,3	8,7	8,1	9,9
25-34 jaar,2e generatie	6,5	13,1	9,7	10,7	11,9	8,6	9,8	4,5	4,5	6,5	7,0	8,8	12,9	10,8	9,6	7,6	10,5	7,0	10,7	10,6	0,0	1,6	1,4	0,0	1,1	3,3	5,6	4,2	5,5	5,1	-	-	-	-	-	4,7	8,1	6,2	7,5	7,8
35-44 jaar,1e generatie	13,5	14,0	13,3	14,5	15,5	10,9	10,7	12,6	9,3	10,3	5,0	3,9	3,8	4,5	5,1	8,8	10,5	12,5	13,2	14,2	12,2	15,7	15,4	16,3	18,9	4,9	5,6	5,0	4,1	4,4	-	-	-	-	-	9,2	10,4	10,3	10,4	11,3
35-44 jaar,2e generatie	26,7	17,4	9,4	8,0	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0	3,6	2,7	6,1	5,6	12,5	0,0	0,0	5,6	0,0	0,0	4,5	5,1	5,3	4,5	4,8	-	-	-	-	-	4,6	5,1	5,2	4,5	5,2

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2013 (absolute aantallen en procenten)

Helmond	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	111	41,6	23	38,3	22	47,8	86	44,8	74	31,6	288	49,7	1.156	45,3	1.760	44,8
7-12 maanden	37	13,9	13	21,7	6	13,0	26	13,5	24	10,3	76	13,1	327	12,8	509	13,0
1-2 jaar	23	8,6	6	10,0	7	15,2	22	11,5	27	11,5	57	9,8	297	11,6	439	11,2
2-5 jaar	33	12,4	8	13,3	8	17,4	23	12,0	58	24,8	89	15,3	357	14,0	576	14,7
meer dan 5 jaar	63	23,6	10	16,7	3	6,5	35	18,2	51	21,8	70	12,1	414	16,2	646	16,4
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	126	47,0	12	20,0	8	17,4	94	49,0	121	51,7	192	33,1	635	24,9	1.188	30,2
vmbo	56	20,9	19	31,7	15	32,6	24	12,5	29	12,4	96	16,6	536	21,0	775	19,7
havo/vwo/mbo	71	26,5	23	38,3	20	43,5	64	33,3	68	29,1	229	39,5	1.069	41,9	1.544	39,3
hbo/wo	15	5,6	6	10,0	3	6,5	10	5,2	16	6,8	63	10,9	311	12,2	424	10,8
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	115	43,4	15	25,0	14	31,1	98	51,6	118	50,4	184	32,2	548	21,7	1.092	28,1
Lager	80	30,2	21	35,0	14	31,1	57	30,0	69	29,5	214	37,4	1.029	40,8	1.484	38,2
Middelbaar	52	19,6	15	25,0	10	22,2	26	13,7	34	14,5	135	23,6	644	25,5	916	23,6
Hoger/wetenschappelijk	18	6,8	9	15,0	7	15,6	9	4,7	13	5,6	39	6,8	302	12,0	397	10,2

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten)

Helmond	Marokkaans					Antilliaans					Surinaams					Turks					ov. niet-westers					westers					autochtoon					totaal				
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13
Werkloosheidsduur																																								
0-6 maanden	29,4	29,9	29,0	29,6	41,6	41,4	36,2	27,6	31,0	38,3	36,7	39,6	42,9	51,2	47,8	32,8	31,0	28,8	36,8	44,8	33,8	32,1	29,5	27,6	31,6	32,7	31,0	32,0	37,6	49,7	30,5	38,6	34,0	34,7	45,3	31,3	37,1	32,7	34,4	44,8
7-12 maanden	9,3	14,4	9,9	8,9	13,9	3,4	15,9	6,9	12,1	21,7	13,3	20,8	14,3	14,0	13,0	10,4	17,8	9,0	12,7	13,5	9,8	15,1	8,3	10,0	10,3	9,0	12,1	12,5	10,2	13,1	9,5	14,4	12,0	10,1	12,8	9,4	15,0	11,4	10,2	13,0
1-2 jaar	8,4	10,4	10,8	10,4	8,6	10,3	8,7	17,2	8,6	10,0	13,3	16,7	14,3	20,9	15,2	10,9	12,4	14,6	10,4	11,5	13,5	15,1	19,9	14,4	11,5	10,5	8,6	14,1	14,5	9,8	9,9	9,7	16,0	12,7	11,6	10,2	10,4	15,6	12,8	11,2
2-5 jaar	24,5	17,2	18,5	17,5	12,4	13,8	18,8	20,7	22,4	13,3	13,3	6,3	16,7	7,0	17,4	19,4	14,0	18,4	16,5	12,0	22,9	19,2	20,8	26,8	24,8	20,4	22,4	17,6	16,7	15,3	18,1	13,4	14,6	19,0	14,0	19,3	14,4	16,1	18,9	14,7
meer dan 5 jaar	28,5	28,2	31,8	33,6	23,6	31,0	20,3	27,6	25,9	16,7	23,3	16,7	11,9	7,0	6,5	26,4	24,8	29,2	23,6	18,2	19,9	18,6	21,5	21,2	21,8	27,3	25,9	23,8	20,9	12,1	32,0	23,9	23,3	23,5	16,2	29,7	23,1	24,2	23,7	16,4
Opleidingsniveau (NWW)																																								
<vmbo	42,1	36,9	40,8	49,3	47,0	17,2	17,4	22,4	29,3	20,0	16,7	10,4	21,4	16,3	17,4	49,3	43,4	55,7	51,9	49,0	44,4	39,1	41,3	47,6	51,7	24,4	29,3	26,0	28,7	33,1	21,5	18,1	24,3	24,1	24,9	27,0	22,7	28,8	30,3	30,2
vmbo	32,8	26,8	26,4	22,5	20,9	43,1	31,9	41,4	31,0	31,7	46,7	33,3	26,2	30,2	32,6	25,4	28,1	17,5	20,8	12,5	22,9	24,4	21,5	17,2	12,4	32,1	31,0	24,6	20,3	16,6	36,9	34,8	27,1	24,1	21,0	34,3	32,0	25,9	23,0	19,7
havo/vwo/mbo	19,2	28,5	28,7	25,0	26,5	37,9	46,4	34,5	37,9	38,3	33,3	47,9	42,9	44,2	43,5	19,9	25,2	23,6	24,5	33,3	21,1	24,0	26,0	28,0	29,1	34,3	37,9	37,5	36,5	39,5	33,3	36,4	38,2	40,4	41,9	30,5	34,9	35,5	36,7	39,3
hbo/wo	5,9	7,9	4,1	3,2	5,6	1,7	4,3	1,7	1,7	10,0	3,3	8,3	9,5	9,3	6,5	5,5	3,3	3,3	2,8	5,2	11,7	12,5	11,2	7,2	6,8	9,2	1,7	11,9	14,5	10,9	8,3	10,7	10,5	11,3	12,2	8,1	10,4	9,7	10,0	10,8
Beroepsniveau (NWW)																																								
Elementair	57,1	52,0	47,1	52,1	43,4	43,9	33,3	36,2	32,8	25,0	43,3	29,2	33,3	44,2	31,1	61,8	55,5	58,6	59,4	51,6	59,4	53,4	50,0	53,2	50,4	41,8	32,8	38,2	33,6	32,2	32,5	27,2	25,5	25,4	21,7	40,1	34,3	32,9	33,4	28,1
Lager	24,6	24,9	30,6	28,6	30,2	33,3	31,9	39,7	41,4	35,0	33,3	39,6	35,7	16,3	31,1	26,6	33,2	26,7	24,5	30,0	22,2	26,7	25,6	27,2	29,5	32,4	41,4	30,6	33,4	37,4	39,0	38,2	38,8	38,0	40,8	34,6	34,8	35,3	34,7	38,2
Middelbaar	15,8	18,3	17,8	15,0	19,6	17,5	24,6	17,2	17,2	25,0	16,7	22,9	23,8	27,9	22,2	8,0	8,4	11,9	10,4	13,7	14,6	14,7	18,6	15,6	14,5	20,0	17,2	21,6	23,8	23,6	21,0	23,7	24,9	25,6	25,5	19,0	21,9	22,6	22,6	23,6
Hoger/wetenschappelijk	2,5	4,9	4,5	4,3	6,8	5,3	10,1	6,9	8,6	15,0	6,7	8,3	7,1	11,6	15,6	3,5	2,9	2,9	5,7	4,7	3,8	5,2	5,8	4,0	5,6	5,8	8,6	9,6	9,1	6,8	7,5	10,9	10,8	11,0	12,0	6,3	9,0	9,2	9,3	10,2

Bron: UWW WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2013 (absolute aantallen en procenten)

Helmond	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	63	20,7	13	21,7	9	28,1	35	18,6	71	21,2	59	17,4	251	16,0	501	17,7
7-12 maanden	36	11,8	12	20,0	6	18,8	22	11,7	95	28,4	44	12,9	248	15,8	463	16,4
1-2 jaar	37	12,2	8	13,3	7	21,9	22	11,7	47	14,0	40	11,8	170	10,8	331	11,7
2-5 jaar	66	21,7	10	16,7	3	9,4	57	30,3	60	17,9	78	22,9	302	19,2	576	20,4
langer dan 5 jaar	102	33,6	17	28,3	7	21,9	52	27,7	62	18,5	119	35,0	598	38,1	957	33,8

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten)

Helmond	Marokkaans					Antilliaans					Surinaams					Turks					ov. niet-westers					westers					autochtoon					totaal				
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13
Uitkeringsduur																																								
0-6 maanden	23,0	21,0	21,1	23,8	20,7	28,0	21,7	36,8	38,2	21,7	28,6	30,8	50,0	41,4	28,1	22,5	28,2	13,5	23,2	18,6	22,5	28,0	35,6	38,8	21,2	15,3	38,2	17,7	20,3	17,4	16,4	19,9	21,6	23,7	16,0	18,2	22,5	22,5	25,4	17,7
7-12 maanden	7,9	11,9	12,2	7,8	11,8	10,0	15,0	12,3	7,3	20,0	9,5	15,4	6,7	6,9	18,8	12,4	12,6	15,8	5,6	11,7	12,9	14,2	9,4	7,9	28,4	10,1	7,3	11,9	8,1	12,9	8,0	10,2	10,6	7,7	15,8	9,0	11,2	11,1	7,6	16,4
1-2 jaar	12,6	16,8	12,2	9,6	12,2	18,0	18,3	8,8	10,9	13,3	14,3	15,4	10,0	13,8	21,9	8,5	17,8	19,9	14,1	11,7	19,1	18,1	17,6	14,8	14,0	14,6	10,9	17,1	10,8	11,8	10,4	11,9	10,5	10,8	10,8	12,0	13,4	12,8	11,4	11,7
2-5 jaar	23,0	21,0	22,9	23,5	21,7	10,0	15,0	15,8	14,5	16,7	14,3	11,5	10,0	10,3	9,4	19,4	14,4	19,9	28,2	30,3	25,8	21,7	18,7	19,2	17,9	19,9	14,5	20,9	25,9	22,9	16,7	15,5	17,2	17,0	19,2	18,5	16,7	18,5	19,7	20,4
langer dan 5 jaar	33,5	29,4	31,5	35,2	33,6	34,0	30,0	26,3	29,1	28,3	33,3	26,9	23,3	27,6	21,9	37,2	27,0	31,0	28,8	27,7	19,6	18,1	18,7	19,2	18,5	40,1	29,1	32,5	34,9	35,0	48,4	42,6	40,0	40,7	38,1	42,3	36,2	35,1	36,0	33,8

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.5: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 21 gemeenten, per 1 januari 2013 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar							
	totaal			Marokkaans				ovvt	totaal			Marokkaans			
	populatie	werkzoekend	%	populatie	werkzoekend	%	populatie		werkzoekend	%	populatie	werkzoekend	%	ovvt	
N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%		
Amsterdam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rotterdam	423.419	42.735	10,1	26.501	4.798	18,1	79	83.740	3.151	3,8	7.175	397	5,5	47	
Utrecht	233.671	8.267	3,5	17.801	1.042	5,9	65	51.646	629	1,2	4.699	110	2,3	92	
Den Haag	348.477	24.786	7,1	18.847	2.423	12,9	81	61.524	1.906	3,1	4.858	249	5,1	65	
Gouda	46.328	3.062	6,6	4.250	743	17,5	165	8.487	253	3,0	1.109	77	6,9	133	
Eindhoven	149.288	8.745	5,9	3.733	486	13,0	122	28.927	696	2,4	934	41	4,4	82	
Tilburg	143.926	7.472	5,2	3.718	359	9,7	86	31.702	849	2,7	971	48	4,9	85	
Leiden	86.562	3.746	4,3	3.317	396	11,9	176	20.682	261	1,3	831	25	3,0	138	
's-Hertogenbosch	97.142	5.214	5,4	3.072	314	10,2	90	16.450	464	2,8	791	44	5,6	97	
Amersfoort	99.655	4.147	4,2	2.918	237	8,1	95	16.778	347	2,1	694	28	4,0	95	
Roosendaal	50.174	2.144	4,3	2.396	182	7,6	78	8.825	167	1,9	679	12	1,8	-7	
Helmond	58.912	3.931	6,7	2.339	268	11,5	72	9.863	395	4,0	572	26	4,5	13	
Nijmegen	119.021	8.841	7,4	2.339	498	21,3	187	29.345	849	2,9	630	74	11,7	306	
Zeist	38.648	1.350	3,5	2.296	136	5,9	70	7.224	85	1,2	617	13	2,1	79	
Veenendaal	40.917	2.020	4,9	2.105	279	13,3	168	7.857	198	2,5	590	42	7,1	182	
Ede	71.116	2.188	3,1	1.509	113	7,5	143	15.118	178	1,2	454	9	2,0	68	
Lelystad	50.932	3.998	7,8	1.475	182	12,3	57	8.694	331	3,8	365	8	2,2	-42	
Schiedam	51.188	3.165	6,2	1.543	169	11,0	77	9.147	194	2,1	384	14	3,6	72	
Culemborg	18.246	1.015	5,6	1.217	203	16,7	200	3.294	90	2,7	356	11	3,1	13	
Gorinchem	23.109	1.224	5,3	1.144	124	10,8	105	4.077	99	2,4	308	11	3,6	47	
Oosterhout	34.697	1.546	4,5	875	55	6,3	41	5.974	111	1,9	277	4	1,4	-22	
Maassluis	20.548	1.073	5,2	843	107	12,7	143	3.554	87	2,4	258	15	5,8	138	
Totaal 21 MG	2.205.976	140.669	6,4	104.238	13.114	12,6	97	432.908	11.340	2,6	27.552	1.258	4,6	74	

Bron: UWW WERKbedrijf, bewerking Risbo

De gemeente Amsterdam acht de NWW-gegevens onvoldoende betrouwbaar voor dit jaar. Om vertekening te voorkomen zijn ook voor de eerdere jaren de gegevens van Amsterdam niet opgenomen

**Tabel b4.5a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 21 gemeenten, per 1 januari 2009 tot en met 2013
(in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)**

	15 t/m 64 jaar															15 t/m 24 jaar																
	totaal					Marokkaans					oververtegenwoordiging					verschil	totaal					Marokkaans					oververtegenwoordiging					verschil
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	09-13	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	09-13
Amsterdam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotterdam	7,2	7,9	8,0	8,2	10,1	15,9	15,9	15,3	15,8	18,1	122	100	91	91	79	-43	1,7	2,9	3,3	3,8	3,8	2,6	4,5	5,1	6,5	5,5	54	54	56	72	47	-7
Utrecht	3,3	4,1	3,2	3,1	3,5	9,3	10,3	7,0	6,4	5,9	179	150	117	104	65	-114	1,0	1,3	0,7	0,9	1,2	2,6	3,4	1,8	2,3	2,3	177	166	150	163	92	-85
Den Haag	4,6	5,3	5,5	5,8	7,1	10,0	10,5	10,3	11,2	12,9	119	99	88	94	81	-38	1,8	2,7	2,3	2,3	3,1	3,6	4,7	4,0	3,6	5,1	97	74	75	60	65	-32
Gouda	4,4	4,8	5,6	5,5	6,6	14,7	14,5	16,8	15,8	17,5	235	201	199	188	165	-70	1,1	1,6	2,4	2,1	3,0	2,5	3,1	6,8	5,6	6,9	119	98	178	171	133	14
Eindhoven	4,1	6,1	5,8	5,0	5,9	10,1	12,8	13,1	11,9	13,0	146	110	127	141	122	-24	1,2	2,4	2,5	1,7	2,4	2,1	3,8	4,7	3,1	4,4	82	59	86	86	82	0
Tilburg	3,6	4,7	4,2	4,2	5,2	9,0	10,5	9,1	9,5	9,7	147	124	119	127	86	-61	1,9	3,0	2,3	2,0	2,7	4,2	6,6	5,5	4,9	4,9	126	121	145	144	85	-41
Leiden	4,0	4,7	4,1	4,3	4,3	15,6	16,5	13,2	12,9	11,9	286	251	220	198	176	-110	1,0	1,7	1,4	1,2	1,3	3,7	5,1	4,1	2,0	3,0	263	198	193	69	138	-125
's-Hertogenbosch	3,6	4,6	4,3	4,2	5,4	9,6	11,0	10,2	9,8	10,2	167	139	136	132	90	-77	1,4	2,1	2,4	2,6	2,8	2,5	4,8	5,4	6,3	5,6	85	126	124	144	97	12
Amersfoort	3,4	3,7	3,4	3,2	4,2	10,4	8,9	7,5	6,9	8,1	208	141	116	116	95	-113	1,3	1,8	1,9	1,4	2,1	2,8	3,8	3,6	4,4	4,0	113	118	91	217	95	-18
Roosendaal	2,9	4,0	3,6	3,5	4,3	7,1	9,6	8,1	7,5	7,6	145	142	124	113	78	-67	1,0	1,8	1,1	1,4	1,9	1,6	2,4	2,1	3,3	1,8	62	35	84	143	-7	-69
Helmond	5,9	7,3	6,6	5,7	6,7	14,7	16,0	13,7	12,1	11,5	151	120	110	114	72	-79	2,9	4,3	3,8	3,0	4,0	5,6	5,1	6,2	4,3	4,5	95	19	66	43	13	-82
Nijmegen	6,1	7,2	6,9	6,8	7,4	16,6	19,7	19,4	22,1	21,3	170	174	180	226	187	17	1,8	3,2	2,8	3,2	2,9	6,0	8,7	9,8	15,4	11,7	241	170	252	385	306	65
Zeist	2,6	3,2	3,5	3,2	3,5	7,8	7,2	8,4	7,6	5,9	201	127	137	138	70	-131	0,7	1,1	1,2	1,7	1,2	1,6	1,9	2,0	4,3	2,1	112	66	75	157	79	-33
Veenendaal*	-	4,1	3,9	4,2	4,9	-	12,4	12,1	12,1	13,3	-	204	210	189	168	-36	-	2,4	2,0	1,4	2,5	-	5,5	3,6	2,1	7,1	-	131	78	50	182	51
Ede	2,6	3,1	2,8	2,8	3,1	12,6	14,2	12,2	8,8	7,5	378	357	339	211	143	-235	0,9	1,3	1,0	1,5	1,2	2,9	5,1	4,4	3,9	2,0	209	286	321	166	68	-141
Lelystad	4,3	5,6	5,5	6,9	7,8	8,6	11,4	8,5	12,4	12,3	100	105	55	81	57	-43	1,9	3,0	2,5	2,6	3,8	0,8	3,7	2,0	2,0	2,2	-57	24	-19	-23	-42	15
Schiedam	4,3	6,2	6,6	5,6	6,2	9,4	13,5	14,7	10,6	11,0	117	116	123	89	77	-40	1,5	2,8	3,8	2,4	2,1	3,9	3,5	7,1	5,2	3,6	159	24	89	112	72	-87
Culemborg	3,6	4,5	5,0	4,9	5,6	16,3	17,6	18,4	17,1	16,7	346	288	268	251	200	-146	0,6	1,8	2,0	1,9	2,7	0,7	3,1	4,7	4,1	3,1	27	71	134	113	13	-14
Gorinchem	3,2	4,0	4,3	4,3	5,3	6,6	8,1	9,4	8,9	10,8	104	106	118	109	105	1	1,3	2,3	2,8	2,6	2,4	2,1	4,3	5,7	3,5	3,6	63	84	102	35	47	-16
Oosterhout	2,9	4,2	4,1	4,0	4,5	7,0	9,8	8,7	7,8	6,3	142	132	112	96	41	-101	1,1	2,4	1,9	2,0	1,9	1,6	4,8	3,1	6,2	1,4	49	101	60	213	-22	-71
Maassluis	2,9	4,2	4,8	4,5	5,2	10,1	13,1	14,9	11,8	12,7	244	214	207	161	143	-101	0,8	1,9	2,8	2,1	2,4	1,5	4,8	6,5	4,3	5,8	95	150	133	111	138	43
Totaal 21 MG	4,5	5,5	5,4	5,4	6,4	11,7	12,7	11,7	11,7	12,6	158	130	119	119	97	-61	1,4	2,4	2,3	2,3	2,6	2,9	4,3	4,3	4,6	4,6	98	80	89	103	74	-24

Bron: UWW WERKbedrijf, bewerking Risbo

*Voor Veenendaal waren in 2009 geen gegevens beschikbaar, het verschil in oververtegenwoordiging is hier berekend ten opzichte van 2010.

Tabel b4.6: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2013 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar							
	totaal			Marokkaans				ovvt	totaal			Marokkaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		populatie		uitkering		populatie	uitkering		ovvt	
N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%		
Amsterdam	581.092	40.215	6,9	47.838	6.724	14,1	103	103.478	1.289	1,2	12.244	283	2,3	86	
Rotterdam	423.419	38.366	9,1	26.501	5.558	21,0	131	83.740	1.793	2,1	7.175	286	4,0	86	
Utrecht	233.671	9.026	3,9	17.801	2.349	13,2	242	51.646	534	1,0	4.699	151	3,2	211	
Den Haag	348.477	23.368	6,7	18.847	3.003	15,9	138	61.524	1.398	2,3	4.858	221	4,5	100	
Gouda	46.328	1.550	3,3	4.250	513	12,1	261	8.487	45	0,5	1.109	11	1,0	87	
Eindhoven	149.288	6.482	4,3	3.733	486	13,0	200	28.927	338	1,2	934	29	3,1	166	
Tilburg	143.926	6.508	4,5	3.718	469	12,6	179	31.702	507	1,6	971	29	3,0	87	
Leiden	86.562	3.368	3,9	3.317	465	14,0	260	20.682	150	0,7	831	25	3,0	315	
's-Hertogenbosch	97.142	3.784	3,9	3.072	407	13,2	240	16.450	220	1,3	791	25	3,2	136	
Amersfoort	99.655	3.049	3,1	2.918	277	9,5	210	16.778	174	1,0	694	13	1,9	81	
Roosendaal	50.174	1.615	3,2	2.396	298	12,4	286	8.825	117	1,3	679	23	3,4	155	
Helmond	58.912	2.828	4,8	2.339	304	13,0	171	9.863	217	2,2	572	22	3,8	75	
Nijmegen	119.021	7.229	6,1	2.339	506	21,6	256	29.345	566	1,9	630	71	11,3	484	
Zeist	38.648	1.093	2,8	2.296	238	10,4	267	7.224	70	1,0	617	23	3,7	285	
Veenendaal	40.917	1.388	3,4	2.105	283	13,4	296	7.857	81	1,0	590	24	4,1	295	
Ede	71.116	1.620	2,3	1.509	210	13,9	511	15.118	64	0,4	454	7	1,5	264	
Lelystad	50.932	2.277	4,5	1.475	142	9,6	115	8.694	136	1,6	365	1	0,3	-82	
Schiedam	51.188	2.503	4,9	1.543	197	12,8	161	9.147	57	0,6	384	5	1,3	109	
Culemborg	18.246	617	3,4	1.217	200	16,4	386	3.294	36	1,1	356	6	1,7	54	
Gorinchem	23.109	727	3,1	1.144	106	9,3	195	4.077	35	0,9	308	6	1,9	127	
Oosterhout	34.697	1.019	2,9	875	94	10,7	266	5.974	62	1,0	277	10	3,6	248	
Maassluis	20.548	892	4,3	843	142	16,8	288	3.554	27	0,8	258	4	1,6	104	
Totaal 22 MG	2.787.068	159.524	5,7	152.076	22.971	15,1	164	536.386	7.916	1,5	39.796	1.275	3,2	117	

Bron: Gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.6a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)*

	15 t/m 64 jaar															15 t/m 24 jaar																
	totaal					Marokkaans					oververtegenwoordiging					verschil	totaal					Marokkaans					oververtegenwoordiging					verschil
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	09-13	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	09-13
Amsterdam	6,3	6,5	6,8	6,9	6,9	12,4	12,6	13,3	13,9	14,1	97	95	96	101	103	6	0,7	0,8	0,9	1,6	1,2	1,1	1,1	1,2	2,7	2,3	53	34	41	62	86	33
Rotterdam	8,0	8,4	8,8	8,8	9,1	19,0	20,2	21,0	20,6	21,0	138	141	140	134	131	-7	1,5	2,2	2,9	2,6	2,1	2,6	4,0	5,0	4,7	4,0	78	83	72	83	86	8
Utrecht	3,2	3,4	3,5	3,7	3,9	10,6	11,1	11,5	12,6	13,2	229	223	225	236	242	13	0,8	0,9	0,8	1,0	1,0	2,0	2,5	2,4	3,3	3,2	143	164	180	241	211	68
Den Haag	5,5	5,9	6,3	6,5	6,7	13,6	14,1	15,1	15,6	15,9	148	141	140	140	138	-10	1,6	2,1	2,3	2,3	2,3	2,9	4,0	4,2	3,8	4,5	81	93	87	69	100	19
Gouda	3,0	2,9	3,3	3,3	3,3	12,1	10,7	12,6	12,1	12,1	299	274	281	261	261	-38	0,5	0,6	1,3	0,8	0,5	0,6	1,1	3,5	1,6	1,0	16	99	177	92	87	71
Eindhoven	3,9	4,2	4,2	4,1	4,3	11,8	12,1	12,1	12,3	13,0	203	186	191	197	200	-3	1,1	1,5	1,4	1,1	1,2	2,0	2,0	2,1	2,2	3,1	83	36	58	98	166	83
Tilburg	3,6	4,1	4,2	4,3	4,5	10,7	13,1	12,2	12,5	12,6	202	222	189	191	179	-23	1,3	1,7	1,5	1,4	1,6	1,3	4,0	3,4	2,8	3,0	-5	135	123	100	87	92
Leiden	3,4	3,4	3,5	3,7	3,9	12,1	12,8	12,9	13,6	14,0	256	279	272	263	260	4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,7	1,3	2,6	2,1	2,5	3,0	108	263	187	216	315	207
's-Hertogenbosch	3,1	3,4	3,6	3,7	3,9	10,8	11,5	12,3	12,7	13,2	249	236	240	241	240	-9	0,8	1,1	1,5	1,5	1,3	1,1	2,1	2,8	3,5	3,2	41	98	89	128	136	95
Amersfoort	2,4	2,6	2,9	2,9	3,1	7,8	8,6	10,0	10,2	9,5	226	227	250	249	210	-16	0,8	0,9	1,0	1,1	1,0	1,2	1,7	2,9	3,4	1,9	51	90	173	201	81	30
Roosendaal	1,9	2,3	2,6	2,9	3,2	7,6	7,8	9,8	10,7	12,4	296	242	272	273	286	-10	0,4	0,8	1,1	1,1	1,3	0,8	1,2	3,1	3,2	3,4	118	50	173	179	155	37
Helmond	4,0	4,7	4,6	4,6	4,8	10,9	12,9	12,2	12,2	13,0	172	175	167	164	171	-1	1,7	3,1	2,6	2,3	2,2	4,3	5,7	4,3	3,4	3,8	152	83	62	45	75	-77
Nijmegen	4,8	5,1	5,2	5,6	6,1	14,2	16,1	17,7	19,7	21,6	199	219	242	254	256	57	1,0	1,3	1,5	1,7	1,9	3,0	4,9	6,5	8,7	11,3	202	283	338	416	484	282
Zeist	2,3	2,6	2,7	2,7	2,8	9,2	10,1	9,6	9,5	10,4	296	282	251	252	267	-29	0,4	0,7	0,8	0,8	1,0	0,9	2,6	2,0	2,8	3,7	129	268	159	257	285	156
Veenendaal	2,8	3,0	3,2	3,1	3,4	11,9	12,9	13,5	12,3	13,4	328	324	325	302	296	-32	0,9	1,3	1,5	1,1	1,0	3,0	6,0	5,4	3,3	4,1	240	372	255	210	295	55
Ede	2,0	2,2	2,2	2,2	2,3	13,2	13,8	13,5	13,3	13,9	569	526	525	501	511	-58	0,5	0,6	0,6	0,6	0,4	1,5	2,0	2,1	2,0	1,5	201	215	257	216	264	63
Lelystad	2,8	3,4	4,0	4,3	4,5	8,3	8,7	9,0	9,3	9,6	199	159	125	116	115	-84	0,9	1,8	2,0	1,9	1,6	0,5	1,1	1,1	0,6	0,3	-43	-35	-44	-70	-82	-39
Schiedam	4,2	4,5	5,0	5,2	4,9	11,3	12,4	13,7	14,4	12,8	171	177	172	178	161	-10	1,3	1,6	2,0	1,5	0,6	2,5	3,5	3,4	2,8	1,3	96	115	69	95	109	13
Culemborg	2,4	2,9	3,2	3,3	3,4	14,5	15,9	15,6	15,8	16,4	498	441	391	385	386	-112	0,6	0,9	1,4	1,4	1,1	1,1	3,1	3,4	3,8	1,7	91	260	138	184	54	-37
Gorinchem	2,2	2,6	2,9	3,0	3,1	5,8	7,1	8,1	7,8	9,3	162	176	176	165	195	33	0,4	0,9	1,2	1,1	0,9	0,6	1,8	1,6	0,9	1,9	37	105	31	-17	127	90
Oosterhout	1,9	1,8	2,4	2,8	2,9	9,9	9,5	9,8	10,6	10,7	426	416	316	276	266	-160	0,4	0,5	1,1	1,2	1,0	0,0	0,0	1,8	3,9	3,6	-100	-100	63	213	248	348
Maassluis	3,1	3,7	4,3	4,2	4,3	13,1	15,4	16,0	15,2	16,8	322	312	274	259	288	-34	0,6	1,5	1,5	1,6	0,8	2,7	4,0	5,4	2,4	1,6	355	168	259	50	104	-251
Totaal 22 MG	4,8	5,2	5,4	5,6	5,7	13,1	13,7	14,3	14,7	15,1	169	165	164	164	164	-5	1,0	1,4	1,6	1,6	1,5	1,8	2,6	2,9	3,4	3,2	76	86	88	104	117	41

*De uitkeringscijfers zijn voor de periode 2009-2013 voor diverse gemeenten gecorrigeerd. Eerder gepresenteerde cijfers bleken niet altijd en niet voor alle gemeenten op een uniforme wijze te zijn geselecteerd
Bron: Gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2012 (absolute aantallen en in procenten van de betreffende deelpopulatie per 1 januari)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
Helmond	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	2.716	92	3,4	503	22	4,4	504	15	3,0	2.078	48	2,3	2.397	44	1,8	8.596	120	1,4	58.334	611	1,0	75.128	952	1,3
Geslacht																								
Man	1.412	79	5,6	276	16	5,8	254	12	4,7	1.084	45	4,2	1.139	32	2,8	4.182	89	2,1	29.203	491	1,7	37.550	764	2,0
Vrouw	1.304	13	1,0	227	6	2,6	250	3	1,2	994	3	0,3	1.258	12	1,0	4.414	31	0,7	29.131	120	0,4	37.578	188	0,5
Generatie																								
1e generatie	1.682	27	1,6	333	13	3,9	276	6	2,2	1.274	18	1,4	1.869	36	1,9	4.347	51	1,2	-	-	-	9.781	151	1,5
2e generatie	1.034	65	6,3	170	9	5,3	228	9	3,9	804	30	3,7	528	8	1,5	4.249	69	1,6	-	-	-	7.013	190	2,7
Leeftijd																								
12-17 jaar	372	19	5,1	80	5	6,3	57	1	1,8	259	4	1,5	358	4	1,1	596	6	1,0	4.785	60	1,3	6.507	99	1,5
18-24 jaar	381	33	8,7	61	9	14,8	80	3	3,8	328	18	5,5	348	5	1,4	680	29	4,3	4.711	143	3,0	6.589	240	3,6
25-44 jaar	1.255	34	2,7	203	6	3,0	195	9	4,6	922	22	2,4	1.051	26	2,5	3.229	57	1,8	18.325	275	1,5	25.180	429	1,7
45-64 jaar	492	6	1,2	139	2	1,4	154	2	1,3	460	4	0,9	577	9	1,6	2.688	26	1,0	19.618	120	0,6	24.128	169	0,7
65 jaar e.o.	216	-	-	20	-	-	18	-	-	109	-	-	63	-	-	1.403	-	-	10.895	13	0,1	12.724	15	0,1
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	60	3	5,0	36	7	19,4	14	0	0,0	74	6	8,1	296	4	1,4	468	8	1,7	-	-	-	948	28	3,0
12-24 jaar, 2e generatie	693	49	7,1	105	7	6,7	123	4	3,3	513	16	3,1	410	5	1,2	808	27	3,3	-	-	-	2.652	108	4,1
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	388	43	11,1	80	9	11,3	68	4	5,9	303	21	6,9	349	7	2,0	658	28	4,3	4.905	170	3,5	6.751	282	4,2
12-24 jaar, vrouw	365	9	2,5	61	5	8,2	69	0	0,0	284	1	0,4	357	2	0,6	618	7	1,1	4.591	33	0,7	6.345	57	0,9
Schoolsoort																								
laag niveau	107	15	14,0	15	1	6,7	18	1	5,6	71	2	2,8	70	2	2,9	117	6	5,1	816	37	4,5	1.214	64	5,3
midden niveau	259	14	5,4	46	5	10,9	35	0	0,0	203	2	1,0	183	4	2,2	350	5	1,4	2.777	37	1,3	3.853	67	1,7
hoog niveau	111	0	0,0	27	0	0,0	23	0	0,0	88	1	1,1	195	1	0,5	264	3	1,1	2.436	18	0,7	3.144	23	0,7
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	640	40	6,3	-	-	-	-	-	-	486	15	3,1	823	21	2,6	1.040	28	2,7	7.966	153	1,9	10.955	257	2,3
nieuw vsv	18	5	27,8	-	-	-	-	-	-	25	1	4,0	22	2	9,1	29	2	6,9	181	18	9,9	275	28	10,2
Werk																								
niet werkzoekend	2.028	70	3,5	386	16	4,1	416	14	3,4	1.624	43	2,6	1.912	36	1,9	6.457	95	1,5	42.872	522	1,2	55.695	796	1,4
werkzoekend	280	19	6,8	58	5	8,6	43	1	2,3	212	4	1,9	250	7	2,8	449	22	4,9	2.050	65	3,2	3.342	123	3,7
Uitkering																								
geen uitkering	2.027	77	3,8	389	16	4,1	430	14	3,3	1.659	42	2,5	1.871	34	1,8	6.562	97	1,5	43.379	492	1,1	56.317	772	1,4
uitkering	281	12	4,3	55	5	9,1	29	1	3,4	177	5	2,8	291	9	3,1	344	20	5,8	1.543	95	6,2	2.720	147	5,4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie per 1 januari)

Helmond	Marokkaans				Antilliaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal						
	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11
Bevolking (12 jr eo)	3,7	3,6	3,3	3,4	5,9	4,9	5,5	4,4	5,4	2,9	3,3	3,0	2,8	3,2	2,8	2,3	2,0	2,6	2,3	1,8	1,5	1,4	1,3	1,4	1,2	1,1	1,1	1,0	1,5	1,4	1,3	1,3			
Geslacht																																			
Man	5,9	5,7	5,5	5,6	8,4	6,7	7,7	5,8	9,0	4,8	5,7	4,7	4,9	5,5	5,1	4,2	3,3	4,4	3,7	2,8	2,4	2,5	2,0	2,1	2,0	1,8	1,7	1,7	2,4	2,3	2,1	2,0			
Vrouw	1,2	1,4	1,0	1,0	2,8	2,4	2,8	2,6	1,6	0,8	0,8	1,2	0,4	0,6	0,2	0,3	0,8	0,9	1,0	1,0	0,6	0,4	0,6	0,7	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6	0,5	0,5	0,5			
Generatie																																			
1e generatie	2,1	1,7	1,5	1,6	5,8	5,3	5,7	3,9	2,3	1,0	1,7	2,2	2,7	2,4	1,6	1,4	2,0	2,7	2,6	1,9	1,4	1,3	1,1	1,2	-	-	-	-	2,0	1,9	1,7	1,5			
2e generatie	6,6	7,1	6,6	6,3	6,1	4,0	5,1	5,3	9,5	5,2	5,3	3,9	3,0	4,5	4,7	3,7	2,0	2,2	1,0	1,5	1,6	1,5	1,4	1,6	-	-	-	-	2,8	2,8	2,7	2,7			
Leeftijd																																			
12-17 jaar	7,2	7,8	7,1	6,9	10,9	8,3	9,0	9,9	11,7	6,7	7,4	2,9	3,8	4,6	4,2	3,7	2,4	3,0	2,1	1,3	2,9	3,0	2,9	2,7	2,9	2,3	2,4	2,1	3,4	3,0	2,9	2,6			
18-24 jaar	4,0	7,1	6,4	5,1	4,2	2,9	2,9	6,3	9,7	7,9	10,5	1,8	1,4	3,6	2,6	1,5	2,2	1,4	0,8	1,1	2,0	2,1	1,4	1,0	2,3	1,5	1,6	1,3	2,4	2,0	1,9	1,5			
25-44 jaar	9,9	8,5	7,8	8,7	18,5	14,5	15,6	14,8	13,0	5,7	5,1	3,8	6,0	5,5	5,7	5,5	2,7	5,0	3,5	1,4	3,6	3,7	4,1	4,3	3,5	3,2	3,2	3,0	4,2	3,9	3,8	3,6			
45-64 jaar	3,0	2,5	2,5	2,7	6,6	5,6	5,3	3,0	4,2	2,3	3,3	4,6	3,3	3,1	2,8	2,4	2,1	2,7	3,0	2,5	2,2	1,8	1,5	1,8	1,5	1,4	1,4	1,5	1,8	1,7	1,6	1,7			
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1			
Leeftijd, geslacht																																			
12-24 jaar, man	12,8	13,5	11,9	11,1	15,3	10,3	10,5	11,3	18,8	11,5	13,2	5,9	6,8	8,2	8,2	6,9	3,8	5,4	3,4	2,0	5,0	5,3	4,3	4,3	4,6	3,6	3,9	3,5	5,5	4,8	4,7	4,2			
12-24 jaar, vrouw	1,7	2,2	2,4	2,5	3,8	4,4	7,0	8,2	4,1	1,4	1,5	0,0	0,4	0,7	0,0	0,4	1,2	0,9	0,9	0,6	0,8	0,8	1,4	1,1	1,2	1,0	0,8	0,7	1,2	1,1	1,0	0,9			
Leeftijd, generatie																																			
12-24 jaar, 1e generatie	6,2	6,0	2,8	5,0	19,5	20,0	10,5	19,4	6,7	6,7	16,7	0,0	7,6	6,9	2,7	8,1	3,0	4,4	3,1	1,4	2,6	3,0	2,3	1,7	-	-	-	-	4,3	4,7	3,1	3,0			
12-24 jaar, 2e generatie	7,3	8,1	7,6	7,1	7,3	3,3	8,4	6,7	12,2	6,7	6,5	3,3	3,0	4,2	4,5	3,1	1,9	1,9	1,3	1,2	3,0	3,1	3,2	3,3	-	-	-	-	4,7	4,6	4,7	4,1			
Schoolsoort																																			
laag niveau	14,3	15,8	16,1	14,0	0,0	11,1	5,6	6,7	15,8	21,1	25,0	5,6	6,3	8,5	9,0	2,8	4,5	1,4	0,0	2,9	3,8	0,9	3,3	5,1	4,5	4,8	4,4	4,5	5,5	5,9	5,7	5,3			
midden niveau	2,2	5,1	4,2	5,4	5,3	2,3	2,9	10,9	12,5	2,1	9,5	0,0	0,0	1,9	3,0	1,0	1,7	3,2	1,7	2,2	1,2	3,9	2,6	1,4	2,1	1,2	1,7	1,3	2,1	1,8	2,1	1,7			
hoog niveau	3,7	1,9	0,9	0,0	0,0	0,0	3,4	0,0	0,0	4,3	0,0	0,0	1,3	1,3	2,2	1,1	0,6	1,2	0,5	0,5	2,1	0,4	0,8	1,1	0,8	0,8	0,5	0,7	1,0	0,9	0,6	0,7			
Nieuw vsv																																			
geen nieuw vsv	6,7	7,7	6,8	6,3	-	6,5	9,1	-	11,5	7,3	-	-	3,4	4,3	4,0	3,1	3,8	2,6	2,8	2,6	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,2	2,3	1,9	3,1	2,8	2,8	2,3			
nieuw vsv	18,8	30,0	5,3	27,8	-	33,3	16,7	-	50,0	0,0	-	-	0,0	14,3	12,9	4,0	0,0	10,0	5,3	9,1	2,3	7,1	13,6	6,9	6,4	8,1	6,4	9,9	6,7	10,3	8,0	10,2			
Werk																																			
niet werkzoekend	4,0	3,6	3,7	3,5	5,9	4,3	5,2	4,1	4,7	3,0	3,0	3,4	3,2	3,0	2,9	2,6	1,8	2,5	2,3	1,9	1,6	1,5	1,3	1,5	1,4	1,2	1,2	1,2	1,6	1,5	1,4	1,4			
werkzoekend	5,0	4,8	4,1	6,8	8,6	10,1	12,1	8,6	16,7	2,1	7,1	2,3	3,0	4,5	3,3	1,9	3,8	4,5	2,9	2,8	4,0	2,9	2,7	4,9	3,8	3,3	3,6	3,2	4,0	3,6	3,6	3,7			
Uitkering																																			
geen uitkering	4,1	3,6	3,6	3,8	6,5	4,2	4,4	4,1	5,3	3,1	2,7	3,3	3,4	3,2	2,9	2,5	2,1	2,7	2,3	1,8	1,7	1,4	1,2	1,5	1,4	1,2	1,2	1,1	1,6	1,4	1,4	1,4			
uitkering	4,2	5,6	5,0	4,3	4,0	11,7	17,5	9,1	9,5	0,0	13,3	3,4	0,0	4,0	2,9	2,8	1,9	3,5	3,4	3,1	3,5	4,6	5,2	5,8	5,0	5,6	5,5	6,2	4,2	5,2	5,4	5,4			

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2012 in de gemeente wonen en in de periode 2008-2012 werden verdacht van een delict naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
Helmond	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	2.716	303	11,2	503	72	14,3	504	49	9,7	2.078	200	9,6	2.397	191	8,0	8.596	426	5,0	58.334	2.516	4,3	75.128	3.757	5,0
Geslacht																								
Man	1.412	242	17,1	276	54	19,6	254	36	14,2	1.084	183	16,9	1.139	143	12,6	4.182	316	7,6	29.203	1.943	6,7	37.550	2.917	7,8
Vrouw	1.304	61	4,7	227	18	7,9	250	13	5,2	994	17	1,7	1.258	48	3,8	4.414	110	2,5	29.131	573	2,0	37.578	840	2,2
Generatie																								
1e generatie	1.682	114	6,8	333	49	14,7	276	14	5,1	1.274	105	8,2	1.869	164	8,8	4.347	194	4,5	-	-	-	9.781	640	6,5
2e generatie	1.034	189	18,3	170	23	13,5	228	35	15,4	804	95	11,8	528	27	5,1	4.249	232	5,5	-	-	-	7.013	601	8,6
Leeftijd																								
12-17 jaar	372	45	12,1	80	8	10,0	57	6	10,5	259	14	5,4	358	10	2,8	596	27	4,5	4.785	159	3,3	6.507	269	4,1
18-24 jaar	381	87	22,8	61	19	31,1	80	19	23,8	328	58	17,7	348	36	10,3	680	86	12,6	4.711	573	12,2	6.589	878	13,3
25-44 jaar	1.255	144	11,5	203	32	15,8	195	19	9,7	922	99	10,7	1.051	103	9,8	3.229	211	6,5	18.325	1.073	5,9	25.180	1.681	6,7
45-64 jaar	492	26	5,3	139	13	9,4	154	5	3,2	460	28	6,1	577	42	7,3	2.688	87	3,2	19.618	617	3,1	24.128	818	3,4
65 jaar e.o.	216	-	-	20	-	-	18	-	-	109	-	-	63	-	-	1.403	-	-	10.895	94	0,9	12.724	111	0,9
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	60	10	16,7	36	13	36,1	14	3	21,4	74	14	18,9	296	28	9,5	468	35	7,5	-	-	-	948	103	10,9
12-24 jaar, 2e generatie	693	122	17,6	105	14	13,3	123	22	17,9	513	58	11,3	410	18	4,4	808	78	9,7	-	-	-	2.652	312	11,8
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	388	104	26,8	80	19	23,8	68	18	26,5	303	67	22,1	349	34	9,7	658	82	12,5	4.905	585	11,9	6.751	909	13,5
12-24 jaar, vrouw	365	28	7,7	61	8	13,1	69	7	10,1	284	5	1,8	357	12	3,4	618	31	5,0	4.591	147	3,2	6.345	238	3,8
Schoolsoort																								
laag niveau	107	35	32,7	15	3	20,0	18	5	27,8	71	12	16,9	70	6	8,6	117	21	17,9	816	121	14,8	1.214	203	16,7
midden niveau	259	27	10,4	46	6	13,0	35	3	8,6	203	10	4,9	183	9	4,9	350	20	5,7	2.777	121	4,4	3.853	196	5,1
hoog niveau	111	6	5,4	27	0	0,0	23	0	0,0	88	4	4,5	195	6	3,1	264	7	2,7	2.436	48	2,0	3.144	71	2,3
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	640	101	15,8	-	-	-	-	-	-	486	49	10,1	823	71	8,6	1.040	88	8,5	7.966	529	6,6	10.955	838	7,6
nieuw vsv	18	9	50,0	-	-	-	-	-	-	25	5	20,0	22	4	18,2	29	6	20,7	181	43	23,8	275	67	24,4
Werk																								
niet werkzoekend	2.028	246	12,1	386	54	14,0	416	43	10,3	1.624	179	11,0	1.912	157	8,2	6.457	352	5,5	42.872	2.149	5,0	55.695	3.180	5,7
werkzoekend	280	50	17,9	58	17	29,3	43	6	14,0	212	18	8,5	250	32	12,8	449	53	11,8	2.050	247	12,0	3.342	423	12,7
Uitkering																								
geen uitkering	2.027	250	12,3	389	51	13,1	430	46	10,7	1.659	177	10,7	1.871	157	8,4	6.562	347	5,3	43.379	2.085	4,8	56.317	3.113	5,5
uitkering	281	46	16,4	55	20	36,4	29	3	10,3	177	20	11,3	291	32	11,0	344	58	16,9	1.543	311	20,2	2.720	490	18,0

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2012 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009, 2006-2010, 2007-2011 en 2008-2012 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Helmond	Marokkaans				Antilliaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal				
	05-09	06-10	07-11	08-12	05-09	06-10	07-11	08-12	05-09	06-10	07-11	08-12	05-09	06-10	07-11	08-12	05-09	06-10	07-11	08-12	05-09	06-10	07-11	08-12	05-09	06-10	07-11	08-12	05-09	06-10	07-11	08-12	
Bevolking (12 jr eo)	11,4	11,7	11,5	11,2	15,7	15,8	14,7	14,3	14,1	13,5	11,3	9,7	9,8	10,3	10,4	9,6	7,1	7,6	8,3	8,0	5,7	5,7	5,4	5,0	4,8	4,7	4,5	4,3	5,5	5,4	5,3	5,0	
Geslacht																																	
Man	17,9	17,9	17,6	17,1	23,4	23,4	20,6	19,6	22,8	21,9	18,3	14,2	17,1	18,1	18,3	16,9	10,9	12,1	13,0	12,6	8,9	9,2	8,4	7,6	7,6	7,4	7,1	6,7	8,7	8,6	8,3	7,8	
Vrouw	4,3	4,8	4,8	4,7	6,0	5,3	7,3	7,9	4,8	4,7	4,0	5,2	1,6	1,7	1,6	1,7	3,8	3,4	4,0	3,8	2,6	2,5	2,6	2,5	2,1	2,1	2,0	2,0	2,3	2,3	2,2	2,2	
Generatie																																	
1e generatie	8,2	7,8	7,2	6,8	17,0	17,4	16,0	14,7	9,1	8,2	5,9	5,1	8,5	8,9	8,9	8,2	7,8	8,1	9,2	8,8	5,1	5,2	5,0	4,5	-	-	-	-	7,2	7,2	7,1	6,5	
2e generatie	17,8	18,9	19,0	18,3	12,9	12,1	12,0	13,5	20,9	20,3	18,1	15,4	12,3	12,9	12,8	11,8	4,4	5,3	5,1	5,1	6,2	6,3	5,8	5,5	-	-	-	-	8,9	9,3	8,9	8,6	
Leeftijd																																	
12-17 jaar	9,8	11,9	12,0	12,1	8,3	8,6	7,2	10,0	19,4	14,3	14,0	10,5	6,5	7,6	7,3	5,4	4,4	5,1	3,3	2,8	5,1	6,6	5,5	4,5	5,2	4,7	4,2	3,3	5,7	5,6	5,0	4,1	
18-24 jaar	27,3	25,9	24,6	22,8	30,8	33,9	31,3	31,1	29,3	31,0	30,4	23,8	19,2	18,0	16,2	17,7	11,1	11,3	12,8	10,3	13,1	12,8	11,9	12,6	12,7	12,2	12,1	12,2	14,2	13,7	13,4	13,3	
25-44 jaar	10,7	11,4	11,8	11,5	18,4	19,0	16,3	15,8	12,1	13,8	10,7	9,7	10,4	11,3	11,8	10,7	7,4	8,0	9,6	9,8	7,3	7,6	7,3	6,5	6,2	6,2	6,0	5,9	6,9	7,0	6,9	6,7	
45-64 jaar	4,0	4,5	4,1	5,3	9,7	7,3	9,8	9,4	6,1	3,6	2,1	3,2	5,4	6,2	7,3	6,1	6,6	6,8	7,4	7,3	4,0	3,8	3,4	3,2	3,3	3,3	3,3	3,1	3,6	3,6	3,5	3,4	
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	0,9	
Leeftijd, geslacht																																	
12-24 jaar, man	31,9	31,5	29,1	26,8	25,9	27,6	23,7	23,8	38,8	37,2	36,8	26,5	22,3	23,0	21,6	22,1	11,7	13,6	11,9	9,7	14,8	15,3	13,5	12,5	13,8	13,0	12,6	11,9	15,6	15,2	14,3	13,5	
12-24 jaar, vrouw	7,0	7,3	8,1	7,7	7,7	6,7	12,3	13,1	10,8	9,7	10,3	10,1	2,3	2,2	1,8	1,8	4,0	2,6	3,8	3,4	4,5	4,9	4,5	5,0	4,3	4,1	3,6	3,2	4,5	4,3	4,1	3,8	
Leeftijd, generatie																																	
12-24 jaar,1e generatie	20,6	20,2	20,8	16,7	26,8	40,0	31,6	36,1	13,3	20,0	25,0	21,4	16,3	16,1	13,3	18,9	12,0	11,9	12,0	9,5	8,4	9,5	8,0	7,5	-	-	-	-	12,2	13,1	11,7	10,9	
12-24 jaar,2e generatie	19,1	19,2	18,2	17,6	15,6	12,0	13,7	13,3	26,6	24,4	23,4	17,9	12,3	12,3	11,7	11,3	3,5	4,7	4,5	4,4	10,2	10,4	9,6	9,7	-	-	-	-	13,1	13,0	12,3	11,8	
Schoolsoort																																	
laag niveau	24,8	26,3	29,5	32,7	11,1	27,8	22,2	20,0	36,8	52,6	37,5	27,8	20,0	18,1	21,8	16,9	15,2	12,5	11,0	8,6	17,0	17,3	15,4	17,9	18,2	17,8	15,6	14,8	18,8	18,9	17,4	16,7	
midden niveau	10,8	11,1	10,0	10,4	10,5	7,0	11,8	13,0	25,0	10,6	19,0	8,6	3,1	5,2	6,6	4,9	4,0	5,3	5,5	4,9	6,0	8,1	5,7	5,7	4,4	4,2	4,9	4,4	5,2	5,2	5,6	5,1	
hoog niveau	10,3	8,7	7,4	5,4	0,0	0,0	6,9	0,0	0,0	4,3	0,0	0,0	6,3	6,7	5,6	4,5	1,9	3,1	3,7	3,1	4,3	3,0	2,8	2,7	2,8	2,6	1,9	2,0	3,2	3,0	2,4	2,3	
Nieuw vsv																																	
geen nieuw vsv	17,8	17,6	16,4	15,8	-	14,8	15,5	-	22,1	23,6	-	-	11,2	12,1	11,3	10,1	8,8	6,9	9,0	8,6	9,4	9,8	8,3	8,5	8,1	7,6	7,3	6,6	9,1	8,8	8,3	7,6	
nieuw vsv	37,5	40,0	42,1	50,0	-	33,3	50,0	-	100,0	57,1	-	-	31,3	21,4	19,4	20,0	8,3	10,0	26,3	18,2	11,4	14,3	22,7	20,7	16,0	23,9	19,2	23,8	18,8	24,0	21,9	24,4	
Werk																																	
niet werkzoekend	12,2	12,5	12,3	12,1	14,7	15,6	14,6	14,0	13,8	14,0	11,2	10,3	10,9	10,5	11,8	11,0	7,3	7,4	8,4	8,2	6,1	6,1	5,8	5,5	5,4	5,2	5,1	5,0	6,0	5,9	5,8	5,7	
werkzoekend	14,6	15,8	17,5	17,9	32,8	24,6	25,9	29,3	30,0	20,8	19,0	14,0	10,0	14,9	8,0	8,5	11,3	12,5	12,5	12,8	13,8	12,7	11,3	11,8	13,8	13,0	13,7	12,0	13,9	13,6	13,5	12,7	
Uitkering																																	
geen uitkering	12,3	11,9	12,4	12,3	16,0	14,7	13,0	13,1	14,6	13,5	10,7	10,7	11,0	10,7	11,5	10,7	7,5	7,8	8,5	8,4	6,3	6,1	5,6	5,3	5,4	5,2	5,0	4,8	6,1	5,9	5,8	5,5	
uitkering	14,6	20,6	17,6	16,4	26,0	31,7	36,8	36,4	19,0	34,6	30,0	10,3	8,5	14,9	10,5	11,3	10,5	11,0	12,4	11,0	16,0	17,5	18,0	16,9	17,4	19,2	19,2	20,2	16,1	18,5	18,2	18,0	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2012 (absolute aantallen en in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Helmond	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	92	100	22	100	15	100	48	100	44	100	120	100	611	100	952	100
Pleegcarrière																
beginner	32	34,8	7	31,8	4	26,7	14	29,2	24	54,5	57	47,5	269	44,0	407	42,8
meerpleger	50	54,3	12	54,5	9	60,0	29	60,4	17	38,6	50	41,7	264	43,2	431	45,3
veelpleger	10	10,9	3	13,6	2	13,3	5	10,4	3	6,8	13	10,8	78	12,8	114	12,0
Antecedenten 2012	125		25		20		66		48		157		784		1.225	
Delicten 2012	179	100	32	100	21	100	82	100	61	100	225	100	1.082	100	1.682	100
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	28	15,6	8	25,0	5	23,8	26	31,7	20	32,8	46	20,4	235	21,7	368	21,9
vermogensdelicten	81	45,3	9	28,1	9	42,9	26	31,7	25	41,0	93	41,3	342	31,6	585	34,8
openbare orde	26	14,5	4	12,5	1	4,8	10	12,2	4	6,6	26	11,6	163	15,1	234	13,9
verkeer	12	6,7	2	6,3	5	23,8	10	12,2	6	9,8	34	15,1	149	13,8	218	13,0
drugs	23	12,8	4	12,5	1	4,8	1	1,2	5	8,2	14	6,2	82	7,6	130	7,7
overig	9	5,0	5	15,6	0	0,0	9	11,0	1	1,6	12	5,3	111	10,3	147	8,7
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)		3,4		4,4		3,0		2,3		1,8		1,4		1,0		1,3
verdacht gewelddelict (%)		0,8		1,2		0,8		0,7		0,7		0,4		0,3		0,4
verdacht vermogensdelict (%)		1,8		1,8		1,2		1,1		0,7		0,6		0,3		0,5
verdacht openbare orde (%)		0,6		0,6		0,2		0,4		0,2		0,2		0,2		0,2
verdacht verkeersdelict (%)		0,4		0,2		1,0		0,4		0,2		0,2		0,2		0,2
verdacht drugsdelict (%)		0,3		0,6		0,2		0,0		0,2		0,1		0,1		0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Helmond	Marokkaans				Antilliaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal				
	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	
Pleegcarrière																																	
beginner	38,7	35,5	37,1	34,8	37,9	29,2	44,4	31,8	50,0	13,3	29,4	26,7	43,6	43,8	28,1	29,2	54,8	56,9	53,8	54,5	64,5	50,4	57,4	47,5	49,9	48,0	49,0	44,0	50,1	46,4	47,4	42,8	
meerpleger	50,5	55,9	53,9	54,3	48,3	45,8	33,3	54,5	39,3	66,7	52,9	60,0	52,7	51,6	70,2	60,4	45,2	39,7	42,3	38,6	29,8	34,8	34,3	41,7	38,9	39,2	39,4	43,2	40,1	41,6	42,2	45,3	
veelpleger	10,8	8,6	9,0	10,9	13,8	25,0	22,2	13,6	10,7	20,0	17,6	13,3	3,6	4,7	1,8	10,4	0,0	3,4	3,8	6,8	5,8	14,8	8,3	10,8	11,2	12,8	11,5	12,8	9,8	12,0	10,4	12,0	
Antecedenten 2012																																	
Delicten 2012																																	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>waaronder</i>																																	
gewelddelicten	18,4	25,5	23,0	15,6	23,1	30,4	30,5	25,0	42,0	33,3	24,4	23,8	21,8	33,3	22,0	31,7	23,3	32,9	28,9	32,8	28,0	25,4	18,3	20,4	24,5	22,1	22,4	21,7	24,6	24,4	22,6	21,9	
vermogensdelicten	44,7	49,0	46,0	45,3	34,6	15,2	11,9	28,1	26,0	22,2	41,5	42,9	21,8	17,1	34,0	31,7	31,7	23,5	28,9	41,0	25,7	40,7	32,8	41,3	27,1	24,0	32,7	31,6	28,6	27,1	33,4	34,8	
openbare orde	9,9	11,7	10,9	14,5	23,1	19,6	3,4	12,5	20,0	3,7	19,5	4,8	19,2	17,1	16,0	12,2	16,7	12,9	11,1	6,6	14,9	9,0	11,3	11,6	15,9	28,3	19,3	15,1	15,8	22,9	16,4	13,9	
verkeer	12,8	4,1	8,0	6,7	5,8	4,3	13,6	6,3	10,0	25,9	7,3	23,8	12,8	17,9	12,0	12,2	16,7	9,4	13,3	9,8	14,9	14,7	12,4	15,1	15,9	13,2	13,8	13,8	14,9	12,7	12,8	13,0	
drugs	7,8	5,5	4,0	12,8	9,6	26,1	23,7	12,5	0,0	11,1	4,9	4,8	16,7	9,4	9,0	1,2	11,7	15,3	11,1	8,2	9,7	7,3	19,9	6,2	9,1	8,7	5,5	7,6	9,2	9,2	8,1	7,7	
overig	6,4	4,1	8,0	5,0	3,8	4,3	16,9	15,6	2,0	3,7	2,4	0,0	7,7	5,1	7,0	11,0	0,0	5,9	6,7	1,6	6,9	2,8	5,4	5,3	7,5	3,6	6,3	10,3	6,8	3,8	6,7	8,7	
verdacht als % bevolking																																	
verdacht totaal (%)	3,7	3,6	3,3	3,4	5,9	4,9	5,5	4,4	5,4	2,9	3,3	3,0	2,8	3,2	2,8	2,3	2,0	2,6	2,3	1,8	1,5	1,4	1,3	1,4	1,2	1,1	1,1	1,0	1,5	1,4	1,3	1,3	
verdacht gewelddelict (%)	0,9	1,3	1,1	0,8	1,6	2,3	2,2	1,2	2,1	1,0	1,4	0,8	0,8	1,2	0,9	0,7	0,5	0,9	0,7	0,7	0,5	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	
verdacht vermogensdelict (%)	1,7	1,5	1,6	1,8	2,9	1,0	1,4	1,8	1,9	1,1	1,2	1,2	0,7	0,6	0,9	1,1	0,7	0,8	0,7	0,7	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	
verdacht openbare orde (%)	0,5	0,7	0,6	0,6	2,2	1,4	0,4	0,6	1,7	0,2	1,0	0,2	0,5	0,7	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	
verdacht verkeersdelict (%)	0,7	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	1,2	0,2	0,8	0,8	0,4	1,0	0,5	0,9	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	
verdacht drugsdelict (%)	0,3	0,2	0,2	0,3	0,6	1,8	0,6	0,6	0,0	0,4	0,2	0,2	0,6	0,3	0,4	0,0	0,3	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2012 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		
N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%	
Amsterdam	686.782	9.371	1,4	54.422	1.707	3,1	130	123.108	3.546	2,9	15.967	973	6,1	112
Rotterdam	534.095	12.248	2,3	30.236	1.585	5,2	129	103.898	4.675	4,5	9.631	903	9,4	108
Utrecht	269.968	3.345	1,2	20.737	952	4,6	271	59.401	1.443	2,4	6.158	573	9,3	283
Den Haag	430.208	9.404	2,2	21.160	1.128	5,3	144	77.548	3.294	4,2	6.381	606	9,5	124
Gouda	60.674	851	1,4	5.044	297	5,9	320	11.241	382	3,4	1.473	173	11,7	246
Eindhoven	190.095	2.445	1,3	4.290	156	3,6	183	34.940	894	2,6	1.219	75	6,2	140
Tilburg	180.612	2.198	1,2	4.237	179	4,2	247	38.203	925	2,4	1.256	124	9,9	308
Leiden	104.740	1.410	1,3	3.945	195	4,9	267	23.230	557	2,4	1.175	114	9,7	305
's-Hertogenbosch	122.656	1.729	1,4	3.486	196	5,6	299	20.940	647	3,1	1.033	104	10,1	226
Amersfoort	123.510	1.080	0,9	3.364	117	3,5	298	22.454	434	1,9	920	65	7,1	266
Roosendaal	67.406	506	0,8	2.794	68	2,4	224	11.681	200	1,7	909	44	4,8	183
Helmond	75.128	952	1,3	2.716	92	3,4	167	13.096	339	2,6	753	52	6,9	167
Nijmegen	146.084	1.732	1,2	2.712	127	4,7	295	33.373	591	1,8	821	74	9,0	409
Zeist	52.529	511	1,0	2.630	119	4,5	365	9.492	233	2,5	806	63	7,8	218
Veenendaal	52.761	430	0,8	2.431	102	4,2	415	10.503	180	1,7	761	63	8,3	383
Ede	92.223	922	1,0	1.762	91	5,2	417	19.334	424	2,2	602	58	9,6	339
Lelystad	63.240	1.054	1,7	1.656	68	4,1	146	11.524	368	3,2	469	38	8,1	154
Schiedam	66.103	1.148	1,7	1.645	100	6,1	250	11.719	436	3,7	479	53	11,1	197
Culemborg	23.370	253	1,1	1.453	56	3,9	256	4.397	98	2,2	472	31	6,6	195
Gorinchem	30.118	348	1,2	1.316	48	3,6	216	5.351	133	2,5	400	24	6,0	141
Oosterhout	46.972	586	1,2	1.014	58	5,7	358	8.041	271	3,4	353	44	12,5	270
Maassluis	27.655	396	1,4	974	63	6,5	352	4.643	176	3,8	349	41	11,7	210
Totaal 22 MG	3.446.929	52.919	1,5	174.024	7.504	4,3	181	658.117	20.246	3,1	52.387	4.295	8,2	167

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009, 2010, 2011 en 2012 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder													12 t/m 24 jaar															
	totaal				Marokkaans				oververtegenwoordiging				verschil	totaal				Marokkaans				oververtegenwoordiging				verschil			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	09-12	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Amsterdam	1,8	1,6	1,6	1,4	4,5	3,9	3,6	3,1	147	142	127	130	-17	4,0	3,6	3,4	2,9	8,6	7,7	7,0	6,1	114	116	107	112	-2			
Rotterdam	2,0	1,8	2,3	2,3	4,6	4,3	5,3	5,2	125	135	132	129	4	4,2	3,7	4,7	4,5	8,4	7,8	10,0	9,4	99	111	111	108	9			
Utrecht	1,8	1,5	1,4	1,2	6,6	5,3	5,0	4,6	259	260	259	271	12	3,5	2,8	2,8	2,4	13,0	10,6	10,2	9,3	273	285	267	283	10			
Den Haag	2,5	2,3	2,3	2,2	6,2	5,8	5,5	5,3	152	150	144	144	-8	5,0	4,6	4,6	4,2	10,6	10,4	10,0	9,5	110	130	120	124	14			
Gouda	1,7	1,6	1,5	1,4	7,1	6,7	6,1	5,9	311	322	323	320	9	4,3	4,2	3,7	3,4	13,8	13,9	12,4	11,7	223	233	239	246	23			
Eindhoven	1,1	1,2	1,2	1,3	3,1	3,3	3,6	3,6	193	182	194	183	-10	2,3	2,4	2,4	2,6	5,8	6,9	6,7	6,2	157	189	174	140	-17			
Tilburg	1,4	1,1	1,2	1,2	4,3	4,6	4,0	4,2	218	316	250	247	29	2,9	2,4	2,4	2,4	9,5	10,2	8,6	9,9	227	332	260	308	81			
Leiden	1,7	1,6	1,4	1,3	5,6	5,2	4,6	4,9	237	236	227	267	30	3,1	3,3	2,5	2,4	9,7	11,5	9,5	9,7	212	254	275	305	93			
's-Hertogenbosch	1,2	1,4	1,5	1,4	5,1	6,7	5,2	5,6	327	372	255	299	-28	2,6	3,4	3,2	3,1	9,4	12,8	10,2	10,1	261	272	218	226	-35			
Amersfoort	1,5	1,2	1,1	0,9	6,0	5,0	4,1	3,5	293	324	278	298	5	3,4	2,8	2,5	1,9	11,6	11,0	8,9	7,1	238	287	253	266	28			
Roosendaal	1,1	1,0	1,1	0,8	4,5	3,9	4,3	2,4	308	287	297	224	-84	2,8	2,7	2,9	1,7	7,9	7,2	8,4	4,8	180	167	190	183	3			
Helmond	1,5	1,4	1,3	1,3	3,7	3,6	3,3	3,4	147	161	157	167	20	3,4	3,0	2,9	2,6	7,2	7,8	7,1	6,9	113	165	146	167	54			
Nijmegen	1,3	1,4	1,2	1,2	5,2	5,7	5,3	4,7	283	294	335	295	12	2,4	2,4	2,0	1,8	9,2	11,6	9,5	9,0	288	394	369	409	121			
Zeist	1,6	1,3	1,2	1,0	6,4	5,7	5,6	4,5	306	356	351	365	59	4,2	3,5	3,1	2,5	12,5	10,7	10,0	7,8	202	209	221	218	16			
Veenendaal	1,2	0,9	1,0	0,8	4,9	4,3	5,6	4,2	294	368	450	415	121	2,7	2,2	2,2	1,7	10,1	9,5	11,8	8,3	273	331	447	383	110			
Ede	1,1	1,1	1,2	1,0	6,7	6,5	6,4	5,2	520	481	427	417	-103	2,5	2,6	2,7	2,2	11,9	13,4	12,1	9,6	383	411	350	339	-44			
Lelystad	1,8	1,7	1,8	1,7	5,0	4,9	5,1	4,1	174	180	177	146	-28	4,1	4,1	3,6	3,2	9,4	7,5	9,2	8,1	130	86	155	154	24			
Schiedam	1,7	1,5	1,8	1,7	5,2	4,5	5,9	6,1	199	195	227	250	51	3,7	3,5	3,7	3,7	8,0	8,2	8,1	11,1	114	134	122	197	83			
Culemborg	1,1	1,2	1,1	1,1	2,6	4,0	3,8	3,9	145	232	258	256	111	2,2	2,9	2,6	2,2	5,7	8,5	7,9	6,6	159	197	206	195	36			
Gorinchem	1,6	1,6	1,4	1,2	6,1	6,1	4,8	3,6	283	276	245	216	-67	4,1	4,4	3,4	2,5	11,6	12,9	8,9	6,0	186	193	163	141	-45			
Oosterhout	1,4	1,4	1,1	1,2	5,5	5,7	4,5	5,7	294	322	297	358	64	4,1	3,6	2,9	3,4	13,5	11,1	9,7	12,5	229	210	230	270	41			
Maassluis	1,3	1,2	1,4	1,4	4,0	5,1	4,3	6,5	203	323	205	352	149	3,2	3,2	3,6	3,8	8,4	11,0	8,0	11,7	162	242	122	210	48			
Totaal 22 MG	1,7	1,6	1,6	1,5	5,1	4,7	4,6	4,3	196	196	183	181	-15	3,7	3,3	3,4	3,1	9,6	9,2	8,9	8,2	163	174	164	167	4			

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon¹⁶

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). De (voormalige) Nederlandse Antillen betreft een samentelling van de eilanden die tot het grondgebied van de Nederlandse Antillen en Aruba van vóór 10 oktober 2010 behoorden. Het gaat om de eilanden Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius, Sint-Maarten en Aruba. *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

---

¹⁶ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

(Voormalige) Nederlandse Antillen

Vanaf 10 oktober 2010 zijn de Nederlandse Antillen ontbonden. Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat dan uit vier landen: Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Alle eilanden hebben een nieuwe status. Curaçao en Sint Maarten zijn nieuwe landen binnen het Koninkrijk. Met een 'Status aparte' binnen het Koninkrijk zijn Curaçao en Sint Maarten autonome landen. De landen hebben een zelfstandig bestuur en zijn niet meer afhankelijk van Nederland. De openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ook wel Caribisch Nederland, hebben een diepere band met Nederland en functioneren als bijzondere gemeente van Nederland. *Bron: CBS*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet-westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet-westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Een oververtegenwoordiging van 0% betekent dat er geen verschil is tussen de totale groep en de doelgroep (Antilliaanse of Marokkaanse Nederlanders). Een oververtegenwoordiging van 100 % betekent dat het feit onder de doelgroep 2 keer zo vaak voorkomt als in de totale groep. Het uitdrukken van de cijfers in een oververtegenwoordigingspercentage heeft als bijkomend voordeel dat de fluctuaties in de cijfers als gevolg van bijvoorbeeld de economische conjunctuur, veranderende definities en gebrekkige registraties grotendeels worden ondervangen omdat dergelijke veranderingen zowel van invloed zijn de totale bevolking als op de bevolking in de doelgroep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon¹⁷

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

---

¹⁷ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Begrippenlijst

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ. Per 1 januari 2012 is de WIJ afgeschaft. Jongeren kunnen vanaf die datum een WWB uitkering aanvragen.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum. De gepresenteerde gegevens in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 4 hebben als peildatum 1-1-2013. Voor de gepresenteerde gegevens in hoofdstuk 3 en hoofdstuk 5 is gewerkt met het GBA bestand per 1-1-2012. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van het onderzoeksjaar vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsontvangers (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd even goed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van het onderzoeksjaar vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal (demografische) kenmerken

Technische toelichting

geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboorteaar, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2011/2012

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2011/2012 zijn dus in maart 2013 bekend en worden in oktober 2013 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de bestanden met werkzoekenden die per eind december 2008 tot en met 2012 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1 januari van 2009 tot en met 2013 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.¹⁸

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WWW26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WWW30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WWW32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WWW)	
	Dood/letsel door schuld (WWW36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WWW37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WWW	
	Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)
		Middelenlijst II (softdrugs)
Overige delicten	Overige opiumwet	
	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

¹⁸ Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2009 tot en met 2012*¹⁹

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2012) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2014) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In 2010 is dit gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond. Voor 2011 lijkt er met name voor het korps van Groningen een registratieachterstand.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OM cijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*"Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd."*²⁰

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

*"Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter."*²⁴

---

¹⁹ Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²⁰ SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.